

Πρακτικά της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων

ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 18^{ης} Οκτωβρίου 2021

Ωρα έναρξης: 9.52 π.μ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

(ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Καλημέρα σε όλους και κυρίως στις νέες βουλευτίνες και στους νέους βουλευτές μας.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τους έντιμους βουλευτές να δηλώσουν την παρουσία τους.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει. Δεν έχουμε χρησιμοποιήσει τους γραμματείς μας; Δεν πειράζει. Λοιπόν, θα μου επιτρέψετε τώρα να αναγνώσω τον χαιρετισμό μου και θα το κάνω από το βήμα.

Αγαπητέ κύριε Υπουργέ της Παιδείας, του Πολιτισμού, του Αθλητισμού και της Νεολαίας,

Κύριε γενική διευθυντή του Υπουργείου Εξωτερικών και εκπρόσωπε του Υπουργού Εξωτερικών,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Βλέπω εδώ τον κ. Μυλωνά, τον κ. Αποστόλου, τον κ. Χριστόφια.*

Αγαπητέ πρόεδρε του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου,

Αγαπητέ πρόεδρε του Συμβουλίου Νεολαίας Κύπρου,

Κυρία πρόεδρε του Cyprus Youth DiplomaCY,

Αγαπητέ πρόεδρε και μέλη της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων,

Φίλες και φίλοι,

Είστε αναμφίβολα το παρόν και το μέλλον μας. Επενδύουμε και πιστεύουμε σε σας ως το πιο δυναμικό και δημιουργικό κομμάτι της κοινωνίας. Την κινητήριου δύναμη που θα οδηγήσει την Κύπρο μας στην επόμενη μέρα, στη νέα εποχή.

Γι' αυτό είναι μεγάλη μου χαρά και ιδιαίτερη τιμή που χαιρετίζω σήμερα την 5^η Σύνοδο της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων, η οποία ολοκληρώνει τον τριήμερο κύκλο δραστηριοτήτων της. Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να συγχαρώ θερμά τους συνδιοργανωτές, το Συμβούλιο Νεολαίας Κύπρου και το Cyprus Youth DiplomaCY, για την πετυχημένη οργάνωση της συνόδου στο πλαίσιο ενός θεσμού που χρηματοδοτείται από το Υπουργικό Συμβούλιο, με βάση την απόφαση η οποία λήφθηκε τον Σεπτέμβριο του 2017.

Με μεγάλη ικανοποίηση σημειώνουμε το πολυποίκιλο και αξιόλογο έργο του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου σε τοπικό, αλλά και σε ευρωπαϊκό και σε διεθνές επίπεδο, εκπροσωπώντας τις οργανώσεις νεολαίας της χώρας μας. Ξεχωριστής σημασίας γεγονός συνιστά η ενεργός συμμετοχή του Συμβουλίου Νεολαίας Κύπρου, ως πλήρους μέλους του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Νεολαίας, στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και στη δημιουργία πολιτικής για τη νεολαία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

* Τις εργασίες της Συνόδου παρακολούθησαν επίσης οι βουλευτές κ. Σάβια Ορφανίδου, Μιχάλης Γιακουμή, Χάρης Γεωργιάδης, Ρίτα Θεοδώρου Σούπερμαν, Γιώργος Κουκουμάς, Αντρέας Καυκαλιάς, Χρύσης Παντελίδης, Σωτήρης Ιωάννου, Ηλίας Μυριάνθους, Αλεξάνδρα Ατταλίδου.

καθώς και ο ρόλος του στον καταρτισμό Εθνικής Στρατηγικής Νεολαίας. Είναι ένα θετικότερο βήμα που διασφαλίζει το θεμελιώδες δικαίωμα των νέων για συμμετοχή τους σε θέματα που αφορούν τους ίδιους και την κοινωνία.

Και θα μου επιτρέψετε να πω τώρα για τη συζήτηση για το μέλλον της Ευρώπης, τη Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης. Πρέπει να πρωταγωνιστήσουν οι νέοι σε αυτές τις συζητήσεις. Πρέπει να ακούσουμε περισσότερο τους νέους, να αφουγκραστούμε τα μηνύματα και τις προκλήσεις της εποχής και έτσι να αποφασίσουμε μαζί για την πορεία η οποία πρέπει να ακολουθηθεί, την Ευρώπη που θέλουμε να έχουμε, την Ευρώπη που θέλουμε να διασφαλίσουμε και να παραδώσουμε στις επόμενες γενιές. Και αν μπορώ να δηλώσω κάτι γι' αυτό, είναι ότι έχουμε μεγάλη και πολλή δουλειά να κάνουμε μπροστά μας. Οι προκλήσεις είναι πάρα πολλές. Ξεκινούν από την κλιματική, περιβαλλοντική κρίση, συνεχίζουν στις ίσες ευκαιρίες και ίσες δυνατότητες, στην ισότητα, στα ανθρώπινα δικαιώματα, στην ίση εκπροσώπηση. Άρα, έχουμε αρκετά πράγματα να κάνουμε.

Αγαπητές και αγαπητοί μου,

Είμαι πραγματικά περήφανη που προεδρεύω σήμερα της σημερινής συνόδου, καθώς μπροστά μου έχω πενήντα έξι νέες και νέους που με ζωντάνια, ενεργητικότητα και αποφασιστικότητα μάχονται όχι μόνο για ένα καλύτερο αύριο, αλλά και για ένα καλύτερο σήμερα. Η ξεχωριστή ωριμότητα που επιδεικνύετε όλα αυτά τα χρόνια κατά τις συζητήσεις σας γύρω από ένα ευρύ φάσμα θεμάτων αποτελεί εχέγγυο για να πάει ο τόπος μας μπροστά. Είχα την ευκαιρία πολλούς από εσάς να τους δω σε πολλές επιτροπές της Βουλής, κυρίως στην επιτροπή Παιδείας, και πραγματικά θαύμαζα το πόσο προετοιμασμένοι πάντοτε ήσασταν, έτσι αποφασιστικοί, αλλά και κυρίως επί της ουσίας, για όλα αυτά τα ζητήματα τα οποία έπρεπε να συζητήσουμε και είχαμε να διαχειριστούμε. Και η Βουλή των Αντιπροσώπων οφείλει να ακούει. Χαίρομαι που

βρίσκεται εδώ και ο πρόεδρος της επιτροπής Παιδείας της Βουλής. Να είστε βέβαιοι ότι αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της εργασίας της κοινοβουλευτικής επιτροπής Παιδείας η δική σας συμμετοχή και η δική σας η φωνή. Και μας βοηθάτε πάρα πολύ, ακριβώς για να αντιληφθούμε τη δική σας αντίληψη και να περάσετε τα δικά σας μηνύματα.

Νιώθουμε πραγματικά και θέλω να σας διαβεβαιώσω γι' αυτό την αγωνία και τις ανησυχίες σας. Πρέπει να αρπάξετε τη ζωή στα χέρια σας, να χτίσουμε μαζί τον κόσμο και την κοινωνία που ονειρευόμαστε. Είναι γι' αυτό που έχουμε χρέος να καταστήσουμε τους νέους μας τον σημαντικότερο εταίρο στη διαμόρφωση της πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης στον τόπο μας, που θα οδηγήσει στην πρόοδο και ευημερία του συνόλου των πολιτών.

Η φετινή θεματολογία αποτελεί έμπρακτη απόδειξη της πολύπλευρης ενασχόλησης με πολύ φλέγοντα θέματα της επικαιρότητας, θέματα εξόχως ουσιαστικά και ενδιαφέροντα που επηρεάζουν την Κύπρο, την Ευρώπη, αλλά και ολόκληρο τον κόσμο. Πρόκειται για θέματα με αρνητικές και όχι μόνο επιπτώσεις για τον τόπο μας, αλλά και για όλη την ανθρωπότητα, που επηρεάζουν κυρίως τους νέους και το μέλλον τους. Γι' αυτό και θα περιμένουμε με ανυπομονησία τα πορίσματα της συνόδου σας, που είμαι βέβαιη ότι θα ληφθούν δεόντως υπόψη στη διαμόρφωση δημόσιων πολιτικών.

Με την επίσημη κατάθεση των εκθέσεων των επιτροπών σας σήμερα θα ακουστεί η δική σας η φωνή, για να θέσετε από αυτό εδώ το βήμα τις απόψεις, τις σκέψεις, τις προτάσεις σας στα καίριας σημασίας ζητήματα που μας απασχόλησαν φέτος, ειδικά εξερχόμενοι από μια πρωτόγνωρη και πρωτοφανή πανδημία, η οποία, θα μου επιτρέψετε να πω, θεωρώ ότι κόστισε ιδιαίτερα στους νέους ανθρώπους. Ιδιαίτερα σε αυτές τις ηλικιακές ομάδες, οι οποίες πλέον έχουν να διαχειριστούν μια πρωτόγνωρη κατάσταση και οι ίδιες είναι ίσως περιορισμένες σε μια πιο εσωστρεφή διαδικασία και

αντίληψη να εξωτερικεύσουν σκέψεις, πρωτοβουλίες και πολιτικές, για να μπορέσουμε πλέον να επιστρέψουμε στην καθημερινότητά μας και έτσι να προχωρήσουμε μπροστά.

Φίλες και φίλοι,

Επιτρέψτε μου στο σημείο αυτό να σας καταστήσω πολύ σύντομα κοινωνούς των μεταρρυθμίσεων που επιδιώκονται για τον περαιτέρω εκσυγχρονισμό του κοινοβουλίου μας, σε μια προσπάθεια να οικοδομηθεί και να διατηρηθεί η εμπιστοσύνη στους πολιτειακούς αξιωματούχους και ευρύτερα στο κράτος δικαίου μιας δημοκρατικής πολιτείας.

Σας αναφέρω ενδεικτικά τη σύσταση για πρώτη φορά Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Δεοντολογίας των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων, με στόχο την εφαρμογή του Κώδικα Αρχών και Κανόνων Δεοντολογίας για τα μέλη της Βουλής, ο οποίος ετοιμάστηκε κατά το πρότυπο των σύγχρονων αντιπροσωπευτικών σωμάτων και εγκρίθηκε με απόφαση της Βουλής στην προηγούμενη κοινοβουλευτική θητεία τον Φεβρουάριο του 2021. Ο εν λόγω κώδικας ρυθμίζει μεταξύ άλλων θέματα που άπτονται της διαφάνειας, των χαριστικών παροχών, αλλά και της σύγκρουσης συμφερόντων, με προσωπική δέσμευση των βουλευτών και των βουλευτριών να υποβάλλουν σχετική δήλωση. Η διερεύνηση οποιασδήποτε υποβαλλόμενης καταγγελίας εναντίον βουλευτών ή βουλευτριών συνιστά βασική αρμοδιότητα της επιτροπής Δεοντολογίας.

Όσον αφορά τον νόμο που ψήφισε η Βουλή το 2004 και προνοεί την υποχρέωση των πολιτειακών αξιωματούχων για κατάθεση δήλωσης των περιουσιακών τους στοιχείων, τον γνωστό νόμο για το πόθεν έσχες, διαπιστώθηκαν κενά και ελλείψεις, και πρέπει να το παραδεχτούμε αυτό, καθώς και ανομοιομορφία ως προς τον τρόπο συμπλήρωσης των δηλώσεων από τους εν λόγω αξιωματούχους, συμπεριλαμβανομένων και εμάς. Ως εκ τούτου, κρίθηκε αναγκαία η τροποποίηση του σχετικού νόμου για βελτίωση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου, η οποία βρίσκεται

τη δεδομένη στιγμή ενώπιον της επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως, με πρόνοιες για την ορθή, ολοκληρωμένη και ομοιόμορφη υποβολή και διαχείριση δήλωσης και ελέγχου της περιουσίας.

Και θέλω να πω σ' αυτό το σημείο ότι όλο αυτό το διάστημα είχαμε εντοπίσει αυτά τα κενά, υπήρξαν προτάσεις νόμου και αυτή τη στιγμή καλείται η Βουλή των Αντιπροσώπων να τα εξετάσει και είμαι σίγουρη ότι το συντομότερο δυνατό θα έχει ενώπιόν της ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για το πόθεν έσχες, έτσι που να μην επιδέχεται αμφισβήτησης και κυρίως να μην καταλήγει στο τέλος της ημέρας απλώς προϊόν κουτσομπολιού και όχι της ουσίας. Άρα, η ουσία ποια είναι; Να δούμε πραγματικά αν προκύπτει οποιοδήποτε ζήτημα σύγκρουσης συμφερόντων, αν προκύπτει οποιοδήποτε ζήτημα για το οποίο θα υπάρξει καταγγελία και να διαπιστωθεί η οποιαδήποτε, αν θέλετε, παρανομία ή μη συμβατότητα με τον ρόλο και την αποστολή του κάθε βουλευτή και της κάθε βουλευτριάς.

Περαιτέρω, όσον αφορά την προωθούμενη από την κυβέρνηση πολυσυζητημένη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης... Και πρέπει να πω ότι μέχρι τον Δεκέμβριο, που είναι το χρονικό ορόσημο, η Βουλή των Αντιπροσώπων πρέπει να «προλάβει» το χρονοδιάγραμμα για τις μεταρρυθμίσεις, αφού συμπεριλαμβάνονται ως τέτοιες στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, οπότε αυτή τη στιγμή όλες οι σχετικές επιτροπές εργάζονται πυρετωδώς γι' αυτές τις μεταρρυθμίσεις, γι' αυτές τις νομοθεσίες, οι οποίες, όπως αντιλαμβάνεστε, θα δώσουν μια νέα ώθηση, οικονομική ώθηση στην Κυπριακή Δημοκρατία, για να διασφαλίσουμε την Κύπρο του αύριο, σύμφωνα με το σχέδιο και τη στρατηγική η οποία έχει κατατεθεί.

Οπότε είναι η δέσμευση της Κυπριακής Δημοκρατίας έναντι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για εφαρμογή της μεταρρύθμισης για την τοπική αυτοδιοίκηση μέχρι και τον Μάιο του 2024. Ξεκίνησε ήδη εντατική συζήτηση των σχετικών νομοσχεδίων, ώστε να

ψηφιστούν το συντομότερο. Και πρέπει να σημειώσουμε επίσης -και είμαι βέβαιη ότι το γνωρίζετε- ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε μόλις τον περασμένο μήνα επέκταση της θητείας των δημοτικών αξιωματούχων, ώστε χωρίς ασφυκτικά χρονοδιαγράμματα και κυρίως χωρίς τη διαδικασία των εκλογών να επικρέμεται ως δαμόκλειος σπάθη, στα κεφάλια ολονών, να αρχίσει ο ουσιαστικός διάλογος όλων των μερών που θα οδηγήσει στο νέο μοντέλο τοπικής αυτοδιοίκησης προς όφελος των τοπικών κοινωνιών. Και είναι πολλά άλλα τα οποία αντιλαμβάνεστε ότι έχει να χειριστεί η Βουλή των Αντιπροσώπων, οπότε αγαπητές νέες, αγαπητοί νέοι -τι ωραία αυτή η προσφώνηση- κύριε Υπουργέ της Παιδείας, κύριε γενικέ διευθυντά, αγαπητοί μου συνάδελφοι, σας συγχαίρω πραγματικά για την απόφασή σας να συμμετάσχετε σε αυτή την άσκηση της εξουσίας ως ενεργοί πολίτες και ενεργές πολίτισσες.

Ως Βουλή των Αντιπροσώπων βρισκόμαστε πάντοτε -και αυτή τη στιγμή εκφράζω όλους τους συναδέλφους και όλες τις συναδέλφισσες- στο πλευρό των νέων μας δίνοντάς τους φωνή, για να καταθέτουν τους προβληματισμούς τους, τις ιδέες και τα οράματά τους. Προσωπικά αντιλαμβάνεστε ότι είναι βαρύ το χρέος ευθύνης που μου αναλογεί ως η πρώτη γυναίκα Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων, οπότε αντιλαμβάνεστε ότι αποτελεί προτεραιότητα τουλάχιστον και για μένα, αλλά είμαι βέβαιη ότι θα έχω και τη στήριξη όλων των συναδέλφων μου σε αυτή την προσπάθεια να δώσουμε προτεραιότητα στα θέματα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στα θέματα ίσων ευκαιριών, σε θέματα με σκοπό να μπορέσουν οι νέοι να ενδυναμωθούν και να συμμετέχουν περισσότερο στην πολιτική. Είναι γι' αυτό τον λόγο εξάλλου που σε πρόσφατη σύσκεψη στην οποία συμμετείχα, της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης στη Βιέννη, έχουμε υπογράψει ως Πρόεδροι κοινοβουλίων σχετικό ψήφισμα για τη συμμετοχή των νέων ανθρώπων στα κοινοβούλια. Και είναι κάτι το οποίο πρέπει με πολιτικές να το προχωρήσουμε και να το κάνουμε πράξη, για να έχουμε περισσότερους

νέους ανθρώπους, για να έχουμε περισσότερες γυναίκες, γιατί τη δεδομένη στιγμή έχουμε μόλις οκτώ από τους πενήντα έξι. Άρα, μέχρι να φτάσουμε στα επίπεδα της ίσης και δίκαιης αντιπροσώπευσης, έχουμε ακόμη μεγάλο δρόμο να διανύσουμε, οπότε σας καλώ να συνεχίσετε με το πάθος και την ορμή της νιότης σας να αγωνίζεστε για ένα κράτος ευνομούμενο και αξιοκρατικό, που θα σας επιτρέψει να εκπληρώσετε τους στόχους και τα όνειρά σας, καθώς το μέλλον, όπως έχουμε διαπιστώσει, δε μας χαρίζεται. Εμείς το διαμορφώνουμε.

Αγαπητοί βουλευτές,

Αγαπητές βουλευτίτριες,

Κηρύσσω επισήμως την έναρξη των εργασιών της 5^{ης} Συνόδου της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων, ευχόμενη κάθε επιτυχία στις εργασίες των επιτροπών και της Βουλής, καθώς και ευόδωση των ευγενών στόχων σας.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

Μαζί μας έχουμε, αφού δεν κατέστη δυνατό να παρευρίσκεται ο Υπουργός των Εξωτερικών, τον κ. Κορνηλίου, για να μας διαβάσει τον χαιρετισμό του υπουργού.

Κύριε Κορνηλίου, έχετε τον λόγο. Μπορείτε να προχωρήσετε στο βήμα.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ:

(ΚΟΡΝΗΛΙΟΣ Σ. ΚΟΡΝΗΛΙΟΥ)

Εξοχότατη κυρία Πρόεδρε της Βουλής των Αντιπροσώπων,

Έντιμε κύριε Υπουργέ Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας,

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Πρόεδροι του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου, του Συμβουλίου Νεολαίας Κύπρου, του Cyprus Youth DiplomaCY,

Αγαπητά νέα μέλη της 5^{ης} Συνόδου της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων,

Κυρίες και κύριοι,

Είναι με ιδιαίτερη χαρά και τιμή που απευθύνω σήμερα χαιρετισμό στην τελετή έναρξης των εργασιών της 5^{ης} Συνόδου της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων, η οποία διοργανώνεται από το Συμβούλιο Νεολαίας Κύπρου και το Cyprus Youth DiplomaCY υπό την αιγίδα της εξοχότατης Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων κ. Αννίτας Δημητρίου. Καταρχάς, επιτρέψτε μου να σας μεταφέρω τους θερμούς χαιρετισμούς του Υπουργού Εξωτερικών κ. Νίκου Χριστοδουλίδη, ο οποίος βρίσκεται σήμερα στο Λουξεμβούργο, καθώς συμμετέχει στις εργασίες του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων.

Το πρόγραμμα της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων αποτελεί ένα εξαιρετικό παράδειγμα για την ενδυνάμωση των νέων της Κύπρου μας και τη συμμετοχή τους στα κέντρα λήψης αποφάσεων. Ένα πρόγραμμα που αγκαλιάστηκε από την πολιτεία, τη νεολαία και την ευρύτερη κοινωνία. Από την ημέρα έναρξής του, το 2016, το πρόγραμμα δημιούργησε -και συνεχίζει να δημιουργεί- ενεργούς πολίτες που νοιάζονται για τα κοινά.

Από την πρώτη στιγμή το Υπουργείο Εξωτερικών στήριξε αυτή την προσπάθεια, στήριξε το πρόγραμμα της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων και άνοιξε τις πόρτες του στην κατάθεση νέων ιδεών και προτάσεων από τη νεολαία για την εξωτερική πολιτική της χώρας μας. Οι εισηγήσεις των νέων κατά τις τέσσερις προηγούμενες διοργανώσεις αξιοποιήθηκαν και συμπεριελήφθησαν στη δημιουργία πρωτοβουλιών και δράσεων του Υπουργείου Εξωτερικών.

Τόσο ο Υπουργός Εξωτερικών όσο και εγώ προσωπικά είχαμε τη χαρά να συναντήσουμε τους νέους και τις νέες βουλευτές των προηγούμενων επιτροπών Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Θεμάτων της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων και να ακούσουμε τις εισηγήσεις τους.

Και, αν μου επιτρέπετε, εδώ θα ήθελα να κάνω μια προσωπική παρατήρηση, διότι βλέπω κάποιους από εσάς που είχα συναντήσει παλιά. Πραγματικά νιώθω και εγώ, όπως ανέφερε και η Πρόεδρος, μεγάλη περηφάνια, αλλά και αισιοδοξία κάθε φορά που συναντώ τους νέους της Κύπρου μας.

Ως εκ τούτου, ήταν με ιδιαίτερη χαρά που πληροφορηθήκαμε τον Απρίλιο του 2020 πως το Πρόγραμμα της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων αναδείχθηκε από τα βραβεία «Salto» ως το καλύτερο πρόγραμμα στην Ευρώπη για τη συμμετοχή των νέων στα κέντρα λήψης αποφάσεων.

Αξίζουν για ακόμα μια φορά θερμά συγχαρητήρια στους συνδιοργανωτές του προγράμματος για αυτό το μεγάλο επίτευγμα. Είμαστε σίγουροι πως το εξαιρετικά πετυχημένο αυτό πρόγραμμα μπορεί να προωθηθεί ως καλή πρακτική και σε άλλες χώρες για τη συμμετοχή των νέων στα κέντρα λήψης αποφάσεων.

Το γεγονός ότι η φετινή ημερήσια διάταξη της 5^{ης} Συνόδου της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων συνδιαμορφώθηκε σε συνεργασία με τη Βουλή των Αντιπροσώπων και τα αρμόδια υπουργεία της Κυπριακής Δημοκρατίας καταδεικνύει πως οι θεματικές με τις οποίες ασχολούνται οι πέντε κοινοβουλευτικές επιτροπές, όπως είναι η πανδημία και οι συνέπειές της, η κλιματική αλλαγή, η Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης, τα θέματα ισότητας, καθώς και η σημασία της ψυχικής υγείας, είναι θεματικές οι οποίες δεν αντικατοπτρίζουν μόνο τις ανησυχίες της νεολαίας μας, αλλά και τις ανησυχίες και τους προβληματισμούς της κοινωνίας μας γενικότερα.

Και για αυτό ο ρόλος σας ως νέες και νέοι βουλευτές είναι ιδιαίτερα σημαντικός, αφού χρειαζόμαστε τις δικές σας απόψεις και προτάσεις για τις αυξημένες προκλήσεις της εποχής μας.

Στο πλαίσιο αυτό χαιρετίζω ιδιαίτερα το γεγονός της ενασχόλησης της επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της 5^{ης} Συνόδου της Βουλής των

Αντιπροσώπων με το θέμα της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης. Το Υπουργείο Εξωτερικών παραμένει στη διάθεση της επιτροπής, για να ακούσει και να συζητήσει τις ιδέες για το ποια Ευρώπη οραματίζονται οι ίδιοι οι νέοι και οι νέες μας.

Ενθαρρύνεται δε ιδιαίτερα η επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων να μοιραστεί τις ιδέες και τις προτάσεις της στη διαδικτυακή πλατφόρμα που έχει δημιουργηθεί για τη Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης, αλλά και για να πραγματοποιήσει δράσεις με σκοπό να δοθεί η ευκαιρία και σε άλλους νέους και νέες να καταθέσουν τις δικές τους απόψεις για τη διαμόρφωση του κοινού μας ευρωπαϊκού μέλλοντος.

Στη βάση της κοινής της διακήρυξης, η Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης αποτελεί μία πρωτοποριακή πανευρωπαϊκή άσκηση συμμετοχικής δημοκρατίας, εστιασμένη στους πολίτες, ώστε να μπορούν να εκφράσουν ελεύθερα τις απόψεις τους, τις ανησυχίες, αλλά και τις προσδοκίες τους από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η Κύπρος, προσηλωμένη στις αρχές και αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και στον στόχο της περαιτέρω ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, επιδιώκει να συμμετέχει ενεργά στον διάλογο, εμπλέκοντας όσο το δυνατόν περισσότερους φορείς. Το Υπουργείο Εξωτερικών σηματοδότησε την έναρξη της Διάσκεψης με μία εκδήλωση, την 1^η Ιουνίου του 2021, με τη συμμετοχή των νέων. Η εκδήλωση ήταν μία εξαιρετική ευκαιρία να εισακουσθούν οι νέοι οι οποίοι μοιράστηκαν τις απόψεις τους για θέματα που τους προβληματίζουν.

Αγαπητές νέες και αγαπητοί νέοι βουλευτές της 5^{ης} Συνόδου της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων,

Με τη σημερινή ολομέλεια ολοκληρώνεται ένα εντατικό τριήμερο κατά το οποίο ανταλλάξατε εισηγήσεις και απόψεις και καταγράψατε ιδέες και προτάσεις για κρίσιμα ζητήματα της εποχής μας. Σας προσκαλώ να αξιοποιήσετε την ευκαιρία που σήμερα

σας δίνεται και να εργαστείτε για την υλοποίηση των προτάσεών σας με τελικό στόχο την ενδυνάμωση όλων των νέων της Κύπρου μας.

Σας ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστούμε πολύ τον αγαπητό κ. Κορνηλίου που μας μετέφερε τον χαιρετισμό του Υπουργού των Εξωτερικών. Θεωρώ πάρα πολύ σημαντικό όλοι, εκτελεστική, νομοθετική εξουσία, να βρούμε τους τρόπους, για να ενδυναμώσουμε τις νέες και τους νέους μας, ακούγοντάς τους περισσότερο και συμβάλλοντας ή, αν θέλετε, μετουσιώνοντας σε πράξη τις δικές τους εισηγήσεις.

Καλώ τώρα στο βήμα τον Υπουργό Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Πρόδρομο Προδρόμου, για να μας απευθύνει τον δικό του χαιρετισμό.

Κύριε υπουργέ.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ:

(ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ)

Ευχαριστώ.

Εξοχότατη Πρόεδρε της Βουλής των Αντιπροσώπων, εκτός ημερήσιας διάταξης να σας ευχηθώ «Χρόνια Πολλά».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ:

Κύριοι βουλευτές,

Αγαπητέ κύριε γενικό διευθυντή, εκπρόσωπε του Υπουργού Εξωτερικών,

Αγαπητέ πρόεδρε του Οργανισμού Νεολαίας,

Πρόεδρε του Συμβουλίου Νεολαίας,

Κυρία πρόεδρε του οργανισμού Cyprus Youth DiplomaCY,

Νέες και νέοι βουλευτρίες και βουλευτές,

Είναι πραγματικά με χαρά που είμαι εδώ μαζί σας σήμερα στην 5^η Σύνοδο της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων, που συνδιοργανώνεται από το Συμβούλιο Νεολαίας και τον οργανισμό Cyprus Youth DiplomaCY, μαζί βεβαίως με την Προεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων και με τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Το Υπουργείο Παιδείας είναι και Υπουργείο Νεολαίας. Έχουμε δηλαδή την ευθύνη της πολιτικής για τη νεολαία και μέσω του Οργανισμού Νεολαίας -του οποίου τη συνεισφορά υπογραμμίζω- φροντίζουμε να στηρίζουμε και να ανοίγουμε ευκαιρίες για τους νέους μας και για το μέλλον αυτής της χώρας. Επομένως, και αυτός ο θεσμός δε θα μπορούσε παρά να έχει την πλήρη στήριξη και του Υπουργείου Παιδείας, αλλά και, όπως φαίνεται από τη σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου από το 2017, τη στήριξη ολόκληρης της κυβέρνησης. Ένας θεσμός που προορίζεται να ενθαρρύνει τη συμμετοχή των νέων στα κοινά, στην πολιτική, κάτι το οποίο μας χρειάζεται.

Ιδιαίτερα αυτός ο θεσμός, θα τολμούσα να πω. Γιατί ιδιαίτερα αυτός ο θεσμός; Γιατί εδώ, μέσα στη Βουλή των Αντιπροσώπων, στο ιερό της δημοκρατίας, οι νέοι παίρνουν και μαζί μάς δίνουν μάθημα δημοκρατίας. Μάθημα και άσκηση διαλόγου, ανταλλαγής ιδεών, προβληματισμού, αλληλοκατανόησης, διαβούλευσης και επινοητικότητας, όπως ακόμα, θα προσέθετα, και μια πολύτιμη διαδικασία αλληλοπεριχώρησης. Αυτό το πέρασμά σας από τα κοινοβουλευτικά έδρανα μπορεί να αποδειχτεί και να φανεί ένα ανώτερο σχολείο!

Εδώ και με αυτή την ευκαιρία, εσείς, οι νέοι και οι νέες, έχετε τη δυνατότητα να αντιληφθείτε την αξία της δημοκρατίας, αλλά και να δώσετε περιεχόμενο στη δημοκρατία, ένα καλύτερο περιεχόμενο. Να θυμηθείτε και να συνειδητοποιήσετε πάνω απ' όλα τους αγώνες και τις θυσίες που έχουν δώσει οι λαοί ανά τον κόσμο, για να έχουν κοινοβούλιο, για να κερδίσουν τη δυνατότητα να διαβουλεύονται, να απαντούν σε

ερωτήματα και να βουλευόνται ελεύθερα μέσω των εκπροσώπων τους, για να ορίζουν τη μοίρα τους και να ρυθμίζουν δίκαια τις υποθέσεις τους, για να επανασυνδεθούν οι λαοί της σύγχρονης εποχής με εκείνη τη δημοκρατική παράδοση που δημιουργήθηκε για πρώτη φορά στην αρχαία Ελλάδα.

Ιδιαίτερα μάλιστα εσείς εδώ, νέες και νέοι της Κύπρου, να θυμάστε, να θυμόμαστε πάντα όλοι, ότι χρωστάμε τη δυνατότητα να βουλευόμαστε ελεύθερα μέσα στο κοινοβούλιό μας, να βουλευόμαστε στο όνομα του λαού, στον αγώνα και στις θυσίες της ΕΟΚΑ τη δεκαετία του 1950, που χάρισε σε αυτό τον τόπο και την ελευθερία και τη δημοκρατία. Να θυμόμαστε ιδιαίτερα εκείνους τους συνομήλικούς σας που με ασύλληπτο για τον νου του ανθρώπου θάρρος βάδισαν, με αποφασιστικότητα και πίστη στα ιδεώδη μας, στην αγχόνη και στο ικρίωμα και μας κληροδότησαν αυτό το ιερό δικαίωμα που ασκείται στον χώρο του κοινοβουλίου. Εξάλλου, φέτος γιορτάζουμε τα διακόσια χρόνια από την Επανάσταση του 1821 και την παλιγγενεσία. Μια επανάσταση τα μηνύματα της οποίας είχαν αγκαλιάσει τότε και την Κύπρο. Μηνύματα του σύγχρονου ευρωπαϊκού διαφωτισμού, ο οποίος μέσα και από τη μεγάλη Γαλλική Επανάσταση έθεσε τα θεμέλια της σύγχρονης δημοκρατίας.

Θέλω ακόμα με αυτή την ευκαιρία να υπογραμμίσω ότι σε εποχές που συχνά αμφισβητείται ο ρόλος και η προσφορά του κοινοβουλίου, μέσα σε ένα περιβάλλον όπου η εμπιστοσύνη κάποτε κλονίζεται, εσείς θα έχετε την ευκαιρία να ανανεώσετε την πίστη και τις αξίες του κοινοβουλευτισμού και της δημοκρατίας. Θέλουμε να δούμε τη λειτουργία της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων ως μια θετική ψήφο για το μέλλον και για την ελπίδα. Υπολογίζουμε στην αγνότητα των προθέσεών σας, στο θάρρος της γνώμης, στον δυναμισμό και στην ελευθεροφροσύνη της νεανικής ηλικίας σας. Προσδοκούμε και στις νέες και φρέσκιες ιδέες που μπορεί να καταθέσετε. Και είμαι βέβαιος ότι εσείς θα βρείτε και τον τρόπο, για να συνδυάζετε μέσα από τις εργασίες του

νεανικού αυτού κοινοβουλίου τον ορθολογισμό και τη σύνεση από τη μια, με τη φαντασία και την τόλμη από την άλλη. Γιατί το χρειάζεται αυτό ο σύγχρονος κόσμος και η σύγχρονη δημοκρατία. Να ξεφύγουμε κάπως από τα στερεότυπα και την τυπολατρία, ακόμα και εκείνη την τυπολατρία, που ταξινομείται ως προοδευτική, αλλά κινδυνεύει να γίνεται σιγά σιγά μια ακόμη ξύλινη γλώσσα. Να ανεβάσετε τον κόσμο ψηλότερα με ιδέες που θα αναζωογονήσουν τη σκέψη μας και θα ανταποκριθούν στα καίρια της ζωής, των αναγκών, της αγωνίας και των ελπίδων του σύγχρονου ανθρώπου.

Οι εμπειρίες που θα έχετε μέσα από αυτή τη διαδικασία της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων σίγουρα συμβάλλουν στην ανάπτυξη της κουλτούρας της δημοκρατίας. Είναι σημαντικές τόσο από πλευράς διαδικασίας όσο και από πλευράς αποτελέσματος με τα πορίσματα τα οποία κατατίθενται τώρα μετά τις εργασίες σας στις διάφορες επιτροπές, ενώ και ο τρόπος επιλογής των νέων αντιπροσώπων και η ενεργός συμμετοχή σας σε δραστηριότητες προσομοίωσης της κοινοβουλευτικής διαδικασίας σας βοηθά να κατανοήσετε τον ρόλο της Βουλής στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και να αναπτύξετε δημοκρατικές δεξιότητες και ευαισθησίες. Ελπίζω ακόμα ότι λειτουργεί και ως παράδειγμα για όλα τα υπόλοιπα παιδιά της ηλικίας σας.

Ευχαριστώ λοιπόν και συγχαίρω τους διοργανωτές, όπως ιδιαίτερα συγχαίρω εσάς, τις νέες και τους νέους, τις βουλευτρίες και τους βουλευτές.

Χαίρομαι που η Βουλή των Νέων Αντιπροσώπων έχει γίνει θεσμός και ευχαριστώ γι' αυτό όλους τους συντελεστές της προσπάθειας, όπως βέβαια και την Πρόεδρο και ολόκληρη τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Δεν είναι τυχαίο που η Βουλή των Νέων Αντιπροσώπων κατάφερε να κερδίσει το βραβείο του καλύτερου προγράμματος στην Ευρώπη για την προώθηση της συμμετοχής των νέων στα κέντρα λήψης αποφάσεων στο πλαίσιο των πανευρωπαϊκών βραβείων «Salto». Για να δείξουμε ότι δίνουμε τη σημασία που πρέπει στη Βουλή των Νέων Αντιπροσώπων, πρέπει και θα

προωθήσουμε στη συνέχεια τα αποτελέσματα των εργασιών της στα αρμόδια υπουργεία και στις υπηρεσίες, πιστεύοντας ότι έχουν να κερδίσουν και τα υπουργεία και οι υπηρεσίες του κράτους, μελετώντας και αξιοποιώντας αυτά τα πορίσματα ως προς τη διαμόρφωση των δικών τους αποφάσεων.

Αγαπητές νέες,

Αγαπητοί νέοι,

Όραμά μας ως υπουργείου αρμόδιου για θέματα νεολαίας είναι να ενδυναμώσουμε τους νέους, έτσι ώστε να πετύχουν το μέγιστο των δυνατοτήτων τους και να συμμετέχουν ενεργά σε όλες τις εκφάνσεις της κοινωνικής, οικονομικής και πολιτικής ζωής του τόπου. Κατανοούμε παράλληλα και την ευθύνη που έχουμε, για να δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες, ούτως ώστε οι νέοι να αποκτούν τις ικανότητες, τις γνώσεις και τις δεξιότητες που χρειάζονται, για να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις και στις προκλήσεις της σύγχρονης εποχής και του σημερινού απαιτητικού και ιδιαίτερα ανταγωνιστικού διεθνούς περιβάλλοντος. Το υπουργείο μας βρίσκεται σε μια διαρκή προσπάθεια υλοποίησης μεταρρυθμίσεων με σκοπό να αναβαθμίσει τις υπηρεσίες που προσφέρει στους νέους και στην κοινωνία γενικότερα.

Οι μεταρρυθμίσεις που έχουμε στο πρόγραμμα έχουν σκοπό τον εκσυγχρονισμό πρώτα απ' όλα των παιδαγωγικών προσεγγίσεων, την αναβάθμιση των δομών και τη βελτίωση των υποδομών. Επιδίωξη όλων των μεταρρυθμίσεων είναι η ενίσχυση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της εκπαίδευσής μας σε όλα τα επίπεδα, προκειμένου να βοηθηθούν όλοι οι μαθητές και οι μαθήτριες, αλλά και οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να αποκτήσουν τις κατάλληλες δεξιότητες και ικανότητες για τη σημερινή και την αυριανή κοινωνία και οικονομία, γι' αυτό και, επιδιώκοντας την ποιότητα στην εκπαίδευση, προεξάρχει η μεταρρύθμιση που έχει να κάνει με την αξιολόγηση. Δεν έχει νόημα η επιδίωξή μας για ποιότητα, εάν δεν υπάρχει αξιόπιστη αξιολόγηση που να μας

καθοδηγεί. Αξιολόγηση και του εκπαιδευτικού έργου, δηλαδή και των σχολείων συλλογικά, αλλά και των εκπαιδευτικών και των μαθητών και των μαθητριών. Είναι επομένως νευραλγικής σημασίας το νέο σχέδιο αξιολόγησης μαθητών και μαθητριών που εφαρμόζεται σταδιακά αυτά τα χρόνια, όπως και ένα νέο σχέδιο αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών που βρίσκεται αυτή τη στιγμή σε τελική πορεία διαμόρφωσης μέσα από διαβουλεύσεις.

Προσθέτω ακόμα ότι ανάμεσα στα άλλα επιδιώκουμε τον εκσυγχρονισμό των προγραμμάτων σπουδών τόσο της πρωτοβάθμιας όσο και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, την καλύτερη αντιστοίχιση μεταξύ της εκπαίδευσης, ιδιαίτερα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, και των αναγκών της κοινωνίας και της αγοράς εργασίας, τη συστηματική αξιοποίηση της ψηφιακής τεχνολογίας στο σχολείο, καθώς και την επέκταση της δωρεάν υποχρεωτικής προσχολικής εκπαίδευσης. Ξεχωριστά ακόμα θα υπογραμμίσω την πολιτική για δύο ξένες γλώσσες στο σχολείο, που εφαρμόζεται με την επέκταση από φέτος της διδασκαλίας της γαλλικής σε όλες τις τάξεις του λυκείου και των τεχνικών σχολών. Ορισμένες από αυτές τις μεταρρυθμίσεις έχουν περιληφθεί για στήριξη στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας, στο Στρατηγικό Σχέδιο για την Κύπρο του Αύριο. Αυτό το αύριο είστε εσείς!

Παράλληλα με τις μεταρρυθμίσεις στον τομέα της εκπαίδευσης το υπουργείο μας στηρίζει βεβαίως τον Οργανισμό Νεολαίας, ο οποίος συντονίζει την υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής για τη Νεολαία, ενώ εκπονεί πολιτικές και υλοποιεί σχετικά προγράμματα.

Αγαπητές νέες και αγαπητοί νέοι,

Η φετινή χρονιά έχει ένα ιδιαίτερο ενδιαφέρον, καθότι συμπίπτει με τη Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης, την πανευρωπαϊκή πρωτοβουλία που έχει στόχο να φέρει τους πολίτες πιο κοντά στα κέντρα λήψης αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα στην

Ευρωπαϊκή Ένωση, κάτι το οποίο χρειάζεται, είναι αδήριτη ανάγκη στην ενωμένη Ευρώπη. Το δικό μας υπουργείο προτίθεται να διοργανώσει και να υποστηρίξει σχετικές εκδηλώσεις στις οποίες οι νέοι θα έχουν κεντρικό ρόλο. Θα ήθελα να σας διαβεβαιώσω ότι η κυβέρνηση, έχοντας πλήρη συναίσθηση των δυναμικών αλλαγών και των αυξημένων προκλήσεων της εποχής αυτής, συνδυάζει πολιτικές που έχουν ως στόχο τη στήριξη και την ενδυνάμωση όλων των κοινωνικών ομάδων, ιδιαίτερων κοινωνικών ομάδων, τις οποίες πρέπει να στηρίξουμε και να επιτρέψουμε την προώθησή τους με ένα καλύτερο τρόπο, όπως είναι οι γυναίκες, στο πλαίσιο της προσπάθειας για την επίτευξη στην πράξη της ισότητας των φύλων, αλλά βεβαίως ξεχωριστά στοχευμένη είναι και η μεγάλη ομάδα των νέων ανθρώπων.

Το δικό σας συμφέρον, η δική σας ευημερία και πρόοδος αποτελούν πάντοτε σημαντική παράμετρο που λαμβάνουμε υπόψη στη χάραξη και υλοποίηση των πολιτικών μας, γιατί εσείς είστε το μέλλον του τόπου και η ψυχή της κοινωνίας μας. Είστε και το δικό μας μέλλον. Σ' αυτή την προσπάθεια οι δικές σας απόψεις, η εποικοδομητική κριτική που θα ασκήσετε και η δημιουργικότητα την οποία επιδεικνύετε μπορούν και πρέπει να διαδραματίσουν κεντρικό ρόλο.

Ευχόμενος καλή επιτυχία στις εργασίες της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων, θέλω να σας παροτρύνω: τολμήστε να σκεφτείτε και να διαλογιστείτε ελεύθερα και να κρίνετε ακόμα, ξεφεύγοντας από τα στεγανά και τα στερεότυπα. Να έχετε το θάρρος της γνώμης σας αλλά ταυτόχρονα -με όπλο και βασικό εφόδιο τη γνώση- ερευνήστε αυτά και σχετικά με αυτά που ενοχλούν ή δε σας ικανοποιούν και προχωρήστε με την κριτική σκέψη εκείνη που θα είναι έγκυρη και βάσιμη, αφού θα στηρίζεται όχι απλώς και μόνο σε γνώμη, αλλά και σε γνώση.

Χρειαζόμαστε και ελπίζουμε στην κριτική σκέψη σας και την επινοητικότητά σας. Μάθετε, συγκρίνετε και κρίνετε με ελευθερία και παρρησία, εξασκώντας τη δημοκρατία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστούμε πολύ τον Υπουργό της Παιδείας, ο οποίος έχει το πιο σημαντικό χαρτοφυλάκιο κατά τη δική μου άποψη όσον αφορά τους νέους ανθρώπους. Κρατάμε κάτι πολύ σημαντικό το οποίο έχει αναφερθεί, ότι δηλαδή όλοι μας έχουμε να μάθουμε περισσότερα ακούγοντας τους νέους ανθρώπους και είναι με αυτό τον τρόπο που πρέπει λοιπόν να διασφαλίσουμε ότι οι νέοι πρέπει να μετέχουν σε όλες τις εκφάνσεις της πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής ζωής, πόσω μάλλον όταν έχουμε να κάνουμε με την παιδεία. Επίσης, πολύ σημαντικό είναι αυτό που ακούστηκε, ότι δηλαδή πρέπει επιτέλους να καταρρίψουμε στερεότυπα και τυπολατρίες και πραγματικά να αφήσουμε πίσω μας εικόνες και παραστάσεις που πλήγωσαν και να πορευθούμε με αισιοδοξία στο μέλλον, στο μέλλον που θέλουμε, με φρέσκιες ιδέες, με περισσότερους νέους ανθρώπους, με περισσότερη δημοκρατία, με περισσότερη ελευθερία.

Ευχαριστούμε πολύ λοιπόν τον Υπουργό της Παιδείας και καλώ τώρα στο βήμα τον πρόεδρο του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου κ. Κλεάνθη Κουτσοφτα για τον δικό του χαιρετισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ:

(ΚΛΕΑΝΘΗΣ ΚΟΥΤΣΟΦΤΑΣ)

Να μου επιτραπεί και εμένα με τη σειρά μου, εκτός ημερήσιας διάταξης, να σας ευχηθώ «Χρόνια Πολλά», κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ:

Έντιμη κυρία Πρόεδρε της Βουλής των Αντιπροσώπων,

Έντιμε κύριε Υπουργέ Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας,

Έντιμε κύριε γενικό διευθυντή του Υπουργείου Εξωτερικών,

Αγαπητέ πρόεδρε του Συμβουλίου Νεολαίας

Αγαπητά μέλη της εκτελεστικής γραμματείας,

Εκλεκτοί προσκεκλημένοι,

Αγαπητοί φίλοι και φίλες,

Είναι τιμή μου που βρίσκομαι σήμερα μαζί σας για την τελετή έναρξης της 5^{ης} Συνόδου της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων.

Χαίρομαι ιδιαίτερα που μου δίνεται η ευκαιρία ως νεοδιορισθείς πρόεδρος του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου να χαιρετίσω την ξεχωριστή αυτή διοργάνωση που πραγματοποιείται για πέμπτη συνεχή χρονιά από το Συμβούλιο Νεολαίας και το Cyprus Youth DiplomaCY και που καταφέρνουμε, μετά από καιρό, να συναντηθούμε από κοντά, δίνοντας και στο θέμα της ενεργούς συμμετοχής των νέων μια πραγματική διάσταση.

Η Βουλή των Νέων Αντιπροσώπων, η οποία έχει θεσμοθετηθεί από το 2017 με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, αποτελεί ένα περίτρανο παράδειγμα ενεργής συμμετοχής, αφού δίνει την ευκαιρία στις νέες και στους νέους, μέσω της συμμετοχής και της προσομοίωσης της Βουλής, να συζητήσουν και να ανταλλάξουν απόψεις σε σημαντικά ζητήματα που τους αφορούν. Με αυτό τον τρόπο είναι συμμετοχοί, ενεργοί και υπεύθυνοι πολίτες, αφού οι απόψεις τους μπορούν να αποτελέσουν μια σημαντική βάση για τη συλλογή και διαμόρφωση ιδεών και προτάσεων πολιτικής προς την κυβέρνηση και προς τον ΟΝΕΚ ως τον αρμόδιο φορέα του κράτους για θέματα νεολαίας.

Αυτή η συμμετοχική διαδικασία που ακολουθείται στο πλαίσιο αυτού του θεσμού αποτελεί βασική αρχή της Εθνικής Στρατηγικής για τη Νεολαία, η οποία, όπως γνωρίζετε, αποτελεί προϊόν συνδιαμόρφωσης με τη νεολαία της Κύπρου, αφού χτίστηκε

στη βάση των εισηγήσεων πέραν των τριών χιλιάδων νέων με πρωταγωνιστές αρκετούς από εσάς και τις οργανώσεις σας.

Η ενεργός συμμετοχή δίνει την ευκαιρία σε όλους τους νέους να ακουστούν και να αποτελέσουν φορείς για σημαντικές αλλαγές σε διάφορα θέματα πολιτικής σε τοπικό, σε εθνικό και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Οι πολύπλοκες καθημερινές συνθήκες και τα όσα βιώνουν σήμερα οι νέοι μας ως αποτέλεσμα των επιπτώσεων της πανδημίας καθιστούν αναγκαία τη σημασία της συμμετοχής και του διαλόγου. Τα ανθρώπινα δικαιώματα, οι ίσες ευκαιρίες μεταξύ ανδρών και γυναικών, το μέλλον της Ευρώπης, η ανεργία ανάμεσα στους νέους, η προστασία του περιβάλλοντος και η ψυχική υγεία -θέματα τα οποία θα απασχολήσουν τις εργασίες της φετινής Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων- αναδεικνύονται σε ιδιαίτερα σημαντικά ζητήματα για τη νεολαία, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, για τα οποία επιβάλλεται η λήψη στοχευμένων μέτρων δράσεων σε όλα τα επίπεδα.

Μια αποτελεσματική πολιτική για τη νεολαία χρειάζεται την απαραίτητη δέσμευση από πλευράς των φορέων χάραξης πολιτικής και τον συντονισμό και τη συνεργασία διαφόρων φορέων, κυβερνητικών και μη. Προϋποθέτει όμως κυρίως την ενεργή συμμετοχή των νέων στη διαμόρφωση αυτών των πολιτικών, ούτως ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες και στις φιλοδοξίες τους. Ως εκ τούτου, ως Οργανισμός Νεολαίας θεωρούμε ότι η συγκεκριμένη διοργάνωση είναι ιδιαίτερα σημαντική -εξού και έχει βραβευθεί ως το καλύτερο πρόγραμμα στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τη νεανική συμμετοχικότητα- καθώς δίνεται ακριβώς η ευκαιρία για τη συμμετοχή των νέων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, στη βάση ενός bottom-up μοντέλου, από την αρχική συζήτηση ενός θέματος μέχρι την υλοποίηση ενός έργου ή την υιοθέτηση μιας απόφασης.

Θα ήθελα να συγχαρώ στο σημείο αυτό το Συμβούλιο Νεολαίας Κύπρου και το Cyprus Youth DiplomaCY για την άψογη διοργάνωση της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων.

Ως Οργανισμός Νεολαίας θα θέλαμε να σας υπενθυμίσουμε ότι βρισκόμαστε στο πλάι σας ως συμπαραστάτης και αρωγός, στηρίζοντας έμπρακτα, μέσα από τα προγράμματα και τις υπηρεσίες μας, την ενδυνάμωση των νέων μας και την ευημερία τους σε κάθε επίπεδο.

Αναμένουμε λοιπόν να ακούσουμε με πολύ ενδιαφέρον τα πορίσματα των εργασιών σας, τα οποία σας διαβεβαιώ ότι θα αποτελέσουν μια σημαντική πηγή για το έργο του Οργανισμού Νεολαίας, τόσο για τις τρέχουσες πολιτικές για τη νεολαία όσο και για τη μελλοντική εθνική μας στρατηγική, στη διαμόρφωση της οποίας θα είστε και πάλι βασικοί συμμετοχοί και συνδιαμορφωτές.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Κουτσόφτα. Συμμετοχική διαδικασία και δημοκρατία. Νομίζω αυτό από μόνο του στο οποίο έχει αναφερθεί ο πρόεδρος του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου είναι το πιο σημαντικό. Οι νέοι πρέπει να αποτελέσουν φορείς, έχει πει χαρακτηριστικά, για αλλαγή και πόσο σημαντική πηγή μπορεί να αποτελέσει η δική τους συνεισφορά.

Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Κουτσόφτα.

Επόμενος στη σειρά για να απευθύνει χαιρετισμό ο κ. Αντώνης Κουρράς, πρόεδρος του Συμβουλίου Νεολαίας Κύπρου.

Κύριε πρόεδρε, ο λόγος σε σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ:

(ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΟΥΡΡΑΣ)

Εξοχότατη Πρόεδρε της Βουλής των Αντιπροσώπων, κυρία Αννίτα Δημητρίου, με τη σειρά μου να σας ευχηθώ «Χρόνια Πολλά».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ:

Αξιότιμε Υπουργέ Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας, κύριε Πρόδρομε Προδρόμου,

Αξιότιμε γενικό διευθυντή του Υπουργείου Εξωτερικών, κύριε Κορνήλιε Κορνηλίου,

Αξιότιμοι βουλευτές,

Κύριε πρόεδρε του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου, φίλε Κλεάνθη Κουτσόφτα,

Φίλη πρόεδρε του Cyprus Youth DiplomaCY,

Αγαπητές νέες βουλευτέριες και αγαπητοί νέοι βουλευτές,

Με ιδιαίτερη χαρά σας καλωσορίζω στην τελετή λήξης της 4^{ης} Συνόδου της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων και στην τελετή έναρξης της 5^{ης} Συνόδου της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων,

Είναι με μεγάλη ικανοποίηση, αλλά και τιμή που βρισκόμαστε και πάλι σήμερα εδώ, για πέμπτη συνεχή χρονιά, πίσω από τα βουλευτικά έδρανα, σε μια προσπάθεια να δώσουμε στους νέους και στις νέες μας τη δυνατότητα να εκφράσουν συλλογικά την άποψή τους επί συγκεκριμένων θεμάτων τα οποία τους απασχολούν. Η χαρά μας σήμερα είναι διπλή, αφού τιμούμε τους βουλευτές και τις βουλευτέριες της 4^{ης} Συνόδου της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων και δίνουμε τη σκυτάλη στους βουλευτές και στις βουλευτέριες της 5^{ης} Συνόδου της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων.

Ως συνδιοργανωτές έχουμε πάντα ως ύψιστο στόχο την προαγωγή του γόνιμου διαλόγου μεταξύ των νέων, αλλά και την παροχή ενός αντιπροσωπευτικού πλαισίου για

την προώθηση των προβληματισμών, των θέσεων και επιδιώξεων των νέων της Κύπρου. Είναι αυτό ακριβώς που επιτυγχάνει η προσομοίωση της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων.

Μια πρωτοβουλία που αισίως έχει καταστεί θεσμός, αλλά κι ένα σημαντικό εργαλείο στα χέρια του Συμβουλίου Νεολαίας Κύπρου και του Cyprus Youth DiplomaCY, προκειμένου να μπορέσει να αφουγκραστεί τον παλμό, τα θέλω και τις ανησυχίες της νέας γενιάς κι εν συνεχεία να μεταφέρει με τρόπο συγκροτημένο κι αποτελεσματικό τις απαιτήσεις των νέων από την πολιτεία και τους θεσμούς.

Το Συμβούλιο Νεολαίας Κύπρου στα είκοσι πέντε χρόνια ζωής του έχει πετύχει να φέρει μαζί, σε μια κοινή πλατφόρμα, εξήντα μία οργανώσεις νεολαίας, λειτουργώντας ως φορέας συντονισμού κι αντιπροσώπευσής τους τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό και σε διεθνές επίπεδο.

Για το Συμβούλιο Νεολαίας Κύπρου έννοιες όπως ενδυνάμωση των νέων, συμμετοχικότητα, ενεργός πολιτότητα, ουσιαστική αντιπροσώπευση της νεολαίας, διάλογος και συμμετοχή των νέων στα κέντρα λήψης αποφάσεων αποτέλεσαν και συνεχίζουν να αποτελούν ύψιστη προτεραιότητα κι επιδίωξη. Στο πλαίσιο λοιπόν των στόχων και των προτεραιοτήτων μας αναπτύχθηκε από κοινού με το Cyprus Youth DiplomaCY και η πρωτοποριακή για τα κυπριακά -και όχι μόνο- δεδομένα πρωτοβουλία της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων.

Οι τέσσερις προηγούμενες εκδοχές του προγράμματος της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων αποτέλεσαν για εμάς μεγάλες προκλήσεις, αλλά και μεγάλα στοιχήματα τα οποία με πολύ κόπο και αγάπη έχουν κερδηθεί. Το έργο και η δουλειά που επιτελείται στο πρόγραμμα έχει λάβει πλέον αναγνώριση τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η Βουλή των Νέων Αντιπροσώπων έχει καταστεί ένας οικονομικά ανεξάρτητος και ευρέως αναγνωρίσιμος θεσμός, κάτι το οποίο πετύχαμε πριν τέσσερα

χρόνια με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, το οποίο ευχαριστούμε ιδιαίτερα. Επίσης, τον Μάιο του 2020 η Βουλή των Νέων Αντιπροσώπων έχει λάβει βραβείο «Salto» ως το καλύτερο πρόγραμμα στην Ευρώπη σχετικά με τη συμμετοχή των νέων στα κέντρα λήψης αποφάσεων.

Τις τελευταίες δύο μέρες οι νέοι αυτοί άνθρωποι τους οποίους έχετε σήμερα ενώπιόν σας συνεργάστηκαν αφήνοντας κατά μέρος τις διαφορετικές τους αντιλήψεις, ιδεολογίες και βιώματα, και συγκροτημένα μέσω της σύμπνοιας την οποία εν πολλοίς επέδειξαν ήδη ξεπερνώντας μέσω παραγωγικού διαλόγου τις όποιες διαφωνίες τους, κατάφεραν να βρισκόμαστε σήμερα όλοι εδώ με κοινό στόχο την έγκριση των εκθέσεων καθεμιάς εκ των πέντε κοινοβουλευτικών επιτροπών της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων.

Θερμές ευχαριστίες στη συνάδελφό μου, πρόεδρο του Cyprus Youth Diploma CY κ. Βασιλική Παπασάββα, όπως και στο υπόλοιπο διοικητικό συμβούλιο. Θερμές επίσης ευχαριστίες στον Οργανισμό Νεολαίας Κύπρου για τη διαχρονική του στήριξη στο πρόγραμμα της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων, όπως επίσης και στη Βουλή των Αντιπροσώπων και κυρίως στην εξοχότατη Πρόεδρο κ. Αννίτα Δημητρίου για τη συνολική στήριξή της στο πρόγραμμα.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ στους τρεις λειτουργούς του Συμβουλίου Νεολαίας Κύπρου, Χριστίνα, Αντρέα και Άντρια, για την εξαιρετική τους δουλειά όλο αυτό το διάστημα.

Αγαπητές νέες βουλευτρίες και αγαπητοί νέοι βουλευτές,

Δεν μπορώ να γνωρίζω αν αύριο κάποιοι από εσάς καταφέρουν να βρίσκονται εν τέλει πίσω από τα έδρανα αυτά, όντας εκλεγμένοι βουλευτές και βουλευτρίες της χώρας μας. Γνωρίζω όμως ότι έχω σήμερα απέναντί μου πενήντα και πλέον νέες και νέους οι οποίοι στο πλαίσιο του δημοκρατικού διαλόγου και του αμοιβαίου σεβασμού

και κατανόησης ήρθαν με τις ιδέες τους, τις αντιλήψεις, τις απόψεις και τις γνώσεις τους να συνδράμουν ατομικά και συλλογικά τις εργασίες της 5^{ης} Συνόδου της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων και κατάφεραν να τις μετουσιώσουν εν τέλει σε θέσεις πολιτικής.

Γι' αυτό τον λόγο είστε άξιοι συγχαρητηρίων και ως εκ τούτου θα ήθελα, εκ μέρους των συνδιοργανωτών, να σας απευθύνω ένα τεράστιο «ευχαριστώ», αλλά κι ένα μεγάλο «μπράβο» για τη συνέπεια και το ήθος που επιδείξατε σε αυτό το τριήμερο εργασιών της προσομοίωσης της 5^{ης} Συνόδου της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων.

Όπως έχω ήδη αναφέρει, έχω την πεποίθηση ότι είστε το παρόν και το μέλλον αυτού του τόπου. Ένα παρόν γεμάτο όνειρα, στόχους, ιδέες, γνώση και θέληση κι ένα μέλλον που μοιάζει πολύ ελπιδοφόρο. Υποχρέωση όλων μας είναι να δοθεί το βήμα σε νέους και νέες, για να φέρουμε την αλλαγή που έχει τόσο ανάγκη η κοινωνία μας.

Σήμερα είναι η δική σας μέρα και σας καλούμε να τη χαρείτε, αλλά και να εργαστείτε παραγωγικά, ώστε όλοι μαζί να πάμε τη νεολαία του τόπου μας ένα βήμα πιο μπροστά.

Με σύνθημα «Πάντα με τους νέους και τις νέες, για τους νέους και τις νέες» σας ευχαριστώ θερμά και εύχομαι καλές εργασίες στη σημερινή ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστούμε πάρα πολύ τον πρόεδρο κ. Αντώνη Κουρρά. Πάντα με τους νέους λοιπόν, εξήντα μία πλατφόρμες νεολαίας, όπως έχει αναφερθεί, έχει δώσει φωνή σε εξήντα μία πλατφόρμες νεολαίας. Ενεργός πολιότητα, πολύ σημαντικός όρος και ένα σύμπαν έτοιμο να συνωμοτήσει, για να κατορθώσετε στόχους και επιδιώξεις.

Ευχαριστούμε πάρα πολύ λοιπόν τον πρόεδρο του Συμβουλίου Νεολαίας Κύπρου και καλώ στο βήμα τώρα την πρόεδρο του Cyprus Youth DiplomaCY κ. Βασιλική Παπασάββα για τον δικό της χαιρετισμό.

Κυρία πρόεδρε, ο λόγος σε σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ CYPRUS YOUTH DIPLOMACY:

(ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΑΠΑΣΑΒΒΑ)

Εξοχότατη κυρία Πρόεδρε της Βουλής των Αντιπροσώπων, επιτρέψτε μου με τη σειρά μου να σας ευχηθώ «Χρόνια Πολλά».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ CYPRUS YOUTH DIPLOMACY:

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας,

Αξιότιμε γενικό διευθυντή του Υπουργείου Εξωτερικών,

Κύριε πρόεδρε του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου,

Φίλε πρόεδρε του Συμβουλίου Νεολαίας Κύπρου,

Αγαπητοί κύριοι και κυρίες,

Νέοι και νέες βουλευτές,

Κυρίες και κύριοι,

Είναι μεγάλη μου χαρά και τιμή να σας καλωσορίζω στην τελετή λήξης της 4^{ης} Συνόδου της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων και στην τελετή έναρξης της 5^{ης} Συνόδου της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων. Απευθύνω ενώπιόν σας χαιρετισμό εκ μέρους του Cyprus Youth DiplomaCY, συνδιοργανωτή του προγράμματος της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων. Ενός προγράμματος που έγινε θεσμός, αγκαλιάστηκε από τους νέους και τις νέες της Κύπρου, το κράτος και την ευρύτερη κοινωνία και κατάφερε τον Μάιο του 2020 να πάρει το βραβείο «Salto», ως ένα από τα καλύτερα προγράμματα στην Ευρώπη για την ένταξη των νέων στα κέντρα λήψης αποφάσεων.

Συγχαίρουμε ιδιαίτερα τους βουλευτές και τις βουλευτρίες της 4^{ης} Συνόδου της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων οι οποίοι, παρ' όλες τις δυσκολίες που προέκυψαν λόγω της ιδιόζουσας κατάστασης που επικρατούσε συνεπεία της πανδημίας του

κορωνοϊού, κατάφεραν να προβούν σε πληθώρα δράσεων σχετικών με τις ιδέες και τις εισηγήσεις τους, συμβάλλοντας στη συμμετοχή των νέων στη διαμόρφωση πολιτικών.

Είναι πολύ όμορφο να βλέπεις να αναγνωρίζεται σε ευρωπαϊκό επίπεδο ένα πρόγραμμα που δημιουργήθηκε από τους νέους για τους νέους ως ένα από τα καλύτερα προγράμματα στην Ευρώπη σχετικά με την ένταξη των νέων στα κέντρα λήψης αποφάσεων. Το πρόγραμμα της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων δίδει το βήμα που αναλογεί στους νέους και στις νέες της Κύπρου, για να συνδράμουν τη διαμόρφωση πολιτικών μέσω της έκφρασης των απόψεων και εισηγήσεών τους, ενισχύοντας με αυτό τον τρόπο τη συμμετοχική δημοκρατία.

Έχει πλέον καταστεί θεσμός με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου της Κυπριακής Δημοκρατίας τον Σεπτέμβριο του 2017, κάτι το οποίο αποτελούσε στόχο των συνδιοργανωτών από το πρώτο έτος διοργάνωσής του. Ευχαριστούμε ιδιαίτερα το Υπουργικό Συμβούλιο για τη συνολική στήριξη που παρέχει στο πρόγραμμα. Επίσης, ευχαριστούμε ιδιαίτερα την εξοχότατη Πρόεδρο της Βουλής κ. Αννίτα Δημητρίου για τη συνολική στήριξή της και τον Οργανισμό Νεολαίας Κύπρου για τη συνολική χρηματοδότηση του προγράμματος.

Η 5^η Σύνοδος της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων απαρτίζεται από τις επιτροπές Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος, Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ισότητας, καθώς και Εργασίας, ενισχύοντας την υφιστάμενη συνεργασία με τα Υπουργεία Εξωτερικών, Εργασίας, Εσωτερικών, Παιδείας και Περιβάλλοντος. Η ένταξη δύο καινούργιων επιτροπών συνέβαλε στη διάνοιξη δίαυλου επικοινωνίας και συνεργασίας με τα Υπουργεία Υγείας, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, κάτι για το οποίο τα ευχαριστούμε ιδιαίτερα και προσβλέπουμε σε μια αγαστή συνεργασία.

Οι επιτροπές που προσομοιώνονται στην 5^η Σύνοδο της Βουλής των Νέων

Αντιπροσώπων ασχολήθηκαν με εξαιρετικής σημασίας θέματα κατά το διήμερο που μας πέρασε, ανέλυσαν τις απόψεις και τις ιδέες τους και τις κατέγραψαν, ούτως ώστε να τις παρουσιάσουν σήμερα ενώπιόν μας και να τις προωθήσουν καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας τους. Προσβλέπουμε σε δράσεις από πλευράς των επιτροπών οι οποίες έχουν ως στόχο την προώθηση των ιδεών τους, καθώς και συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς, ούτως ώστε οι εν λόγω ιδέες να ληφθούν δεόντως υπόψιν κατά τη διαμόρφωση πολιτικών.

Πολλές και πολύωρες συναντήσεις, αμέτρητες ώρες εντατικής δουλειάς αλλά κυρίως θυσίες. Μεγάλες θυσίες. Αυτά βρίσκονται πίσω από το πρόγραμμα της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων. Θα ήθελα να εκφράσω τις ιδιαίτερές μου ευχαριστίες στο Συμβούλιο Νεολαίας Κύπρου, ιδιαίτερα στον πρόεδρο κ. Αντώνη Κουρρά, στο διοικητικό συμβούλιο, στους λειτουργούς του Συμβουλίου Νεολαίας Κύπρου και στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου του Cyprus Youth DiplomaCY, που εργαστήκαμε εντατικά για την επιτυχή διεκπεραίωση της 5^{ης} Συνόδου της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων. Θα ήταν παράλειψή μου, εάν δεν απηύθυνα ευχαριστίες προς τους πέντε επικεφαλής των κοινοβουλευτικών επιτροπών και τη δημοσιογραφική ομάδα που εργάστηκαν εθελοντικά για την πραγμάτωση των σκοπών του προγράμματος. Θα ήθελα επίσης στο σημείο αυτό να εκφράσω τις ευχαριστίες μου στην απερχόμενη πρόεδρο του Cyprus Youth DiplomaCY κ. Ιωάννα Δημοσθένους, η οποία βρισκόταν πίσω από αυτό το πολύ πετυχημένο πρόγραμμα όλα αυτά τα χρόνια και να τη διαβεβαιώσω ότι θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε για την ενδυνάμωση των νέων της Κύπρου μας.

Αγαπητοί νέοι και νέες βουλευτές,

Ολοκληρώνεται σήμερα ένα άκρως παραγωγικό τρίημερο δημοκρατικού διαλόγου και ανταλλαγής διαφορετικών απόψεων. Επιτρέψτε μου να σας συγχαρώ για το ήθος

σας και να σας ευχηθώ καλές εργασίες στην ολομέλεια.

Πήρατε τη σκυτάλη από την 4^η Σύνοδο της Βουλή των Νέων Αντιπροσώπων, για να συνεχίσετε και να εξελίξετε το αξιόλογο έργο του θεσμού στη θητεία σας. Έχετε ένα μοναδικό εργαλείο στα χέρια σας και έχετε την ευθύνη να προασπίσετε τα δικαιώματά σας ως νέοι και νέες της Κύπρου, να προωθήσετε τις απόψεις σας και τα θέλω σας ως οι νέοι και οι νέες πολίτες του σήμερα και του αύριο!

Σας εύχομαι ολόθερμα μια καλή και παραγωγική θητεία.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστούμε πολύ την αγαπητή κυρία πρόεδρο. Είναι πολύ σημαντικό πράγματι, κυρία πρόεδρε, να αναγνωρίζεται μια πρωτοβουλία που ξεκίνησε εδώ στην Κύπρο μας ως μια εξαιρετική πρακτική σε ευρωπαϊκό επίπεδο, μια πρωτοβουλία φυσικά η οποία δίδει το βήμα που αναλογεί στους νέους. Και πρέπει, αφού έχετε αναγνώριση και συμφωνούμε απόλυτα, να ενισχύσουμε την υφιστάμενη συνεργασία. Πρέπει και αυτό να απασχολήσει και τη Βουλή των Αντιπροσώπων, πώς μπορούμε να ενισχύσουμε αυτή τη συνεργασία με τη Βουλή των Νέων Αντιπροσώπων.

Καλωσορίζουμε στην αίθουσα τη βουλευτριά κ. Ορφανίδου και τον βουλευτή κ. Γιακουμή, ο οποίος έχει ώρα που βρίσκεται εδώ. Εξακολουθούν να βρίσκονται μαζί μας ο κ. Χριστόφιας και ο κ. Αποστόλου. Ευχαριστούμε πάρα πολύ την πρόεδρο και ο λόγος τώρα στον απερχόμενο πρόεδρο της 4^{ης} Συνόδου της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων κ. Ανδρέα Χαραλάμπους, για να καταθέσει τον χαιρετισμό του.

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

(ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ)

Κυρία Πρόεδρε της Βουλής των Αντιπροσώπων,

Αγαπητοί συναδέλφοι, συναδελφές, βουλευτρίες και βουλευτές της 4^{ης} και 5^{ης}, όταν έρθει, Συνόδου της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων,

Αγαπητοί συνδιοργανωτές,

Κύριε Υπουργέ,

Κύριε γενικέ διευθυντή,

Κύριε πρόεδρε του ΟΝΕΚ,

Κύριοι βουλευτές,

Κυρία βουλευτρία,

Με την παρούσα συνεδρίαση σηματοδοτείται το τέλος ενός ταξιδιού και η αρχή ενός νέου, όπως κάθε τέλος σηματοδοτεί μια νέα αρχή. Το τέλος μιας διαδικασίας που εν μέσω ιδιάζουσων συνθηκών κατέληξε να υπηρετήσει ένα μικρό δείγμα της προοπτικής της, δυστυχώς. Το πάθος και η έμπνευση με την οποία όλες και όλοι ξεκινήσαμε πριν δύο χρόνια βρήκαν τοίχο λόγω της πανδημίας.

Παράλληλα, η κρίση στον τομέα της υγείας συνέτεινε στο να αποκαλυφθούν ή να ξεσπάσουν νέες και πολύπλευρες κρίσεις σε πολλές χώρες του κόσμου με την Κύπρο δυστυχώς να μην αποτελεί εξαίρεση αλλά τραγικό παράδειγμα. Το γεγονός ότι η παρούσα προσομοίωση, η παρούσα Βουλή των Νέων Αντιπροσώπων, δεν κατάφερε να προσεγγίσει το επίπεδο της παραγωγικότητας στο οποίο είχε στοχεύσει το 2019 είναι απόλυτα δικαιολογημένο. Μάλιστα σε αυτά τα πλαίσια το επίπεδο της παραγωγικότητας που μπορέσαμε να προσεγγίσουμε είναι κάτι για το οποίο πρέπει να είμαστε ικανοποιημένοι και να αναλογιστούμε ως ένα σημείο αναφοράς για τις κρίσεις που θα κληθούμε να αντιμετωπίσουμε στις ζωές μας.

Στα ίδια πλαίσια, καλωσορίζοντας την 5^η Σύνοδο, εύχομαι οι συνθήκες που πλέον διαφαίνονται ευνοϊκότερες να διευκολύνουν και να προωθήσουν το έργο σας προς τα βέλτιστα δυνατά αποτελέσματα.

Οι κρίσεις είναι σημάδια των καιρών που μας καλούν να γίνουμε καλύτεροι άνθρωποι. Οι δύσκολοι καιροί γεννούν δυνατούς ανθρώπους. Οι δυνατοί άνθρωποι δημιουργούν καλούς καιρούς, οι καλοί καιροί γεννούν αδύναμους ανθρώπους, οι αδύναμοι άνθρωποι δημιουργούν δύσκολους καιρούς. Αυτός είναι ο ατέρμων βρόγχος της ανθρωπότητας, όπως πολύ εύστοχα τον περιέγραψε ο Michael Horf στο βιβλίο του «Those who remain».

Μέσα από τους δύσκολους αυτούς καιρούς καλούμαστε εμείς εδώ και τώρα να αναδυθούμε ως δυνατοί άνθρωποι και να αλλάξουμε τα δεδομένα. Και ένα σημαντικό σημείο αναφοράς γι' αυτή την αλλαγή αποτελεί τούτος δαμαί ο θεσμός της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων που οφείλει να επιτελέσει τον ρόλο που του αναλογεί, για τον οποίο ευχαριστούμε το Συμβούλιο Νεολαίας Κύπρου και το Cyprus Youth DiplomaCY για τη διοργάνωση και βεβαίως τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη στήριξη. Με τη διεθνώς πλέον βραβευμένη πρωτοβουλία τους οι συνδιοργανωτές άνοιξαν μια πύλη διαλόγου της νεολαίας με τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε θεσμικό επίπεδο και με αύξουσα προοπτική.

Η πρόσβαση στα κέντρα λήψης αποφάσεων δεν πρέπει να θεωρείται δεδομένη και είμαστε ευγνώμονες για το σημαντικό αυτό εργαλείο που μας δίνεται προς αυτήν. Μέσα από την ενεργό συμμετοχή μας μπορούμε πλέον να προσφέρουμε στην ανάπτυξη και να συνδιαμορφώσουμε τις θεματικές τις οποίες μελετούμε στις επιτροπές μας και αφορούν το μέλλον της κοινωνίας μας στο σύνολό της.

Επισημαίνω εκ νέου τη σημαντικότητα αυτής της δυνατότητας που μας δίνεται μέσα από τις παρούσες διαδικασίες και καλώ τα μέλη της 5^{ης} Συνόδου της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων να την αξιοποιήσουν στον μέγιστο βαθμό.

Την πρώτη σε σειρά Βουλή των Νέων Αντιπροσώπων χαιρέτισε ο κ. Δημήτρης Συλλούρης από το βήμα χρησιμοποιώντας την εξής φράση: «Τα ποσοστά αποχής κατά

τις πρόσφατες εκλογικές διαδικασίες αποδεικνύουν την αδιαφορία των νέων για τα όσα συμβαίνουν στον τόπο μας». Οι νέες και νέοι δεν αδιαφορούν. Και εκείνη τη μέρα όπως και σήμερα είναι εδώ, για να το αποδείξουν. Η αποχή δεν είναι ένδειξη αδιαφορίας αλλά αποστασιοποίησης από θεσμούς οι οποίοι μας απογοητεύουν και είναι όμως στο χέρι μας να τους αλλάξουμε θετικά μέσω της ενεργούς συμμετοχής μας.

Ήταν τιμή και χαρά μου που τα τελευταία τέσσερα χρόνια υπήρξα μέρος και μάρτυρας ενός καθ' όλα υγιούς κλίματος στα έδρανα της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων. Η καλύτερη παρακαταθήκη που αφήνουμε σήμερα είναι η αγαστή συνεργασία μεταξύ εκατοντάδων Κυπρίων νέων που έχουν βλέψεις για ένα καλύτερο αύριο, με γνώμονα το κοινό καλό με σύγχρονες αρχές και αξίες που προαναγγέλλουν ένα καλύτερο μέλλον για την Κύπρο. Μια Κύπρο περήφανη, ενωμένη, ενημερωμένη, ειρηνική, πράσινη, ευημερούσα και παράδειγμα προς μίμηση.

Κλείνω με στίχους του Γιώργου Παπακωνσταντίνου: «Που εννά ξυπνήσει η αθθρωπκιά τζια η γης εννά ανθίσει, εννά βρει χώμα η καρκιά ούλλα να τα φωτίσει».

Σας ευχαριστώ για την τιμή που μου κάνετε με την προσοχή, τη φιλία και την υποστήριξή σας και προσβλέπω σε περαιτέρω συνεργασίες. Ξέρετε πού θα με βρείτε και να ξέρετε πως θα θέλω να βοηθήσω.

Εξάλλου μέσω της προσφοράς και της συνεργασίας έχουμε μόνο να κερδίσουμε. Συγχαρητήρια σε όλες και όλους σας για όσα έγιναν και για όσα έρχονται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Κύριε Πρόεδρε, συγχαρητήρια σε εσάς.

Η τιμή νομίζω ήταν του σώματος της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων, αλλά είναι και σήμερα εδώ της ολομέλειας της Βουλής των Αντιπροσώπων για πόσο προσωπικά έχετε συμβάλει, σε αυτό τον θεσμό και εσείς και οι συνεργάτες σας. Η καρκιά μας λοιπόν ανήκει στην Κύπρο μας, στην Κύπρο που θέλουμε να έχουμε και

που αξίζει σε εμάς και στα παιδιά μας, στις επόμενες γενεές. Και οι νέοι μάς δίνουν σωστά μηνύματα για το πόσο έχουν απογοητευτεί από εικόνες και παραστάσεις που έχουν πληγώσει, κύριε Πρόεδρε, και γι' αυτό εξάλλου είναι που πρέπει ακόμα και αυτή την κρίση της πανδημίας του κορωνοϊού να τη μετουσιώσουμε σε ευκαιρία, για να προχωρήσουμε ακόμα πιο άμεσα και ριζοσπαστικά με όλα αυτά που αναμένεται να γίνουν. Και πιστεύω έντονα και είμαι βέβαιη ότι και μπορείτε να συμβάλλετε και μπορείτε να συνδιαμορφώσετε και μπορείτε να αποφασίζετε. Εξάλλου αυτό πρέπει να γίνει, αφού το μέλλον ανήκει μόνο σε εσάς, οπότε ευχαριστούμε πάρα πολύ τον Πρόεδρο για την πολύ μεστή του ομιλία.

Εδώ, κύριες βουλευτρίες, κύριοι βουλευτές, έχει ολοκληρωθεί το πρώτο μέρος των εργασιών της 5^{ης} Συνόδου της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων. Ευχαριστούμε τον Υπουργό της Παιδείας, ευχαριστούμε τον γενικό διευθυντή, τους προέδρους, οι οποίοι έχουν κάνει την ομιλία τους, όλους εσάς τους συναδέλφους, τη συναδέλφισσα που βρίσκεστε μέχρι το τέλος μαζί μας. Θα ακολουθήσει η απονομή των πιστοποιητικών συμμετοχής στους αποχωρούντες βουλευτές και βουλευτρίες της 4^{ης} Συνόδου της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων. Αντιλαμβάνομαι ότι θα αναλάβετε εσείς αυτή τη διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Μαζί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Κύριε Πρόεδρε, μαζί. Ωραία. Ακόμα καλύτερα.

Ευχαριστούμε πάρα πολύ. Ακολουθεί τώρα η απονομή των πιστοποιητικών συμμετοχής στους αποχωρούντες βουλευτές και βουλευτρίες της 4^{ης} Συνόδου Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων.

(Ωρα διακοπής: 11.06 π.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 11.40 π.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

(ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ)

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Κηρύσσεται η έναρξη της διαδικασίας εκλογής Προέδρου της 5^{ης} Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων.

Ακολουθεί ονομαστική παρουσία των νέων βουλευτών, των βουλευτών της 5^{ης} Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων. Μετά την προσφώνηση του κάθε νέου και νέας βουλευτή παρακαλείστε όπως υψώνετε το χέρι σας και δηλώνετε την παρουσία σας με τις λέξεις «παρών» ή «παρούσα».

Αναστασίου Αντωνία.

ΑΝΤΩΝΙΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Αντωνιάδης Παναγιώτης.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Αρέστη Χαράλαμπος.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΡΕΣΤΗ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Αρτάκα Ειρήνη.

ΕΙΡΗΝΗ ΑΡΤΑΚΑ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Βασιλείου Σώτος.

ΣΩΤΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Βολιτάκη Ειρήνη.

ΕΙΡΗΝΗ ΒΟΛΙΤΑΚΗ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Γιούπας Αντρέας.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΓΙΟΥΠΑΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Γοπριάλ Αλέξανδρος.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΓΟΠΡΙΑΛ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Δημητρίου Ραφαήλ.

ΡΑΦΑΗΛ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Δημητρίου Νικολέτα.

ΝΙΚΟΛΕΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Διαμαντάρας Κωνσταντίνος Ραφαήλ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΑΦΑΗΛ ΔΙΑΜΑΝΤΑΡΑΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευαγγέλου Στάλω.

ΣΤΑΛΩ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ζιρίνογλου Δημήτρης.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΖΙΡΙΝΟΓΛΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ηλιάδη Νάνσια.

ΝΑΝΣΙΑ ΗΛΙΑΔΗ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Καλογήρου Κατερίνα.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Καρσεράς Κωνσταντίνος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΣΕΡΑΣ:

Παρών, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Κολοκοτρώνη Ελίνα.

ΕΛΙΝΑ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Κουή Νάγια.

ΝΑΓΙΑ ΚΟΥΗ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Κυπριανού Άντρεα.

ΑΝΤΡΕΑ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Λοϊζίδου Αριάδνη.

ΑΡΙΑΔΝΗ ΛΟΪΖΙΔΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Λοϊζου Έλενα.

ΕΛΕΝΑ ΛΟΪΖΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Μιχαήλ Δήμος.

ΔΗΜΟΣ ΜΙΧΑΗΛ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Οικονομίδης Χρίστος.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Όλσεν Κυριακή.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΟΛΣΕΝ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Παναγή Άννα.

ΑΝΝΑ ΠΑΝΑΓΗ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Παναγιώτου Φοίβη.

ΦΟΙΒΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Παπασάββας Ανδρέας.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΣΑΒΒΑΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Περός Κωνσταντίνος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΡΟΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Πολυδώρου Στέλιος.

ΣΤΕΛΙΟΣ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Σούσακ Άγια.

ΑΓΙΑ ΣΟΥΣΑΚ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Σταυροπούλου Δήμητρα.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Στεφάνου Αναστασία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Στεφάνου Χαρά.

ΧΑΡΑ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Σωφρονίου Άντρια.

ΑΝΤΡΙΑ ΣΩΦΡΟΝΙΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ταμπούρας Αντώνης.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΑΜΠΟΥΡΑΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Τέηλορ Αλεξάνδρα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΤΕΗΛΟΡ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Τσολάκη Βικτώρια Ιζαμπέλα.

ΒΙΚΤΩΡΙΑ ΙΖΑΜΠΕΛΑ ΤΣΟΛΑΚΗ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Φαρμακίδου Ζωή.

ΖΩΗ ΦΑΡΜΑΚΙΔΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Φυλακτού Φοίβος.

ΦΟΙΒΟΣ ΦΥΛΑΚΤΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Χαμηλού Ευγενία.

ΕΥΓΕΝΙΑ ΧΑΜΗΛΟΥ:

Παρούσα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Χαραλάμπους Μέριλιν.

ΜΕΡΙΛΙΝ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Χατζήκκος Παρασκευάς.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΧΑΤΖΗΚΚΟΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Χριστοδούλου Χριστόδουλος.

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Πολυκάρπου Παναγιώτα.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Δρουσιώτου Άντρεα.

ΑΝΤΡΕΑ ΔΡΟΥΣΙΩΤΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Μεταξάς Ορέστης.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Κάποια άλλη, κάποιος άλλος που δεν άκουσε το όνομά του;

Άρα, έχουμε σαράντα οκτώ παρούσες και παρόντες.

Διαπιστώνεται απαρτία.

Έχουν κατατεθεί εμπροθέσμως οι πιο κάτω υποψηφιότητες για τη θέση του Προέδρου της 5^{ΗΣ} Συνόδου της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων και θα

πραγματοποιηθεί ονομαστική ψηφοφορία με την προσφώνηση των ονομάτων αλφαβητικά:

Χαμηλού Ευγενία, επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

Αλετράς Ραφαήλ, επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Πολυκάρπου Παναγιώτα, επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών

Λοΐζου Ελένη, επιτροπή Περιβάλλοντος

Οικονομίδης Χρίστος, επιτροπή Υγείας.

Συγχαρητήρια για τις υποψηφιότητές σας και καλή επιτυχία.

Οι υποψήφιοι και υποψήφιες Πρόεδροι θα παρουσιάσουν την υποψηφιότητά τους μπροστά στην ολομέλεια της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων. Σας υπενθυμίζω ότι κάθε υποψήφιος και κάθε υποψήφια έχουν από τρία λεπτά στη διάθεσή τους.

Καλείται στο βήμα η κ. Ευγενία Χαμηλού από την επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, για να παρουσιάσει την υποψηφιότητά της.

Έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΕΥΓΕΝΙΑ ΧΑΜΗΛΟΥ:

«Ξέρεις, δεν μπορείς να αλλάξεις τον κόσμο». «Νεολαία; Δεν έχετε καν τις εμπειρίες». «Είστε ξεκάθαρα η γενιά του καναπέ, με πλήρη απουσία ενσυναίσθησης». «Ε, δεν μπορείς να απαιτείς τέτοιο μισθό, τώρα έχεις ξεκινήσει, χαμήλωσε λίγο τις προσδοκίες σου». Δεν, δεν, δεν... Το δικό μας «δεν» μάλλον είναι το γεγονός πως δεν υπάρχει νέος ή νέα σε αυτή την αίθουσα που να μην έχει ακούσει αυτές τις αρνητικές αντιλήψεις.

Ονομάζομαι Ευγενία και από το 2014 ασχολούμαι ενεργά με θέματα νεολαίας και μάχομαι για την ευαισθητοποίηση των νέων και την ουσιαστική συμμετοχή τους στο τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο. Το 2014 έγινα μέλος του Ευρωπαϊκού

Κοινοβουλίου Νέων, συμμετείχα σε περιφερειακά, σε εθνικά και σε διεθνή συνέδρια, όπως για παράδειγμα στην Ισπανία, και μάλιστα είχα αναλάβει και προεδρία στο παράρτημα του Ηνωμένου Βασιλείου. Αποτέλεσα την πρώτη Κύπρια νέα στην Ολομέλεια Νεολαίας των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη και έχω συμμετάσχει σε πάνω από είκοσι μοντέλα προσομοίωσης του ΟΗΕ, όπως για παράδειγμα στο Harvard, στο Cambridge, στην Οξφόρδη, στην Αγία Πετρούπολη και άλλα. Επιλέχθηκα από την Ειρηνευτική Δύναμη του ΟΗΕ ως Πρωταθλήτρια Νεολαίας για το Περιβάλλον και την Ειρήνη στην Κύπρο και πρόσφατα επιλέχθηκα από την απεσταλμένη νεολαίας του ΟΗΕ για το Παγκόσμιο Συνέδριο για την Κλιματική Αλλαγή, σε συνεργασία με την κυβέρνηση της Ιταλίας, όπου συνεργάστηκα με ακτιβιστές, από την Γκρέτα Τούνμπεργκ μέχρι και τη Βανέσα Νακάτε.

Συνίδρυσα την πρωτοβουλία «Green Deal for Cyprus» και πρόσφατα ανέλαβα τα καθήκοντα της υπεύθυνης δημοσίων σχέσεων στον οργανισμό «Cyprus Youth DiplomaCY». Παράλληλα, είμαι η αντιπρόσωπος της νεολαίας της Κύπρου στο Κογκρέσο των Τοπικών Αρχών του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Ένεκα των δράσεών μου έχω βραβευτεί από την Αυτού Εξοχότητα Βασίλισσα Ελισάβετ. Γιατί σας τα λέω όλα αυτά; Για τον λόγο ότι αισθάνομαι υπόχρεη ως Κύπρια νέα να μεταλαμπαδεύσω όλες αυτές τις γνώσεις, όλες αυτές τις εμπειρίες που έχω αποκομίσει και να βοηθήσω νέους και νέες όπως εσάς, αλλά και άτομα που δεν είναι εδώ σήμερα μέσω της προεδρίας μου, γιατί θεωρώ πως έχουμε την ευθύνη και την υποχρέωση να δώσουμε φωνή σε όλους τους ευάλωτους νέους και νέες, είτε αυτά είναι άτομα με αναπηρίες είτε είναι άτομα που αντιμετωπίζουν οικονομικά προβλήματα και δεν έχουν την ευκαιρία να βρίσκονται στις θέσεις που κάθεστε εσείς σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Κυρία Χαμηλού, ακόμα δέκα δευτερόλεπτα.

ΕΥΓΕΝΙΑ ΧΑΜΗΛΟΥ:

Αποσκοπώ στην ουσιαστικότητα της Βουλής των Νέων στον τομέα της χάραξης πολιτικών και στην ισότητα μεταξύ των επιτροπών.

Θέλω να ευχηθώ κάθε επιτυχία στους αξιόλογους και στις αξιόλογες ανθυποψήφιούς μου και ελπίζω πως θα με εμπιστευτείτε με την ψήφο σας. Ας μετατρέψουμε τα «δεν» σε «ναι».

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Σας ευχαριστούμε, κυρία Χαμηλού.

Καλείται στο βήμα ο κ. Ραφαήλ Αλετράς από την επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για να παρουσιάσει την υποψηφιότητά του.

Έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΡΑΦΑΗΛ ΑΛΕΤΡΑΣ:

Γεια σας και από εμένα.

Έχουμε ακούσει πάρα πολλές φορές την απογοήτευση των νέων, που είναι «η κατηγορία των €800», για την οικονομική κρίση που υπάρχει. Βλέπω στα μάτια σας ότι μια πολύ μεγάλη μερίδα των νέων που κάθεται εδώ στα έδρανα δραστηριοποιείται και αυτό είναι ένα συν για όλους μας.

Αναφερθήκαμε προηγουμένως σε στερεότυπα, σε ομάδες με αναπηρίες, σε ΛΟΑΤΚΙ και σε πολλά άλλα. Εγώ δεν πιστεύω ότι μόνο η γνώση μετρά, αλλά και το άτομο ή τα άτομα τα οποία τα έχουν ζήσει αυτά και οι προσωπικές τους εμπειρίες μετρούν και θα βοηθήσουν να καταλάβουμε τι συμβαίνει, από το ψυχολογικό κομμάτι μέχρι και τη διεκπεραίωση των πράξεων, όπως γίνεται στα άτομα με αναπηρίες για παράδειγμα.

Ονομάζομαι Ραφαήλ Αλετράς, είμαι από τη Λεμεσό, είμαι παιδί ατόμου με αναπηρία τα τελευταία δεκαέξι χρόνια και πατέρα καρδιοπαθή. Τα τελευταία τέσσερα χρόνια είμαι ενεργός στη νεολαία. Κυρίως, έχω τη δική μου ομάδα, την Ομάδα Άτυπη Νέων, είμαι μέλος του Δημοτικού Συμβουλίου Νεολαίας Ύψωνα. Επίσης, έχω στο ενεργητικό μου και εγώ δράση στο εξωτερικό, σε ανταλλαγή νέων και training courses. Θέλω επίσης να πω ότι είμαι εδώ για εσάς, για να μπορέσουμε να έχουμε μία ισότητα και μία ενότητα μεταξύ όλων μας, για να μπορέσουμε με κοινό όραμα να ακουστεί η φωνή μας στις ανώτερες τεχνοκρατικές τάξεις, για να μπορέσουμε να κάνουμε τις εκθέσεις τις οποίες έχουμε όλοι κάνει χθες πράξη.

Αυτά από εμένα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Αλετρά.

Καλείται στο βήμα η κ. Παναγιώτα Πολυκάρπου από την επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών, για να παρουσιάσει την υποψηφιότητά της.

Έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΥ:

Γεια σας.

Πριν από λίγο καιρό καθόμουν με τη γιαγιά μου και συζητούσαμε έτσι για διάφορα. Μεγάλωσα δίπλα της. Είναι μια γυναίκα πρότυπο, ράφτενα, ταλαντούχα και πάρα πολύ δραστήρια. Όταν συζητούσαμε, αστειεύομουν ότι θα παρατήσω ό,τι κάνω, για να γίνω ράφτενα, και μου θύμωσε, γιατί λέει ότι είμαι πολύ πιο έξυπνη και ταλαντούχα, για να γίνω απλά μια ράφτενα. Η γιαγιά μου πίστευε πως μπορούσα να γίνω κάτι καλύτερο, επειδή απλά είμαι μορφωμένη και σπουδασμένη. Εγώ πίστευα πως εκείνη ήταν σε καλύτερη θέση, γιατί είναι δουλευταρού, με αρχές και ήθος.

Ως νέοι και νέες πιστεύω πως μπορούμε να έχουμε και τα δύο και γι' αυτό τον λόγο είμαι σήμερα εδώ. Τι καλύτερο για εμάς, τη γενιά μας, από το να εφαρμόσουμε τις γνώσεις, την εργατικότητα και τις δεξιότητές μας, αλλά και το ήθος μας, για να λύσουμε μαζί μερικές από τις παγκόσμιες προκλήσεις όπως η κλιματική αλλαγή, οι κοινωνικές ανισότητες και η ανεργία; Δεν μπορούμε να μη θέσουμε ως προτεραιότητα τα αποτελέσματα της κλιματικής αλλαγής, που καίει τα εδάφη μας. Οφείλουμε να αντιμετωπίσουμε τις προκλήσεις με καινοτόμο και δημιουργικό τρόπο, με παραδείγματα όπως «Οι Κήποι του Μέλλοντος», μια πρωτοβουλία στο κέντρο της Λευκωσίας που προωθεί τις αρχές της κυκλικής οικονομίας, της οποίας είμαι ιδρυτικό μέλος. Δεν μπορούμε να μιλούμε για κοινωνική ευημερία χωρίς συμπερίληψη και ισότητα. Εδώ και σχεδόν δύο χρόνια, μέσω της δικής μου πρωτοβουλίας και της ομάδας μου, λέμε «Θκυο Λόγια» για την ισότητα σε μια καμπάνια που έφτασε σε περισσότερο από διακόσιες χιλιάδες άτομα στην Κύπρο και στην Ελλάδα και πούλησε διακόσια αντίτυπα των βιβλίων μας μέσα σε μια εβδομάδα.

Δημιουργώντας έναν καλύτερο κόσμο στην εποχή μετά τον COVID-19 οφείλουμε να διασφαλίσουμε πως η κοινωνία μας εκσυγχρονίζεται, διατηρώντας όμως ζωντανούς τις ράφτενες, τους αγρότες και όλους αυτούς που χτίστηκε η ιστορία στις πλάτες τους, αλλά και να δημιουργήσουμε και νέες θέσεις για την επόμενη γενιά.

Δε θέλω να απαριθμήσω βραβεία, αλλά θέλω να πω ότι, με παραδείγματα από την εμπειρία μου στο Ισραήλ και στην Αμερική ως Ευρωπαϊάς ηγέτιδας, αλλά και από τη θέση μου στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου ως εμπειρογνώμονα για τα θέματα φύλου, δουλεύω με κέντρα λήψεως αποφάσεων, τα οποία μου δίδαξαν την αναγκαιότητα της συνεργασίας της κοινωνίας για συστημική αλλαγή. Δωρίζοντας λίγα βιβλία του «Θκυο Λόγια», για εμάς αυτό δεν ήταν συστημική αλλαγή. Ενσωματώνοντάς

τα όμως στην εκπαιδευτική ύλη της δημοτικής εκπαίδευσης, αυτό για εμάς είναι συστημική αλλαγή και σαν «Θκυο Λόγια» το καταφέραμε.

Οι φωνές σας έχουν μια θέση εδώ και καθήκον μου θα είναι να συνεργαστώ ομαλά με την ομάδα, βεβαιώνοντας πως οι ιδέες σας έχουν θέση στη χάραξη πολιτικής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ακόμα δέκα δευτερόλεπτα, κυρία Πολυκάρπου.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΥ:

Η γιαγιά μου η Ελλού ανέμενε από εμένα να κάνω μεγαλύτερα πράγματα από αυτήν και είναι οι προσδοκίες των γενεών πριν από εμάς να αναλάβουμε πρωταγωνιστικό ρόλο που μας οδηγούν και είναι ευθύνη μας να τις τιμήσουμε.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Σας ευχαριστούμε, κυρία Πολυκάρπου.

Καλείται στο βήμα η κ. Ελένη Λοϊζου από την επιτροπή Περιβάλλοντος, για να παρουσιάσει την υποψηφιότητά της.

Έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΕΛΕΝΗ ΛΟΪΖΟΥ:

Εγώ δεν ετοίμασα κάτι να σας πω. Θα σας πω για εμένα, γιατί είναι την ψήφο σας που θέλω, άρα πρέπει να ξέρετε ποια είμαι.

Είμαι η Έλενα, είμαι από το Ξυλοφάγου -όλοι το ξέρετε πλέον, δεν είναι ανάγκη να το σχολιάσουμε!- σπούδασα επιστήμη και τεχνολογία περιβάλλοντος. Κάνω τώρα το μάστερ μου στο data analysis.

Θέλω να σας πω ότι ήρθα εδώ μπροστά όχι για τα πτυχία μου ούτε για τα βραβεία μου, αλλά για τη δράση που κάνω. Είμαι στο admin σε μια τυπική ομάδα νέων και σε ένα geo στις περιοχές μου, γιατί εκεί κατοικώ, εκεί θέλω να κάνω έργο, γιατί θέλω να

έχουν και εκείνοι οι νέοι εκεί ευκαιρίες. Αλλά δε σημαίνει, επειδή θέλω και για την περιοχή μου, ότι δε νοιάζομαι για την υπόλοιπη Κύπρο. Έτσι και αλλιώς, τι είμαστε; Τίποτε. Είμαστε μια κουκκίδα στον χάρτη, άρα είναι πολύ μικρή η Κύπρος και ό,τι επηρεάζει μια περιοχή επηρεάζει και την άλλη.

Εγώ το μόνο που μπορώ να σας προσφέρω είναι τις γνώσεις μου στο πώς να κάνουμε events και να προωθώ τα events και τα ευρωπαϊκά events και να λέω αυτά που έμαθα. Αυτό θέλω είτε ως Πρόεδρος είτε ως βοηθός του ή της Προέδρου που θα βγει. Σίγουρα θέλω να προσφέρω τη στήριξή μου και να δώσω τις γνώσεις μου σε όποιον βγει στην προεδρία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστούμε, κυρία Λοϊζου.

Καλείται στο βήμα ο κ. Χρίστος Οικονομίδης από την επιτροπή Υγείας, για να παρουσιάσει την υποψηφιότητά του.

Έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Επιτρέψτε μου να υιοθετήσω το πρωτόκολλο.

Αξιότιμε κύριε αναπληρωτή πρόεδρε του Δημοκρατικού Συναγερμού,

Αγαπητοί πρόεδροι,

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Απευθύνομαι σε εσάς με τεράστιο αίσθημα ευθύνης, σε μία ομολογουμένως πρωτόγνωρα δύσκολη υγειονομική περίοδο ανά την οικουμένη.

Για τη μικρή μας πατρίδα οι προκλήσεις και οι απαιτήσεις ήσαν και παραμένουν μεγάλες. Η κοινωνία των πολιτών, το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο, έχει ανάγκη να πρωταγωνιστήσουμε. Έχει ανάγκη να βγούμε μπροστά.

Δε θα μπορούσα να μην κάνω αναφορά στο τι πετύχαμε στην επιτροπή Εργασίας το 2019-2021, όπου εισηγηθήκαμε την αύξηση της άδειας μητρότητας, κάτι που βλέπουμε να εισακούεται και να προωθείται με τα σχετικά νομοσχέδια από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Στην επιτροπή Υγείας εξαγάγαμε χρήσιμα και αποτελεσματικά συμπεράσματα, στα οποία αναμένεται η επιτροπή να τοποθετηθεί εν συνεχεία. Παρ' όλα αυτά, επιτρέψτε μου να κάνω μια μικρή και σύντομη αναφορά σχετικά με τις κτιριακές εγκαταστάσεις του νοσοκομείου Αθαλάσσας. Με απλά λόγια το κτίριο είναι ακατάλληλο, αφιλόξενο και επικίνδυνο. Είναι καιρός να υλοποιηθούν οι εξαγγελίες του Προέδρου της Δημοκρατίας. Είναι βασικό στοιχείο κοινωνικής δικαιοσύνης, αλληλεγγύης και ισότητας. Οι πολίτες με ψυχικές διαταραχές δεν είναι πολίτες δεύτερης κατηγορίας.

Σε αυτό το όμορφο ταξίδι σας παρακαλώ να μη βασιστείτε σε αυτούς που θα γνωρίσετε. Να βασιστείτε στις αξίες, στις αρχές και στα ιδανικά στα οποία είστε γαλουχημένοι από τις οικογένειές σας.

Αυτές τις μέρες ακούστηκαν πολλά. Δε θα τα σχολιάσω. Το μοναδικό που θέλω να γνωρίζετε είναι πως είμαι εδώ, για να είμαι χρήσιμος και όχι επικοινωνιακά άριστος. Φρονώ πως σε έναν διχοτομημένο τόπο, που η ελπίδα αχνοφαίνεται, έχουμε χρέος και υποχρέωση ως η νέα γενιά τούτου του τόπου να αγωνιστούμε, στέλνοντας μηνύματα ενότητας -και το τονίζω το «ενότητας»- με μοναδικό γνώμονα να χτίσουμε με διαφάνεια και νουνεχηκότητα την Κύπρο του αύριο. Μία άλλη Κύπρο, που όλοι -θέλω να πιστεύω- ονειρευόμαστε.

Αυτό δε θα το πετύχουμε με βαρύγδουπα, εύηχα συνθήματα, παρά μόνο με πράξεις. Όπως έλεγε και ο βραβευμένος νομπελίστας Οδυσσέας Ελύτης, «εάν η ποίηση παρέχει μία διαβεβαίωση και δη στους καιρούς τους δύσκολους, είναι ακριβώς αυτή, πως η μοίρα μας, παρ' όλα αυτά, βρίσκεται στα χέρια μας» και «το τελικό αποτέλεσμα θα εξαρτηθεί από το αν εμείς είμαστε καλοί ή κακοί αρχιτέκτονες».

Να είστε καλά, σας ευχαριστώ θερμά. Καλή συνέχεια και καλή δουλειά να έχουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Σας ευχαριστούμε, κύριε Οικονομίδη.

Ακολουθεί η ψηφοφορία για την εκλογή Προέδρου της 5^{ΗΣ} Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων.

Κυρίες και κύριοι βουλευτές, σας υπενθυμίζω πως η ψηφοφορία είναι φανερή. Κάθε νέος και νέα βουλευτής έχει μόνο μία ψήφο. Θα κληθείτε να υψώσετε το χέρι σας, όταν ακούσετε το όνομα του υποψηφίου ή της υποψήφιας που θέλετε να ψηφίσετε. Πρόεδρος θα αναδειχθεί ο υποψήφιος ή η υποψήφια που θα συγκεντρώσει τη σχετική πλειοψηφία. Θα υπάρξει μόνο ένας γύρος ψηφοφορίας.

Αν είστε έτοιμοι, ξεκινούμε την ψηφοφορία.

Παρακαλούνται οι βουλευτές που ψηφίζουν την κ. Ευγενία Χαμηλού από την επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων να ψηφίσουν τώρα.

Βλέπω δεκαέξι ψήφους.

Παρακαλώ επιβεβαιώστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 4^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Έντεκα και τέσσερα δεκαπέντε. Ναι, είναι γεγονός!

Παρακαλούνται οι βουλευτές και οι βουλευτίριες που ψηφίζουν τον κ. Ραφαήλ Αλετρά από την επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να ψηφίσουν τώρα.

Έξι ψήφοι για τον κ. Αλετρά.

Παρακαλούνται οι βουλευτές και οι βουλευτίριες που ψηφίζουν την κ. Παναγιώτα Πολυκάρπου από την επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών να ψηφίσουν τώρα.

Να υψώσουμε ξανά τα χέρια, παρακαλώ.

Ευχαριστώ.

Δεκατρείς οι ψήφοι για την κ. Πολυκάρπου.

Παρακαλούνται οι βουλευτές και οι βουλευτίριες που ψηφίζουν την κ. Ελένη Λοΐζου από την επιτροπή Περιβάλλοντος να ψηφίσουν τώρα.

Τέσσερις ψήφοι για την κ. Λοΐζου.

Παρακαλούνται οι βουλευτές και οι βουλευτίριες που ψηφίζουν τον κ. Χρίστο Οικονομίδα από την επιτροπή Υγείας να ψηφίσουν τώρα.

Δέκα ψήφοι για τον κ. Οικονομίδα.

Να κάνουμε και μία επαλήθευση. Έλαβαν η κ. Ευγενία Χαμηλού δεκαπέντε ψήφους, ο κ. Ραφαήλ Αλετράς έξι ψήφους, η κ. Παναγιώτα Πολυκάρπου δεκατρείς ψήφους, η κ. Ελένη Λοΐζου τέσσερις ψήφους, ο κ. Χρίστος Οικονομίδης δέκα ψήφους.

Τις περισσότερες ψήφους συγκέντρωσε η κ. Ευγενία Χαμηλού και εκλέγεται ως Πρόεδρος της 5^{ης} Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων.

Καλείται η εκλεγμένη Πρόεδρος Ευγενία Χαμηλού να λάβει τη θέση της στο προεδρείο.

Συγχαρητήρια!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

(ΕΥΓΕΝΙΑ ΧΑΜΗΛΟΥ)

Πριν ξεκινήσω να διαβάζω τα έγγραφα τα οποία, όπως ξέρετε, δίνονται, να ευχαριστήσω όλες και όλους πραγματικά. Θεωρώ ότι οι υπόλοιποι υποψήφιοι είναι πάρα πολύ ικανά άτομα. Θέλω να συνεργαστούμε, σας το λέω από τώρα, να το ξέρετε. Θέλω να λειτουργούμε σε ένα πλαίσιο αλληλοκατανόησης, ισότητας και να ξέρετε ότι είμαι εδώ για εσάς, για ό,τι χρειαστείτε.

Τώρα θα ξεκινήσουμε με τα έγγραφα.

Κυρίες και κύριοι νέοι και νέες βουλευτές,

Είναι με μεγάλη τιμή που αναλαμβάνω τη θέση της Προέδρου της 5^{ης} Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων. Θα εργαστώ με βάση τους κανόνες λειτουργίας της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων για την εύρυθμη και δημοκρατική λειτουργία της Βουλής των Νέων.

Κηρύσσω τώρα την έναρξη της διαδικασίας παρουσίασης και υιοθέτησης των κοινοβουλευτικών εκθέσεων της 5^{ης} Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων.

Καλώ στο βήμα τους αγαπητούς μου εκπρόσωπους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Αλέξανδρο Γοπριάλ και Παναγιώτη Αντωνιάδη για την παρουσίαση της έκθεσης της επιτροπής με θέμα «Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης: Η Ευρώπη που θέλουμε!».

Έχετε δεκαπέντε λεπτά στη διάθεσή σας.

(Η σχετική έκθεση, βασικά σημεία της οποίας παρουσιάστηκαν από τους κ. Αλέξανδρο Γοπριάλ και Παναγιώτη Αντωνιάδη.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα «Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης: Η Ευρώπη που θέλουμε!»

Βουλευτές:

Ματίνα Ζησιάδου, επικεφαλής	Κατερίνα Καλογήρου
Παναγιώτης Αντωνιάδης	Δήμος Μιχαήλ
Ειρήνη Αρτάκα	Άννα Παναγή
Ειρήνη Βολιτάκη	Ανδρέας Παπασάββας
Αλέξανδρος Γοπριάλ	Αντώνης Ταμπούρας
Στάλω Ευαγγέλου	Ευγενία Χαμηλού

ΣΥΝΟΨΗ

Η Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κατά τις εργασίες της 5^{ης} Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων συζήτησε το διευρυμένο αλλά ιδιαίτερα σημαντικό θέμα «Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης: Η Ευρώπη που θέλουμε!». Η επιτροπή εστίασε στις εννέα θεματικές της Διάσκεψης, οι οποίες είναι οι ακόλουθες:

1. Κλιματική αλλαγή και περιβάλλον.
2. Υγεία.
3. Ισχυρότερη οικονομία, κοινωνική δικαιοσύνη και θέσεις εργασίας.
4. Η Ευρωπαϊκή Ένωση στον κόσμο.
5. Αξίες και δικαιώματα, κράτος δικαίου και ασφάλεια.
6. Ψηφιακός μετασχηματισμός.
7. Ευρωπαϊκή δημοκρατία.
8. Μετανάστευση.
9. Εκπαίδευση, πολιτισμός, νεολαία και αθλητισμός.

Θεωρούμε ότι οι προτάσεις μας αναλύθηκαν και συζητήθηκαν με γνώμονα τη θέση της Κύπρου στον ευρωπαϊκό χώρο. Επίσης, η Κύπρος και οι πολίτες της, ως αναπόσπαστο κομμάτι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μπορούν και πρέπει να συνδράμουν αποφασιστικά στο όλο εγχείρημα και τα θεσμικά της όργανα να προωθούν πολιτικές στη βάση των εθνικών, θεσμικών και συγκειμενικών ιδιαιτεροτήτων του τόπου,

συμβάλλοντας περαιτέρω στη Διάσκεψη και τον διάλογο. Η Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης αποτελεί μια εξαιρετική ευκαιρία, για να αφουγκραστούμε τις ανησυχίες και τις προσδοκίες των πολιτών -και ειδικότερα των νέων- για τα καίρια ζητήματα που τους απασχολούν. Η αξιοπιστία ενός κράτους μέλους σχετίζεται και διασφαλίζεται μέσα από τη συμμετοχή των πολιτών του στην ευρύτερη ευρωπαϊκή διεργασία.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) ξεκίνησε πριν από 70 χρόνια ένα πολιτικό όραμα ενότητας των Ευρωπαίων πολιτών και κατά τη διάρκεια αυτών των χρόνων αντιμετώπισε πολλαπλές προκλήσεις, άλλοτε επιτυχώς και άλλοτε λιγότερο.

Τα τελευταία χρόνια η ΕΕ ήρθε αντιμέτωπη με μία πληθώρα προκλήσεων. Η οικονομική κρίση, η τρομοκρατική απειλή, το προσφυγικό/μεταναστευτικό και πρόσφατα η πανδημία είναι μερικά από τα ζητήματα που έθεσαν σε κίνδυνο το ευρωπαϊκό οικοδόμημα, αυξάνοντας τις φωνές ευρωσκεπτικισμού εντός της ΕΕ.

Η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ (Brexit) ήταν ίσως το αποκορύφωμα της επικράτησης της ρητορικής του ευρωσκεπτικισμού. Το γεγονός αυτό προβλημάτισε την ΕΕ, που έπρεπε να βρει λύσεις και τρόπους, για να αποκαταστήσει την εμπιστοσύνη των Ευρωπαίων απέναντι στα όργανα της ΕΕ.

Η Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης μπορεί να ανοίξει αυτή τη σημαντική δίοδο επικοινωνίας ως έναν χώρο συζήτησης με τους πολίτες, μέσω του οποίου θα εξετάζονται οι προκλήσεις και οι προτεραιότητες της Ευρώπης και των πολιτών της. Ευρωπαίοι πολίτες, προερχόμενοι από όλα τα κοινωνικά και οικονομικά στρώματα, από όλες τις γωνιές της Ευρώπης, όλων των ηλικιών να μπορούν να συμμετέχουν, να μοιράζονται τις ιδέες τους, να εκφράζουν την άποψη, τα οράματα και τις ανησυχίες τους και έτσι να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση του ευρωπαϊκού εγχειρήματος και μελλοντικών πολιτικών της ΕΕ. Η Ευρώπη πρέπει να εργάζεται για το

συμφέρον των πολιτών της, ενισχύοντας τον δεσμό της ένωσης των λαών της Ευρώπης, αλλά και τον δεσμό μεταξύ των Ευρωπαίων πολιτών και των θεσμών.

Ειδικότερα, η Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης αποτελεί εγχείρημα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της ΕΕ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που σκοπό έχει να καταγράψει τη γνώμη των Ευρωπαίων πολιτών για ζητήματα που αφορούν στο μέλλον της Ευρώπης. Στη συνέχεια, οι τρεις αυτοί θεσμοί θα δώσουν συστάσεις που θα διατυπωθούν στη Διάσκεψη. Οι διάλογοι και οι συζητήσεις των πολιτών γίνονται μέσω μιας ψηφιακής πλατφόρμας, ενώ παράλληλα διάφορες ευρωπαϊκές, εθνικές, περιφερειακές και τοπικές εκδηλώσεις σχετικά με τις προκλήσεις και τις προτεραιότητες της Ευρώπης θα δώσουν τη δυνατότητα στους Ευρωπαίους πολίτες να μοιραστούν τις ιδέες τους και να συμβάλουν στη διαμόρφωση ενός κοινού μέλλοντος.

Η Διάσκεψη αναμένεται να καταλήξει σε συμπεράσματα έως την άνοιξη του 2022 και να προσφέρει καθοδήγηση σχετικά με το μέλλον της Ευρώπης. Σημαντικό επίσης είναι να τονιστεί ότι η Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης καταπιάνεται με εννέα θεματικές και οι θεματικές αυτές με άλλες υποενότητες, που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων. Οι θεματικές αυτές είναι οι ακόλουθες:

1. Κλιματική αλλαγή και περιβάλλον.
2. Υγεία.
3. Ισχυρότερη οικονομία, κοινωνική δικαιοσύνη και θέσεις εργασίας.
4. Η ΕΕ στον κόσμο.
5. Αξίες και δικαιώματα, κράτος δικαίου και ασφάλεια.
6. Ψηφιακός μετασχηματισμός.
7. Ευρωπαϊκή δημοκρατία.
8. Μετανάστευση.

9. Εκπαίδευση, πολιτισμός, νεολαία και αθλητισμός.

Παράλληλα, προβλέπεται η σύσταση τεσσάρων ομάδων πολιτών, προερχομένων από διαφορετικά κοινωνικά στρώματα και περιφέρειες της ΕΕ, με σκοπό να εξετάσουν και να διατυπώσουν συγκεκριμένες συστάσεις σχετικά με τη μελλοντική κατεύθυνση που επιθυμούν για την Ευρώπη.

Στη βάση των πιο πάνω και των εννέα θεματικών, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων προχώρησε στην ετοιμασία συγκεκριμένων προτάσεων, που αποτυπώνουν τις ανησυχίες των νέων για την Ευρώπη, απαντώντας στο ερώτημα «Ποια Ευρώπη θέλουμε;».

ΑΝΑΛΥΣΗ

Η πρώτη θεματική αφορά στην κλιματική αλλαγή και το περιβάλλον. Η καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και της περιβαλλοντικής κρίσης αποτελεί φλέγον ζήτημα για την ΕΕ. Εκ των ων ουκ άνευ αποτελεί η σύσταση στρατηγικής σύμφωνα με την οποία η Ευρώπη θα μπορεί να συνεχίσει να οδηγεί τον κόσμο σε μια πορεία προς τη βιωσιμότητα και την κλιματική ουδετερότητα. Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία είναι το σχέδιό μας, για να κάνουμε την οικονομία της ΕΕ βιώσιμη, μετατρέποντας τις κλιματικές και περιβαλλοντικές προκλήσεις σε ευκαιρίες και καθιστώντας τη μετάβαση δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς για όλους. Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία είναι η νέα αναπτυξιακή στρατηγική, που επιδιώκει να μετατρέψει την ΕΕ σε μια σύγχρονη, αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων και ανταγωνιστική οικονομία.

Η δεύτερη θεματική αφορά στον τομέα της υγείας. Ένα από τα προβλήματα που έφερε στην επιφάνεια η πανδημία ήταν η ανάγκη μείωσης διαφορών μεταξύ συστημάτων υγείας του βορρά και του νότου. Στα κράτη μέλη του βορρά υπάρχει ένα πιο εξελιγμένο σύστημα υγείας, με καινοτόμες μεθόδους ιατρικής και διαθέτει ένα πιο εκπαιδευμένο υγειονομικό προσωπικό σε σχέση με τα κράτη μέλη του νότου.

Από την άλλη, στον τομέα της οικονομίας, της κοινωνικής δικαιοσύνης και των θέσεων εργασίας, με τα οποία καταπιάνεται η τρίτη θεματική, σημαντικό είναι το ζήτημα που προκύπτει από τη διαχείριση των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας, η οποία οδήγησε πολλές επιχειρήσεις στο να διακόψουν τις εργασίες τους. Την ίδια ώρα, το καθεστώς της τηλεργασίας έγινε καθημερινότητα για τους περισσότερους εργαζομένους.

Η ΕΕ στον κόσμο είναι η τέταρτη θεματική, που ασχολείται με ζητήματα εξωτερικής πολιτικής, άμυνας και ασφάλειας. Η ΕΕ ήταν ανέκαθεν μια ένωση κρατών που έχει αποτελεσματικά προαγάγει και διασφαλίσει την ειρήνη στην ευρωπαϊκή ήπειρο. Οι τρομοκρατικές επιθέσεις και άλλοι εξωτερικοί κίνδυνοι είναι σημαντικές απειλές κατά της ευρωπαϊκής ασφάλειας. Είναι σαφής η ανάγκη όπως τα σύνορα της ΕΕ τύχουν ουσιαστικής και αποτελεσματικής προστασίας, όχι μόνο από το κάθε κράτος μέλος ξεχωριστά, αλλά μέσω πανευρωπαϊκών πολιτικών και δράσεων.

Οι αξίες και τα ανθρώπινα δικαιώματα εξετάζονται από την πέμπτη θεματική. Τα θεμελιώδη δικαιώματα, το κράτος δικαίου είναι ο πυρήνας της ΕΕ. Τα τελευταία χρόνια, με τις σύγχρονες προκλήσεις, οι αξίες αυτές απειλούνται σημαντικά, αφού παρατηρείται έξαρση διάφορων εξτρεμιστικών κομμάτων και οργανώσεων. Έτσι, πρέπει ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ να ισχύει και για τις ενέργειες των κρατών μελών και οι πολίτες να μπορούν άμεσα να υπερασπίζονται τα θεμελιώδη δικαιώματά τους στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Αυτό θα δώσει τη δυνατότητα στην ΕΕ να ασκεί ενεργό και αποτρεπτικό ρόλο στις περιοχές όπου παραβιάζονται τα θεμελιώδη δικαιώματα. Σημαντικό θα είναι μέσω της Ένωσης να προωθηθεί η προάσπιση των δικαιωμάτων των ευάλωτων ομάδων.

Ιδιαίτερα σημαντικός είναι και ο ψηφιακός μετασχηματισμός, με τον οποίο ασχολείται η έκτη θεματική. Είναι πλέον κατανοητό σε όλους πως οι εξελίξεις απαιτούν

τον ψηφιακό μετασχηματισμό σε όλους τους τομείς της βιομηχανίας και εργασίας. Οι τεχνολογικές αλλαγές και εξελίξεις, η παγκοσμιοποίηση, η ανάγκη για επικοινωνία, συνεργασία και κοινωνικοποίηση συνεχίζουν να δημιουργούν προκλήσεις και ευκαιρίες για την οικονομία. Η ΕΕ κατανοεί και προωθεί πολιτικές προς τον ψηφιακό μετασχηματισμό, ωστόσο η οποιαδήποτε μορφή αναπτυξιακής πολιτικής πρέπει να γίνεται στοχευμένα. Έτσι, είναι επιτακτική η ανάγκη για ανάπτυξη και εξέλιξη των ψηφιακών δεξιοτήτων.

Η ευρωπαϊκή δημοκρατία βρίσκεται στην έβδομη θεματική. Το ζήτημα της διαφάνειας ήταν και παραμένει επίκαιρο, αποτελώντας μία από τις ύψιστες αξίες για τη διατήρηση ενός υγιούς δημοκρατικού συστήματος. Η υποχρεωτική συμμετοχή και η εκπροσώπηση της νεολαίας κατά τη διεξαγωγή των διαπραγματεύσεων και διεργασιών λήψης αποφάσεων των θεσμικών και λοιπών οργάνων της ΕΕ είναι κομβικής σημασίας.

Η μετανάστευση, η οποία αποτελεί μία σημαντική και διαχρονική πρόκληση για την ΕΕ, είναι η όγδοη από τις θεματικές της Διάσκεψης. Η μετανάστευση είναι ένα ζήτημα για το οποίο πολλοί Ευρωπαίοι πολίτες αντιδρούν και προβληματίζονται. Το ζήτημα της διαχείρισης των προσφυγικών και μεταναστευτικών ροών, η ένταξη, η μετεγκατάσταση, καθώς και τα δικαιώματα των αιτούντων άσυλο βρίσκονται σε περίοπτη θέση στην ευρωπαϊκή ατζέντα.

Τέλος, η ένατη θεματική θίγει ζητήματα εκπαίδευσης και νεολαίας. Η ΕΕ οφείλει να αναπτύξει μία κοινή εκπαιδευτική πολιτική αντίληψη και να εστιάσει την προσοχή της όχι μόνο στην οικονομία, αλλά και στην εκπαίδευση, τον πολιτισμό και τον αθλητισμό. Παράλληλα, σημαντικός είναι και ο ρόλος που καλούνται να διαδραματίσουν τα προγράμματα Erasmus+ στην προώθηση της κινητικότητας των νέων, αλλά και ο τομέας της διά βίου μάθησης και της μη τυπικής εκπαίδευσης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τα θέματα με τα οποία καταπιάνεται η Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης αγγίζουν όλες τις πτυχές της ζωής των πολιτών. Με βάση τα πιο πάνω, διαπιστώνεται ότι πρέπει να γίνουν συγκεκριμένες προτάσεις, που θα απευθύνονται σε στοχευμένα ακροατήρια. Άλλες από τις εισηγήσεις μας απευθύνονται προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, άλλες προς την κοινωνία των πολιτών και άλλες προς το κράτος. Καθένας από αυτούς τους αποδέκτες έχει τον δικό του ιδιαίτερο ρόλο να διαδραματίσει στην υλοποίηση των προτάσεων αυτών και γενικότερα στη διαμόρφωση του μέλλοντος της ΕΕ.

Επιδιώκουμε μέσω των προτάσεών μας να μετασχηματιστούν και να εμπλουτιστούν οι τομείς στους οποίους έχουμε αναφερθεί ανωτέρω με δράσεις στοχευμένες και αποτελεσματικές, οι οποίες να μπορούν να συνεισφέρουν σε μια συνολική ενωσιακή προσέγγιση συμφέρουσα προς το μέλλον όλων των Ευρωπαίων πολιτών. Η Ευρώπη που θέλουμε είναι μια Ευρώπη πιο δημοκρατική, πιο αντιπροσωπευτική, κλιματικά ουδέτερη, σύγχρονη σε θέματα υποδομών και προοδευτική σε θέματα ευκαιριών. Βασικές ενωσιακές αρχές, όπως αυτές της αλληλεγγύης, του κράτους δικαίου, της δημοκρατίας και της διαφάνειας, πρέπει να συνιστούν φάρους σε όποια στρατηγική θεσμοθετηθεί στο πλαίσιο της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Προς ευρωπαϊκούς θεσμούς

1. Δημιουργία προγράμματος «Medical Erasmus», το οποίο θα προσφέρει την ανταλλαγή ιατρικού προσωπικού σε νοσοκομεία άλλων κρατών μελών. Η συγκεκριμένη πρωτοβουλία θα έχει ως όφελος τη συλλογική εύρεση νέων μεθόδων στον τομέα της ιατρικής μέσω της ανάπτυξης συνεργασίας και ομαδικότητας. Επιπλέον, θα βοηθήσει τα κράτη με αδύναμο σύστημα υγείας,

λόγου χάριν την Κύπρο, να βελτιώσουν τις πρακτικές τους και να αναπτύξουν μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στις υπηρεσίες που προσφέρουν στους πολίτες τους. Τέλος, όπως και στο υφιστάμενο Erasmus, το Medical Erasmus θα συμβάλει στην ανάπτυξη της ευρωπαϊκής ταυτότητας και ισότητας μεταξύ των κρατών μελών.

2. Δημιουργία συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος στρατηγικής για τη στρατηγική από άτομα ΛΟΑΤΚΙ+.
3. Ανάπτυξη φόρουμ συνεργασίας αξιωματούχων από όλα τα κράτη μέλη στα θέματα ΛΟΑΤΚΙ+, ώστε να επωφεληθούν κράτη μέλη τα οποία χρειάζονται κατευθυντήριες γραμμές και εμπειρογνωμοσύνη, όπως και η Κύπρος.
4. Νομική αναγνώριση φύλου για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα.
5. Προτείνεται η εγκαθίδρυση μιας ποσόστωσης ανά έτος, που να θέτει ως υποχρέωση τη συμμετοχή νέων (delegates) στις εθνικές αποστολές με τους αξιωματούχους του κάθε κράτους μέλους (πρόγραμμα «EU Youth Delegates»). Επίσης, προτείνεται η σύσταση επιμέρους επιτροπής για τη θέσπιση και αξιολόγηση των όρων συμμετοχής για την εξασφάλιση ενιαίας και αξιοκρατικής πρόσβασης των νέων της ΕΕ.
6. Προτείνουμε συγκεκριμένο μηχανισμό στήριξης της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης προς μικρές και μεσαίες (SMEs) και νεοφυείς (startups) επιχειρήσεις, με παράλληλα κίνητρα προς νέους/ες και όχι μόνο για στήριξη της αγοράς αυτής. Ο μηχανισμός θα επικεντρώνεται σε επιχειρήσεις με εξειδικευμένες περιβαλλοντικά φιλικές πρακτικές και σε επιχειρήσεις με ελαφρώς μεταχειρισμένο-vintage ρουχισμό, υποδήματα κ.λπ.
7. Εισηγούμαστε τη σύσταση σχεδίου ζωνών με τέλη κυκλοφοριακής συμφόρησης (congestion charges) και επέκταση της πολιτικής αυτής (Eurovignette Directive) με την τροποποίηση της Οδηγίας σε όλα τα ΙΧ και μοτοσικλές σε αστικές περιοχές.

Θα συμπεριληφθούν στις ζώνες αυτές τμήματα πόλεων στις οποίες παρατηρείται συχνή κυκλοφοριακή συμφόρηση συγκεκριμένες ώρες της εβδομάδας. Θα υλοποιηθεί σε συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση και σύμφωνα με τις ανάγκες του κάθε δήμου και κοινότητας. Εναλλακτικά, προωθείται η δωρεάν χρήση δημόσιων μέσων μεταφοράς (μόνο για εκείνη τη χρονική περίοδο), τα οποία θα παρέχουν περισσότερα δρομολόγια. Επιτακτικής σημασίας κρίνεται η αξιοποίηση υφιστάμενων κονδυλίων και κατευθύνσεων για τη βελτίωση των υποδομών και της προσβασιμότητας σε αυτά.

8. Έμφαση και οικονομική στήριξη της τοπικής παραγωγής των κρατών μελών (μικρομεσαίοι παραγωγοί και επιχειρήσεις) για προώθηση και εξαγωγή των προϊόντων στην εθνική και ευρωπαϊκή αγορά.
9. Δημιουργία και προώθηση ενός κοινού πλαισίου για τις ψηφιακές δεξιότητες, που θα ενημερώνει τη δημιουργία εκπαιδευτικών προγραμμάτων για όλες τις ηλικίες και ομάδες. Τα πλαίσια αναφοράς θα αφορούν τις ψηφιακές δεξιότητες συγκεκριμένων τομέων επαγγελματιών και θα ενημερώνουν τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα για τη δημιουργία εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Τα προγράμματα αυτά μπορεί να διατίθενται διαδικτυακά σε ειδική πλατφόρμα ή/και με φυσική παρουσία σε άλλες περιπτώσεις (π.χ. αγροτικές περιοχές, ηλικιωμένοι). Επίσης, θεμιτό είναι να υπάρχει η δυνατότητα κατασκευής εκπαιδευτικού υλικού και προγραμμάτων από μαθητές, φοιτητές, νέους, οργανισμούς και άλλα οργανωμένα σύνολα. Τα προγράμματα αυτά θα αξιολογούνται από τον υπεύθυνο φορέα της πλατφόρμας στη βάση των κριτηρίων και απαιτήσεων του κοινού πλαισίου ψηφιακών δεξιοτήτων.
10. Παροχή στήριξης και συγκεκριμένων οδηγιών προς τα κράτη μέλη για την αναγνώριση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης (π.χ. επαγγελματική κατάρτιση

και εμπειρία, σεμινάρια, επιμορφώσεις) μέσω ενός ενιαίου ευρωπαϊκού συστήματος. Η αναγνώριση των προσόντων που θα αποκτηθούν από προγράμματα μη τυπικής και άτυπης μάθησης αποτελεί κίνητρο για τους νέους, αλλά και τους ενήλικες για συμμετοχή σε προγράμματα διά βίου μάθησης. Ως προέκταση, προτείνεται η επέκταση του Youthpass για συμπερίληψη εκπαίδευσης και κατάρτισης που πραγματοποιείται εκτός του Erasmus+ και επικύρωση από ευρωπαϊκό φορέα (σε συνεννόηση με κρατική αρχή).

11. Προτείνεται όπως υπάρξει μια πιο αποτελεσματική ενημέρωση σχετικά με τα εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα. Σκοπός είναι να αυξηθεί το ποσοστό των συμμετεχόντων, έτσι ώστε να αποκτούν δεξιότητες απαραίτητες για τον σύγχρονο εργασιακό χώρο.
12. Εισαγωγή και καθιέρωση «Εβδομάδας Ευρώπης» ή «Μήνα Ευρώπης» στο πρόγραμμα σπουδών σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, τόσο τοπικά όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Στο πλαίσιο του μήνα αυτού θα γίνονται εκδηλώσεις, σεμινάρια, διαθεματικά μαθήματα, δραστηριότητες σχετικές με την ΕΕ και γνωριμία με τις χώρες της Ευρώπης. Οι θεματικές που μπορεί να αναπτυχθούν κατά τον μήνα αυτό θα αφορούν στην ιστορία της ΕΕ, στην ανάλυση και στην επεξήγηση των διαδικασιών που ακολουθούνται σε επίπεδο σχεδιασμού, παραγωγής και χάραξης ευρωπαϊκής πολιτικής για τους διάφορους θεσμούς και τα όργανα, για τον Χάρτη Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, όπως επίσης και για διάφορα προγράμματα που προωθούνται. Οι δραστηριότητες, οι εκδηλώσεις και τα μαθήματα, πέρα από τις γνώσεις που θα προωθούν γύρω από την ιστορία της ΕΕ, τους θεσμούς και τις διαδικασίες που ακολουθούνται, θα δίνουν τη δυνατότητα στους/στις μαθητές/τριες να καλλιεργήσουν δεξιότητες σχεδιασμού και παραγωγής κειμένων πολιτικής. Επίσης, μπορεί να καλλιεργηθούν κοινές αξίες και αρχές που θα ενώνουν το κοινό

όραμα για μία ενωμένη Ευρώπη και θα ενισχύουν την ευρωπαϊκή διάσταση της ταυτότητάς τους.

13. Προτείνουμε όπως ενισχυθούν περισσότερο οι αδελφοποιήσεις και οι σχολικές συνεργασίες, προκειμένου να αυξηθεί περαιτέρω η συνεργασία μεταξύ των σχολείων, αλλά και μεταξύ μαθητών και εκπαιδευτικών. Εντός του συγκεκριμένου πλαισίου του προγράμματος Erasmus+ οι εκπαιδευτικοί που το επιθυμούν θα μπορούν να εργαστούν στο σχολείο της αδελφοποίησης για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Παράλληλα, στο συγκεκριμένο πλαίσιο μπορεί να γίνει ανταλλαγή και εφαρμογή καλών πρακτικών διδασκαλίας και μάθησης που εφαρμόζονται στα συνεργαζόμενα σχολεία.

Προς κυβέρνηση

1. Παροχή υποτροφιών και ώθηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων ή σεμιναρίων όπου θα προετοιμάζεται το έδαφος για νέες θέσεις εργασίας, όπως γεωργίας, αλιείας και άλλων παρεμφερών μαθημάτων.
2. Προτείνουμε τη διεύρυνση του μοντέλου «Payt» στην αρχή «polluter pays» (Οδηγία 2008/98/ΕΚ) από την τοπική αυτοδιοίκηση, στην οποία βασίζεται. Τόσο στην Κύπρο, όπως στον δήμο Αγλαντζιάς, όσο και σε άλλες ευρωπαϊκές πόλεις και χώρες, όπως στο Λουξεμβούργο, παρατηρούμε σχετικές καλές πρακτικές.
3. Η ΕΕ να συνάψει συνολικά συμφωνίες με τρίτες χώρες για επαναπατρισμό των μεταναστών. Τη δεδομένη στιγμή, οι δυνατότητες απελάσεως χιλιάδων αιτητών των οποίων απορρίφθηκε η αίτηση είναι εξαιρετικά μικρές, αφού δεν υπάρχουν οι απαραίτητες συμφωνίες επιστροφής με αριθμό τρίτων χωρών, με αποτέλεσμα οι άνθρωποι αυτοί να βρίσκονται εγκλωβισμένοι στα κράτη μέλη, με όλες τις συνέπειες που αυτό αποφέρει. Με τις συνολικές συμφωνίες ΕΕ με τρίτες χώρες δε θα χρειάζεται η σύναψη συμφωνιών με κάθε τρίτη χώρα από το κάθε κράτος μέλος

ξεχωριστά και οι διαδικασίες επαναπατρισμού θα γίνονται άμεσα και χωρίς να καταπατούνται τα ανθρώπινα δικαιώματα των απορριφθέντων αιτητών ασύλου.

4. Στέγαση: Μία επίσημη δομή σε κάθε χώρα για αιτητές ασύλου.
5. Δημιουργία ειδικά διαμορφωμένων χώρων, όπου οι αιτητές ασύλου θα μπορούν να παράγουν κάποια προϊόντα αναπτύσσοντας τα ταλέντα τους, π.χ. ράψιμο ρούχων, τσάντες, έργα τέχνης κ.ά., τα οποία θα μπορούμε να αγοράσουμε κιόλας. Με αυτό τον τρόπο, θα μπορούν και να βιοπορίζονται, να κοινωνικοποιούνται και να νιώθουν και χρήσιμοι, μέχρι να μπορέσουν να εξεύρουν κάποια εργασία.
6. Για την εκπαίδευση: Καθιέρωση ημερών κατά τις οποίες αιτητές ασύλου θα επισκέπτονται σχολεία της Κύπρου και θα παρουσιάζουν την κουλτούρα τους (μέσω διερμηνέα ή μέσω διαδραστικών παιχνιδιών), πράγμα το οποίο θα αποσκοπεί στην εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση των παιδιών, ενώ οι ίδιοι θα νιώθουν παραγωγικοί, ενόσω δεν εργάζονται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Σας ευχαριστούμε, κύριοι εκπρόσωποι.

Εάν θέλετε να τα χρησιμοποιήσετε, έχετε ακόμη οκτώ λεπτά στη διάθεσή σας, αλλιώς μπορούμε να προχωρήσουμε σε ερωτήσεις.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ:

(ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΓΟΠΡΙΑΛ)

Πιστεύω μπορούμε να προχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Έχουμε ακούσει τόσο από τους εκπροσώπους της επιτροπής όσο και από προηγούμενους αξιωματούχους για τη σημασία της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης.

Η επιτροπή τώρα θα δεχτεί μία ερώτηση από κάθε επιτροπή και θα δώσουμε πρώτα τον λόγο στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η οποία θα έχει τον λόγο για δύο λεπτά.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ:

(ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΡΟΣ)

Η ερώτηση από την επιτροπή Εργασίας για το θέμα σας είναι ποια θεωρείτε από τις εννέα θεματικές που αναλύσατε ότι είναι η πιο σημαντική για το μέλλον της Ευρώπης, αλλά και για τους νέους της Κύπρου, για να επικεντρωθούν.

Αυτό, ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Τώρα θα πάρουμε την ερώτηση από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών Μεταξύ Ανδρών και Γυναικών.

Έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΙΣΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ:

(ΜΙΝΟΣ ΑΓΑΘΟΚΛΕΟΥΣ)

Μίνος Αγαθοκλέους.

Πρώτα απ' όλα, να σας συγχαρώ. Νομίζω ότι θίξατε φλέγοντα θέματα και για την Ευρώπη, αλλά και για την Κύπρο.

Η ερώτησή μου είναι η εξής: Στην τρίτη από το τέλος εισήγηση προς τους ευρωπαϊκούς θεσμούς, όπου λέτε ότι προτείνετε όπως υπάρξει μια αποτελεσματική ενημέρωση σχετικά με τα εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα και ο σκοπός είναι να αυξηθεί το ποσοστό των συμμετοχών, επίσης να αποκτήσουν δεξιότητες απαραίτητες για τον σύγχρονο εργασιακό χώρο. Εμένα η ερώτησή μου είναι πώς σκοπεύετε να το

κάνετε αυτό το πράγμα. Ποιοι είναι οι φορείς που θέλετε να χρησιμοποιήσετε και ποιους κλάδους στον εργασιακό χώρο;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστούμε πολύ.

Να πούμε ότι έχετε δύο λεπτά, άρα, εάν τον χρειάζεστε, αξιοποιείστε τον χρόνο που έχετε. Απλώς έτσι σαν μια μικρή υπενθύμιση. Εννοείται ότι, αν θεωρείτε πως καλύπτεστε με τον χρόνο που χρησιμοποιείτε, αυτό είναι εντάξει.

Συνεχίζουμε με την επιτροπή Περιβάλλοντος.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ:

(ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΑΦΑΗΛ ΔΙΑΜΑΝΤΑΡΑΣ)

Θα επιμείνω στην ερώτηση που έγινε και από τον συνάδελφο της προηγούμενης επιτροπής για την αποτελεσματικότερη ενημέρωση σχετικά με τα εθνικά ευρωπαϊκά προγράμματα. Συγκεκριμένα, με ποιους τρόπους θέλετε και σκέφτεστε να επιτευχθεί αυτή η αποτελεσματικότερη ενημέρωση που αναγράφεται στην έκθεσή σας;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστούμε πολύ την επιτροπή Περιβάλλοντος.

Προχωρούμε με την επιτροπή Υγείας.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ:

(ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΤΕΗΛΟΡ)

Ευχαριστώ κυρία Πρόεδρε.

Αλεξάνδρα Τέηλορ, επιτροπή Υγείας.

Με ποιο τρόπο πιστεύετε πως μπορεί η Ευρωπαϊκή Ένωση να αντιμετωπίσει και να βοηθήσει στην αλλαγή νοοτροπίας σε χώρες οι οποίες δε σέβονται τα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ+, όπως η Ουγγαρία και η Πολωνία;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Έχουμε ακούσει τα ερωτήματα από όλες τις επιτροπές, γι' αυτό, κύριοι εκπρόσωποι, έχετε τον λόγο για πέντε λεπτά, για να απαντήσετε σ' αυτά.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ:

(ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ)

Ευχαριστούμε πάρα πολύ για τις ερωτήσεις.

Θα συνεχίσει ο Αλέξανδρος.

Όσον αφορά την πρώτη ερώτηση, πιστεύουμε ότι σημαντικότερη θεματική, χωρίς φυσικά να υπάρχει κατ' ανάγκην μία βαθμίδα προτεραιοτήτων, είναι για το κλίμα, για το περιβάλλον, και αυτό το πιστεύουμε κυρίως από τις κατευθύνσεις που υπάρχουν από την Ένωση. Τόσο το European Green Deal όσο και οι πρόσφατες προτάσεις της επιτροπής δείχνουν ότι η κλιματική κρίση είναι προτεραιότητα για την Ένωση, όσο και από τις διάφορες δηλώσεις της προέδρου της επιτροπής. Οπότε, αντιλαμβανόμαστε πλήρως την ανάγκη να διαχειριστούμε πρώτα το ζήτημα της κλιματικής κρίσης, η οποία σχετίζεται άμεσα με την οικονομία -δέστε κυκλική οικονομία με ζητήματα κοινωνικά, κοινωνικών ανισοτήτων- οπότε, έτσι και η κατεύθυνση αυτή της Ευρωπαϊκής Ένωσης σ' αυτό τον τομέα.

Να προσθέσω, όσον αφορά τη δεύτερη ερώτηση, κρίνουμε πολύ σημαντικά αυτά που θέσατε, γιατί όντως είναι πολύ εύλογο, είναι καλές προτάσεις, πρέπει ωστόσο να γίνονται στην πράξη εφαρμόσιμες. Θα απαιτηθούν σύμφωνα με την πρότασή μας οι

ανάλογες αρχές στα αρμόδια υπουργεία, που είναι κυρίως τα υπουργεία των κρατών μελών της παιδείας. Επίσης, όσον αφορά ενδονομικά στα κράτη μέλη, θα πρέπει τα γραφεία θεσμικών οργάνων της Ένωσης σε κάθε κράτος μέλος, παραδείγματος χάριν το Γραφείο Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Κύπρο εν προκειμένω, μπορεί πάρα πολύ εύκολα και έχει και την ευχέρεια να προωθεί σχετικά προγράμματα και δράσεις.

Τέλος, να προσθέσω ότι μια πάρα πολύ χρήσιμη πλατφόρμα για την ανάδειξη τέτοιων πρακτικών, δραστηριοτήτων, δράσεων είναι η πλατφόρμα «mazi.eu», η οποία όντως μπορεί να προσφέρει ένα χρήσιμο εργαλείο και χώρο, μια πλατφόρμα η οποία απευθύνεται καταρχήν στους νέους.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ:

(ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΓΟΠΡΙΑΛ)

Όσον αφορά την ερώτηση για τα ΛΟΑΤΚΙ+, θα ασκήσουμε πίεση, ώστε όντως η Ευρωπαϊκή Ένωση να θέσει κυρώσεις προς αυτές τις χώρες, με το να παγοποιηθούν κονδύλια, όπως είναι το New Generation Fund, για την καλύτερη αντιμετώπισή τους, αλλά και με την αλληλοστήριξη της νεολαίας για τα άτομα τα οποία υποφέρουν σ' αυτές τις χώρες.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ:

(ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ)

Να προσθέσουμε επίσης ότι ανάλογες δράσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι συχνά πρωτογενές ή παράγον ευρωπαϊκό δίκαιο, οπότε, όταν δεν υφίσταται ουσιαστικά η αρχή της υπεροχής, υπάρχουν και τα ανάλογα εργαλεία, για να τηρείται αυτή η αρχή, οπότε δεν είναι κατ' ανάγκην θέμα προσωπικό δικό μας, είναι ενωσιακή αρχή.

Ευχαριστούμε πάρα πολύ, αν υπάρχει οποιαδήποτε άλλη ανάγκη για διευκρίνιση, παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστούμε πάρα πολύ, μπορείτε να πάτε στις θέσεις σας.

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Ακολουθεί ψηφοφορία για έγκριση της εκθέσεως.

Υπενθυμίζεται πως οι εκθέσεις που θα εγκριθούν με σχετική πλειοψηφία θα αποτελούν τις επίσημες εκθέσεις της 5^{ης} Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων.

Κάθε βουλευτής έχει μόνο μία ψήφο και μπορεί να ψηφίσει υπέρ, κατά ή να τηρήσει αποχή.

Παρακαλώ, αν θέλετε να αποχωρήσετε από την αίθουσα, να ενημερώνετε εδώ γραπτώς ότι θέλετε να αποχωρήσετε, όχι γιατί θέλουμε να σας κάνουμε έλεγχο, αλλά για να ξέρουμε, όπως τώρα που υπάρχει μια διαδικασία ψηφοφορίας. Είναι σημαντικό να ξέρουμε ότι είστε όλοι και όλες εδώ.

Θα υπάρχει προσφώνηση κάθε νέου και νέας βουλευτή τώρα, παρακαλώ να υψώσετε το χέρι σας και να δηλώσετε την παρουσία σας με τη λέξη «παρών» και «παρούσα», όπως ξέρετε.

Αγαθοκλέους Μίνος.

ΜΙΝΟΣ ΑΓΑΘΟΚΛΕΟΥΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Αλετράς Ραφαήλ.

Αναστασίου Αντωνία.

ΑΝΤΩΝΙΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Αντωνιάδης Παναγιώτης.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Αρέστη Χαράλαμπος.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΡΕΣΤΗ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Αρτάκα Ειρήνη.

ΕΙΡΗΝΗ ΑΡΤΑΚΑ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Βασιλείου Σώτος.

ΣΩΤΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Βολιτάκη Ειρήνη.

ΕΙΡΗΝΗ ΒΟΛΙΤΑΚΗ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Γιούπας Αντρέας.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΓΙΟΥΠΑΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Γοπριάλ Αλέξανδρος.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΓΟΠΡΙΑΛ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Δημητρίου Ραφαήλ.

ΡΑΦΑΗΛ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Δημητρίου Νικολέτα.

ΝΙΚΟΛΕΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Διαμαντάρας Κωνσταντίνος Ραφαήλ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΑΦΑΗΛ ΔΙΑΜΑΝΤΑΡΑΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευαγγέλου Στάλω.

ΣΤΑΛΩ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ζιρινόγλου Δημήτρης.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΖΙΡΙΝΟΓΛΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ηλιάδη Νάνσια.

ΝΑΝΣΙΑ ΗΛΙΑΔΗ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Καλογήρου Κατερίνα.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Καρσεράς Κωνσταντίνος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΣΕΡΑΣ:

Παρών, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Κολοκοτρώνη Ελίνα.

ΕΛΙΝΑ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Κουή Νάγια.

ΝΑΓΙΑ ΚΟΥΗ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Κυπριανού Άντρεα.

ΑΝΤΡΕΑ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Λοϊζίδου Αριάδνη.

ΑΡΙΑΔΝΗ ΛΟΪΖΙΔΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Λοΐζου Έλενα.

Μιχαήλ Δήμος.

ΔΗΜΟΣ ΜΙΧΑΗΛ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Οικονομίδης Χρίστος.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ:

Παρών, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Όλσεν Κυριακή.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΟΛΣΕΝ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Παναγή Άννα.

Παναγιώτου Φοίβη.

ΦΟΙΒΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Παπασάββας Ανδρέας.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΣΑΒΒΑΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Περός Κωνσταντίνος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΡΟΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Πολυδώρου Στέλιος.

ΣΤΕΛΙΟΣ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Σούσακ Άγια.

ΑΓΙΑ ΣΟΥΣΑΚ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Σταυροπούλου Δήμητρα.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Στεφάνου Αναστασία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Στεφάνου Χαρά.

ΧΑΡΑ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Σωφρονίου Άντρια.

ΑΝΤΡΙΑ ΣΩΦΡΟΝΙΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ταμπούρας Αντώνης.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΑΜΠΟΥΡΑΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Τέηλορ Αλεξάνδρα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΤΕΗΛΟΡ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Τσολάκη Βικτώρια Ιζαμπέλα.

ΒΙΚΤΩΡΙΑ ΙΖΑΜΠΕΛΑ ΤΣΟΛΑΚΗ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Φαρμακίδου Ζωή.

ΖΩΗ ΦΑΡΜΑΚΙΔΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Φυλακτού Φοίβος.

ΦΟΙΒΟΣ ΦΥΛΑΚΤΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Χαμηλού Ευγενία.

Χαραλάμπους Μέριλιν.

ΜΕΡΙΛΙΝ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Χατζήκκος Παρασκευάς.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΧΑΤΖΗΚΚΟΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Χριστοδούλου Χριστόδουλος.

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Δρουσιώτου Άντρεα.

ΑΝΤΡΕΑ ΔΡΟΥΣΙΩΤΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Μεταξάς Ορέστης.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Πολυκάρπου Παναγιώτα.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Σύνολο έχουμε σαράντα έξι βουλευτές και βουλευτριες παρόντες και παρούσες.

Σημειώνουμε ότι εγώ δε θα έχω δικαίωμα ψήφου, άρα ουσιαστικά υπάρχουν σαράντα πέντε σύνολο άτομα.

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Ακολουθεί η ψηφοφορία για έγκριση της εκθέσεως. Υπενθυμίζεται πως οι εκθέσεις που θα εγκριθούν με σχετική πλειοψηφία θα αποτελούν τις επίσημες εκθέσεις. Κάθε βουλευτής, επαναλαμβάνουμε, έχει μόνο μια ψήφο, μπορεί να ψηφίσει υπέρ, κατά ή αποχή.

Ξεκινά λοιπόν η ψηφοφορία.

Οι βουλευτές που ψηφίζουν υπέρ της εκθέσεως παρακαλούνται να το δηλώσουν τώρα.

Ολοκληρώθηκε η ψηφοφορία.

Ευχαριστώ πολύ.

Όσοι είναι κατά παρακαλούνται να το δηλώσουν τώρα και όσοι απέχουν επίσης παρακαλούνται να το δηλώσουν τώρα.

Έχουμε σαράντα μία και δύο, άρα πρέπει να επαναλάβουμε τη διαδικασία. Είναι φανερό φυσικά ότι η πλειοψηφία ψηφίζει υπέρ, αλλά για σκοπούς δικούς μας θέλουμε να ξαναμετρήσουμε, αν είναι εφικτό.

Άρα, όσοι ψηφίζουν υπέρ να σηκώσουν το χέρι τους.

Απ' ό,τι φαίνεται, έχουμε σαράντα τρία άτομα.

Ευχαριστούμε, άρα είμαστε εντάξει με τον αριθμό.

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δύο αποχές, η έκθεση εγκρίνεται.

Συγχαρητήρια!

Καλώ στο βήμα τους εκπροσώπους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζωή Φαρμακίδου και Δημήτρη Ζιρινόγλου για

την παρουσίαση της έκθεσης της επιτροπής με θέμα «Η αύξηση της ανεργίας των νέων συνεπεία της πανδημίας του κορωνοϊού, τα προβλήματα που δημιουργούνται και η ανάγκη στήριξής τους».

(Η σχετική έκθεση, βασικά σημεία της οποίας παρουσιάστηκαν από τους κ. Ζωή Φαρμακίδου και Δημήτρη Ζιρινόγλου.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα «Η αύξηση της ανεργίας των νέων συνεπεία της πανδημίας του κορωνοϊού, τα προβλήματα που δημιουργούνται και η ανάγκη στήριξής τους»

ΣΥΝΟΨΗ

Κατά τη διάρκεια των εργασιών της 5^{ης} Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων η επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συζήτησε και ανέλυσε το θέμα της ανεργίας στους νέους. Στην παρούσα έκθεση παρουσιάζονται οι αιτίες της ανεργίας και οι συνέπειές της στη ζωή των νέων. Ακόμη παρουσιάζονται τα προβλήματα που προέκυψαν ή οξύνθηκαν λόγω της πανδημίας COVID-19. Τέλος, παρουσιάζονται οι εισηγήσεις των νέων βουλευτών για να αντιμετωπιστούν ή/και να προληφθούν τα προβλήματα της ανεργίας, έτσι ώστε να μειωθεί ο αντίκτυπός τους στη ζωή τους.

Πιστεύουμε ότι οι πιο κάτω εισηγήσεις είναι υλοποιήσιμες, υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι θα υπάρχει αμοιβαία και αγαστή συνεργασία ανάμεσα σε όλους τους αρμόδιους φορείς και κυρίως συμπερίληψη αντιπροσώπων των νέων σε διάφορα στάδια στα κέντρα λήψης αποφάσεων.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Ο γενικός διευθυντής της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) ανέφερε το εξής: «Εάν δε λάβουμε άμεση δράση για τη βελτίωση της κατάστασής που βιώνουν οι νέοι, οι

επιπτώσεις της πανδημίας μπορεί να είναι μαζί μας για δεκαετίες. Εάν το ταλέντο και η ενέργειά τους παραμεριστούν από την έλλειψη ευκαιριών ή δεξιοτήτων, θα βλάψει το μέλλον μας και θα καταστήσει πολύ πιο δύσκολο να ξαναχτίσουμε μια καλύτερη οικονομία μετά τον COVID».

Σύμφωνα με τη ΔΟΕ, η πανδημία έχει «καταστροφικό και δυσανάλογο» αντίκτυπο στην απασχόληση των νέων, ενώ τα πιο πρόσφατα στοιχεία δείχνουν ότι οι νέοι αντιμετωπίζουν μεγάλα εμπόδια στη συνέχιση της κατάρτισης και της εκπαίδευσής τους, στην είσοδό τους στην αγορά εργασίας, αλλά και στην επαγγελματική τους ανέλιξη. Σε παγκόσμια βάση ένας στους έξι νέους ηλικίας 18 μέχρι 29 ετών (17,4%) είχε σταματήσει να εργάζεται από την αρχή της κρίσης και αυτό αντικατοπτρίζει το δραματικό αντίκτυπο που έχει η πανδημία στις αγορές εργασίας των νέων σε όλο τον κόσμο. Μέχρι τον Αύγουστο του 2021, 2,3 εκατομμύρια νέοι κάτω των 25 ετών στην Ευρωπαϊκή Ένωση ήταν άνεργοι. Από την αρχή της πανδημίας η ανεργία στους νέους σε ευρωπαϊκό επίπεδο έχει αυξηθεί από το 14,9% στο 17,1%.

Μπορεί στην Κύπρο η αύξηση του αριθμού των ανέργων να μην αντικατοπτρίζει τα παραπάνω δεδομένα, όμως τα λόγια του Guy Ryder πρέπει να αντηχούν στα αυτιά μας ως προειδοποίηση για τις σοβαρές συνέπειες που θα μπορούσαν να υπάρξουν, αν δε δοθούν ευκαιρίες απασχόλησης στους νέους.

Η ανεργία δεν είναι απόρροια μόνο της πανδημίας. Η ανεργία είναι ένα διαχρονικό πρόβλημα, το οποίο οξύνεται ή μετριάζεται κατά καιρούς, ανάλογα με τις παγκόσμιες προκλήσεις. Η λέξη «ανεργία» περιγράφει την κατάσταση όπου ένα άτομο, ενώ είναι ικανό, πρόθυμο και διαθέσιμο να εργαστεί, αδυνατεί να βρει θέση εργασίας.

Η νεολαία δείχνει να είναι πιο ευάλωτη στην ανεργία. Οι νέοι από 18 μέχρι 35 χρονών βρίσκονται σε μειονεκτική θέση έναντι άλλων ηλικιακών ομάδων. Η προκατάληψη λόγω του νεαρού της ηλικίας τους και κατά συνέπεια της αφέλειάς τους,

καθώς και άλλοι κοινωνικοοικονομικοί παράγοντες επηρεάζουν την πρόθεση των εργοδοτών να προσλάβουν νέους. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της νεανικής ανεργίας. Βέβαια, σημαντικό είναι να αναφερθεί ότι η ομάδα των νέων περιλαμβάνει πολλές υποομάδες (π.χ. LGBTQ+, εθνικές μειονότητες, άτομα με αναπηρία κ.λπ.) που αντιμετωπίζουν ακόμη περισσότερες δυσκολίες στην εξεύρεση εργασίας.

Στα ανθρώπινα δικαιώματα, πέραν των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων, περιλαμβάνεται το δικαίωμα στην εργασία. Το δικαίωμα στην εργασία συνδέεται άμεσα με την ανθρώπινη υπόσταση αφενός και είναι ζωτικής σημασίας για τη σωματική και την ψυχική υγεία κάθε ατόμου, αλλά και την επιβίωσή του αφετέρου. Το δικαίωμα στην εργασία συνεπάγεται το δικαίωμα στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια και συνεπώς ο καθένας μας πρέπει να έχει απρόσκοπτη πρόσβαση στην αγορά εργασίας.

Οι αιτίες της πανδημίας ποικίλλουν και πηγάζουν από διάφορα επίπεδα. Αρχικά, οι αιτίες της πανδημίας πηγάζουν από το ίδιο το εκπαιδευτικό σύστημα. Ο επαγγελματικός προσανατολισμός αποτελεί το εργαλείο για τους νέους, ώστε να επιλέξουν την επαγγελματική τους κατεύθυνση. Η έλλειψη ουσιαστικού επαγγελματικού προσανατολισμού που παρατηρείται στους νέους, σε συνδυασμό με το νεαρό της ηλικίας των μαθητών, αποτελούν για πολλούς αιτίες που δύναται να οδηγήσουν σε λανθασμένη επαγγελματική σταδιοδρομία. Επιπλέον, είναι γεγονός πως αρκετές από τις επιλογές των νέων σε προπτυχιακά προγράμματα δε συνάδουν με τη ζήτηση στην αγορά εργασίας. Ως απόρροια αυτού, οι νέοι αυτοί δεν μπορούν εύκολα να εργαστούν στον τομέα επιλογής τους. Έτσι, αναγκάζονται είτε να προβούν σε μεταπτυχιακές σπουδές σε κάποιο άλλο τομέα είτε να εργαστούν σε κάποια άλλη θέση εργασίας. Στη χειρότερη περίπτωση παραμένουν άνεργοι για αρκετό διάστημα.

Επιπρόσθετα, ένας μείζων παράγοντας που επηρεάζει τα ποσοστά ανεργίας είναι η αδήλωτη παράνομη εργασία. Πολλοί εργοδότες, για να αποφύγουν την καταβολή

εισφορών κοινωνικών ασφαλίσεων, παραλείπουν τη δήλωση πρόσληψης εργαζομένων, με αποτέλεσμα πολλοί εργαζόμενοι να μην καταγράφονται στο ενεργό εργατικό δυναμικό της χώρας και τα ποσοστά ανεργίας να παρουσιάζονται υψηλότερα από τα πραγματικά.

Παράλληλα, παρ' όλο που πολλοί νέοι εργοδοτούνται σε επιχειρήσεις και εκπονούν πρακτική άσκηση, τυγχάνουν πολλές φορές εκμετάλλευσης από τους εργοδότες. Έχει καταστεί δυστυχώς συχνό φαινόμενο η προσφορά απλήρωτης πρακτικής άσκησης σε νέους εργαζόμενους λόγω της έλλειψης προηγούμενης εμπειρίας στον κλάδο πέρα από την ακαδημαϊκή εμπειρία τους από το σχολείο και το πανεπιστήμιο. Οι εργοδότες συχνά αναθέτουν στους νέους εργασιακά καθήκοντα τα οποία δεν αντιστοιχούν στα καθήκοντα ενός μόνιμου εργαζόμενου στην ίδια θέση εργασίας και με το πέρας της πρακτικής τους άσκησης αρνούνται να τους εντάξουν στο εργατικό τους δυναμικό, για να αποφύγουν το αυξημένο κόστος μισθού και εισφορών κοινωνικών ασφαλίσεων που θα έπρεπε να καταβάλλουν (13^{ος} μισθός, υπερωρίες κ.λπ.).

Συν τοις άλλοις, στον ιδιωτικό και στον δημόσιο τομέα εργασίας εντοπίζονται φαινόμενα έλλειψης αξιοκρατίας. Συγκεκριμένα, το φαινόμενο γίνεται αντιληπτό τόσο κατά τις προσλήψεις εργαζομένων όσο και κατά το διάστημα προαγωγών. Οι υπεύθυνοι προσλήψεων και οι προϊστάμενοι δεν επιλέγουν άτομα με αξιοκρατικά και δίκαια κριτήρια, αλλά βασίζονται σε σκοπιμότητες και προσωπικά οφέλη. Το φαινόμενο αυτό αποθαρρύνει τους νέους, αφού οι προσπάθειες και οι κόποι τους δεν ανταμείβονται. Πολλοί είναι αυτοί που παραιτούνται από την εργασία τους, χάνουν το κίνητρό τους για εργασία και γενικεύουν το φαινόμενο απαξιώνοντας την εργασία, με αποτέλεσμα να προτιμούν να μείνουν εκτός αγοράς εργασίας.

Παράλληλα, ο ψηφιακός μετασχηματισμός και η ραγδαία ανάπτυξη της

τεχνολογίας έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των θέσεων εργασίας. Συγκεκριμένα, λόγω της αυτοματοποίησης και ψηφιοποίησης κάποιων λειτουργιών πολλές θέσεις εργασίας χάνονται, αφού πλέον η ανθρώπινη παρέμβαση θεωρείται περιττή. Από την άλλη πλευρά όμως, η ταχεία ανάπτυξη της τεχνολογίας δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας, οι οποίες ωστόσο δεν μπορούν να καλυφθούν λόγω της έλλειψης των ανάλογων προσόντων από τους υποψήφιους εργαζόμενους.

Επιπλέον, οι ευκαιριακοί κρατικοί προγραμματισμοί για αντιμετώπιση της ανεργίας, οι μη ουσιαστικές παρεμβάσεις για αναδιάρθρωση των δομών της κυπριακής οικονομίας, οι αποτυχημένες οικονομικές πολιτικές του παρελθόντος, με αποκορύφωμα την ένταξη της Κύπρου στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης το 2013, τα μέτρα λιτότητας συνεπεία των συνεχόμενων οικονομικών κρίσεων, η έλλειψη ολιστικής εργασιακής νομοθεσίας και κράτους πρόνοιας, η γραφειοκρατία και η αναπάντεχη έκρηξη της πανδημίας του κορωνοϊού επιδείνωσαν την κατάσταση στην αγορά εργασίας, οδηγώντας στην αύξηση της ανεργίας ιδιαίτερα ανάμεσα στους νέους, οι οποίοι πλήρωσαν δυσανάλογο τίμημα.

Ακόμη, οι πιο πάνω παράγοντες κλόνισαν την ήδη τρωθείσα εμπιστοσύνη των νέων απέναντι στους θεσμούς και στα κέντρα λήψης αποφάσεων, με αποτέλεσμα την αποστασιοποίηση των νέων ή τη μη αντιπροσωπευτική εκπροσώπησή τους σε αυτά, οδηγώντας έτσι σε έλλειψη υιοθέτησης σύγχρονων πολιτικών που να ανταποκρίνονται στις προσδοκίες και τις απαιτήσεις της νεολαίας.

Οι αλληπάλληλες οικονομικές κρίσεις από το 2000 και έπειτα, καθώς και τα μέτρα λιτότητας που επιβλήθηκαν για αντιμετώπιση των κρίσεων αυτών δημιούργησαν διαδοχικά προβλήματα στην αγορά εργασίας. Επιχειρήσεις αδρανοποιήθηκαν, έκλεισαν ή περιόρισαν τις αναπτυξιακές τους κινήσεις σε μια προσπάθεια εξοικονόμησης πόρων, οδηγώντας ωστόσο αναπόφευκτα σε μείωση του ανθρώπινου

δυναμικού τους είτε με απολύσεις είτε με πάγωμα προσλήψεων. Παράλληλα, η πολιτεία μείωσε τα προγράμματα ένταξης των νέων στην αγορά εργασίας και μείωσε τα επιχορηγούμενα ποσά προς τη νεολαία, ωθώντας ολοένα και περισσότερους νέους στην ανεργία.

Αναντίρρητα, η έκρηξη της πανδημίας του κορωνοϊού επηρέασε την αγορά εργασίας, επιβαρύνοντας την ήδη βεβαρημένη κατάσταση που υπήρχε συνεπεία των αλληπάλληλων οικονομικών κρίσεων. Σύμφωνα με τη ΔΟΕ, η πανδημία έχει «καταστροφικό και δυσανάλογο» αντίκτυπο στην απασχόληση των νέων με τα στοιχεία να δείχνουν ότι οι νέοι αντιμετωπίζουν μεγάλα εμπόδια στη συνέχιση της κατάρτισης και της εκπαίδευσής τους, στην είσοδό τους στην αγορά εργασίας, αλλά και στην επαγγελματική τους ανέλιξη.

Οι νέες μέθοδοι εργασίας που εμφανίστηκαν και εδραιώθηκαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας στην αγορά εργασίας οδήγησαν σε υπερβολικές ώρες εργασίας, καθιστώντας επιτακτική ανάγκη τη θεσμοθέτηση της εξ αποστάσεως εργασίας, προκειμένου να διασφαλιστεί η ισορροπία μεταξύ προσωπικής και εργασιακής ζωής για να αποφευχθεί η εκμετάλλευση εργαζομένων.

Επίσης, όλη αυτή η αβέβαιη κατάσταση κατά τη διάρκεια της πανδημίας είχε επιπτώσεις στην ψυχική υγεία της νεολαίας. Οι νέοι, βλέποντας τα όνειρά τους να γκρεμίζονται, βλέποντας τη μια επαγγελματική απόρριψη να διαδέχεται την άλλη, παρά το υψηλό μορφωτικό τους επίπεδο και τη θέλησή τους να εργαστούν, έχοντας επίσης υπόψη ότι η οικονομική ανεξαρτησία και η αυτονομία τους καθυστερεί, σε συνδυασμό και με τις αυξανόμενες τιμές σε βασικά αγαθά, οδηγήθηκαν σε απομόνωση, περιθωριοποίηση και σε χαμηλά επίπεδα ψυχικής ευεξίας και αυτοπεποίθησης με ορατό τον κίνδυνο περαιτέρω κοινωνικών προβλημάτων και παραβατικής συμπεριφοράς.

Συμπερασματικά, μέσω της έρευνας και της συζήτησης που έγινε στα πλαίσια των εργασιών της επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καταλήξαμε ότι το διαχρονικό πρόβλημα της ανεργίας προϋπήρχε της πανδημίας και οξύνθηκε κατά τη διάρκεια αυτής. Τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν με τις συνεχόμενες οικονομικές κρίσεις και την πανδημία διατάραξαν και συνεχίζουν να δοκιμάζουν την οικονομική, κοινωνική και εργασιακή συνοχή. Είναι για τούτο ακριβώς τον λόγο που καθίσταται αναγκαία η λήψη δράσεων άμεσα από πλευράς της πολιτείας και των διάφορων φορέων/παραγόντων που την αποτελούν συλλογικά, προκειμένου να προληφθούν και να μειωθούν στον μέγιστο δυνατό βαθμό οι ενδεχόμενες συνέπειες. Προς αυτή την κατεύθυνση η επιτροπή ετοίμασε και προτείνει στην ολομέλεια τις ακόλουθες εισηγήσεις/προτάσεις:

ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ/ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Σύσταση ανά επαρχία ειδικών κέντρων ψυχολογικής και κοινωνικής υποστήριξης ανέργων, τα οποία θα στελεχωθούν από ψυχολόγους, ψυχιάτρους, κοινωνικούς λειτουργούς και συμβούλους απασχόλησης.
2. Καλύτερη προώθηση των δυνατοτήτων για ψυχολογική υποστήριξη που παρέχονται μέσω του ΓΕΣΥ (Σε αυτή την προσπάθεια θα μπορούσαν να έχουν ρόλο και λόγο και οι διάφοροι μη κυβερνητικοί, μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί, καθώς και ο Σύνδεσμος Ψυχολόγων Κύπρου. Η υποστήριξη αυτή θα μπορούσε να παρέχεται και διαδικτυακά, αφού στοχεύει σε ψηφιακά εξοικειωμένες γενιές).
3. Νομοθετική κατοχύρωση των σύγχρονων μεθόδων εργασίας που εμφανίστηκαν στην αγορά εργασίας, καθώς και νομοθετική κατοχύρωση της υποχρεωτικής αμοιβής και καταβολής κοινωνικών ασφαλίσεων για προγράμματα μαθητείας και πρακτικής άσκησης.
4. Προώθηση της κατάρτισης νέων ανέργων σε ζητήματα που σχετίζονται με τα

- πράσινα επαγγέλματα από πιστοποιημένα κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης.
5. Προώθηση πρόσβασης των νέων σε μόνιμες θέσεις στο δημόσιο. Να ψηφιστεί ειδική νομοθετική ρύθμιση, η οποία θα προνοεί για την πρόσληψη νέων με ελαστικότερα κριτήρια σε κρατικούς οργανισμούς και ιδιαίτερα σε αυτούς που έχουν άμεση συνάφεια με τους νέους, όπως ο Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου και το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας.
 6. Προαγωγή θετικών αφηγημάτων για μη δημοφιλή επαγγέλματα. Στοχευμένη ενημέρωση για τις προοπτικές επαγγελμάτων με χαμηλά ποσοστά στελέχωσης από νέους.
 7. Μερική ή ολική επιχορήγηση της πρώτης πρακτικής άσκησης για όλους τους νέους άνω των 18 ετών από το κράτος.
 8. Πιστοποίηση εταιρειών που προσφέρουν διαρκή εκπαίδευση, κατάρτιση και καλές εργασιακές συνθήκες. Αναγνώριση από επίσημο φορέα των επιχειρήσεων που προσφέρουν τις παραπάνω παροχές θα ωφελήσει αμοιβαία εργοδότες και εργαζόμενους. Συγκεκριμένα, θα αυξηθεί τόσο το μορφωτικό επίπεδο των εργαζομένων όσο και η ικανοποίηση που αντλούν από την εργασία τους, ενώ οι επιχειρήσεις θα μπορούν να προσελκύσουν ευκολότερα εργαζόμενους.
 9. Εκπόνηση και εφαρμογή στρατηγικής επαγγελματικού προσανατολισμού που μεταξύ άλλων περιλαμβάνει:
 - α. ενίσχυση του ρόλου του συμβούλου επαγγελματικής σταδιοδρομίας στα δημόσια σχολεία με την εισαγωγή ελάχιστου αριθμού ωρών ανά μαθητή ανά σχολική χρονιά·
 - β. εισαγωγή του μαθήματος χρηματοοικονομικής παιδείας και επιχειρηματικότητας στη δευτεροβάθμια και την τριτοβάθμια εκπαίδευση, έτσι ώστε να αναπτυχθεί και να καλλιεργηθεί η επιχειρηματική κουλτούρα και να

προσφέρονται ακόμα περισσότερα χρηματικά και μη κίνητρα στους νέους, για να αναπτύξουν τη δική τους επιχείρηση·

- γ. δημιουργία ομάδων ενημέρωσης για τα εργασιακά δικαιώματα από πλευράς αρμόδιων αρχών σε συνεργασία με άλλες κυβερνητικές και μη οργανώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Σας ευχαριστούμε, κυρία και κύριε εκπρόσωποι.

Παρεμπιπτόντως, να χαιρετίσουμε τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Αντρέα Καυκαλιά. Τιμή και χαρά μας που σας έχουμε μαζί μας. Βλέπουμε ότι έχετε πάρει αρκετές σημειώσεις και χαιρόμαστε ιδιαίτερα.

Δυστυχώς, πρέπει να πάρουμε ξανά παρουσίες ονομαστικά. Απλά, να πω ότι τα άτομα που απουσιάζουν οφείλουν να ενημερώνουν γραπτώς ότι θέλουν να αποχωρήσουν από την αίθουσα και έτσι να σεβόμαστε λίγο και τους υπόλοιπους, να μη γίνεται ξανά η διαδικασία, να κουραζόμαστε και να χάνουμε τον πολύτιμό μας χρόνο.

Αγαθοκλέους Μίνος.

ΜΙΝΟΣ ΑΓΑΘΟΚΛΕΟΥΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Αλετράς Ραφαήλ.

ΡΑΦΑΗΛ ΑΛΕΤΡΑΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Αναστασίου Αντωνία.

ΑΝΤΩΝΙΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Αντωνιάδης Παναγιώτης.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Αρέστη Χαράλαμπος.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΡΕΣΤΗ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Αρτάκα Ειρήνη.

ΕΙΡΗΝΗ ΑΡΤΑΚΑ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Βασιλείου Σώτος.

ΣΩΤΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Βολιτάκη Ειρήνη.

ΕΙΡΗΝΗ ΒΟΛΙΤΑΚΗ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Γιούπας Αντρέας.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΓΙΟΥΠΑΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Γοπριάλ Αλέξανδρος.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΓΟΠΡΙΑΛ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Δημητρίου Ραφαήλ.

ΡΑΦΑΗΛ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Δημητρίου Νικολέτα.

ΝΙΚΟΛΕΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Διαμαντάρας Κωνσταντίνος Ραφαήλ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΑΦΑΗΛ ΔΙΑΜΑΝΤΑΡΑΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευαγγέλου Στάλω.

ΣΤΑΛΩ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ζιρινόγλου Δημήτρης.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΖΙΡΙΝΟΓΛΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ηλιάδη Νάνσια.

ΝΑΝΣΙΑ ΗΛΙΑΔΗ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Καλογήρου Κατερίνα.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Καρσεράς Κωνσταντίνος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΣΕΡΑΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Κολοκοτρώνη Ελίνα.

ΕΛΙΝΑ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Κουή Νάγια.

ΝΑΓΙΑ ΚΟΥΗ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Κυπριανού Άντρεα.

ΑΝΤΡΕΑ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Λοϊζίδου Αριάδνη.

ΑΡΙΑΔΝΗ ΛΟΪΖΙΔΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Λοΐζου Έλενα.

ΕΛΕΝΑ ΛΟΪΖΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Μιχαήλ Δήμος.

ΔΗΜΟΣ ΜΙΧΑΗΛ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Οικονομίδης Χρίστος.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Όλσεν Κυριακή.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΟΛΣΕΝ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Παναγή Άννα.

ΑΝΝΑ ΠΑΝΑΓΗ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Παναγιώτου Φοίβη.

ΦΟΙΒΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Παπασάββας Ανδρέας.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΣΑΒΒΑΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Περός Κωνσταντίνος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΡΟΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Πολυδώρου Στέλιος.

ΣΤΕΛΙΟΣ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Σούσακ Άγια.

ΑΓΙΑ ΣΟΥΣΑΚ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Σταυροπούλου Δήμητρα.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Στεφάνου Αναστασία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Στεφάνου Χαρά.

ΧΑΡΑ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Σωφρονίου Άντρεα.

ΑΝΤΡΕΑ ΣΩΦΡΟΝΙΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ταμπούρας Αντώνης.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΑΜΠΟΥΡΑΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Τέηλορ Αλεξάνδρα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΤΕΗΛΟΡ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Τσολάκη Βικτώρια Ιζαμπέλα.

ΒΙΚΤΩΡΙΑ ΙΖΑΜΠΕΛΑ ΤΣΟΛΑΚΗ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Φαρμακίδου Ζωή.

ΖΩΗ ΦΑΡΜΑΚΙΔΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Φυλακτού Φοίβος.

ΦΟΙΒΟΣ ΦΥΛΑΚΤΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Χαραλάμπους Μέριλιν.

ΜΕΡΙΛΙΝ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Χατζήκκος Παρασκευάς.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΧΑΤΖΗΚΚΟΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Χριστοδούλου Χριστόδουλος.

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Δρουσιώτου Άντρεα.

ΑΝΤΡΕΑ ΔΡΟΥΣΙΩΤΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Μεταξάς Ορέστης.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Πολυκάρπου Παναγιώτα.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Η επιτροπή θα δεχτεί μια ερώτηση από κάθε επιτροπή. Έχουν αναφερθεί σε αρκετά σημαντικά θέματα, όπως ότι η ομάδα των νέων περιλαμβάνει άλλες υποομάδες, κάτι πολύ σημαντικό. Έχουμε ακούσει πολλές σημαντικές στατιστικές επίσης, για παράδειγμα πως ένας στους έξι νέους έχει σταματήσει να εργάζεται, πράγμα που αντικατοπτρίζει τον αρνητικό αντίκτυπο της πανδημίας στην ανεργία και την ανάγκη θεσμοθέτησης πολλών από τις προτάσεις που έχουν αναφερθεί.

Γι' αυτό ξεκινούμε με την επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, η οποία έχει τον λόγο για δύο λεπτά.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ:

(ΣΤΑΛΩ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ)

Να πούμε ένα «συγχαρητήρια» για την έκθεση της ομάδας, καθώς και για τις προτάσεις.

Εμείς σαν επιτροπή θα θέλαμε να ρωτήσουμε: Τι εννοούμε με την κατοχύρωση των σύγχρονων μεθόδων εργασίας και τι οφέλη θα έχουν αυτά για τους εργαζομένους και τις επιχειρήσεις;

Ευχαριστούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστούμε πολύ.

Συνεχίζουμε με την επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών. Έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΚΑΙ ΙΣΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ:

(ΟΡΕΣΤΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ)

Προτείνετε ελαστικότερα κριτήρια για απασχόληση των νέων στο δημόσιο. Τι θεωρείτε εσείς ως ελαστικότερα κριτήρια; Μπορεί ανάλογη πρόταση να γίνει και στον ιδιωτικό τομέα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστούμε πολύ.

Συνεχίζουμε με την επιτροπή Περιβάλλοντος.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ:

(ΑΓΙΑ ΣΟΥΣΑΚ)

Είχατε αναφερθεί στα πράσινα επαγγέλματα. Θεωρείτε ότι η αγορά ως προς τα πράσινα επαγγέλματα στην Κύπρο είναι αρκετά ανεπτυγμένη, ούτως ώστε να μπορέσουμε να τα προωθήσουμε και συγκεκριμένα στους νέους;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Και τέλος, επιτροπή Υγείας.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ:

(ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΤΕΗΛΟΡ)

Σχεδόν η ίδια ερώτηση με την επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων: Εισηγηθήκατε η πρόσληψη νέων να γίνεται με ελαστικότερα κριτήρια. Τι εννοείτε με τον όρο και πώς θα διασφαλίσετε πως δε θα θιχτεί η αξιοκρατία κατά τη διαδικασία πρόσληψης, εφόσον, απ' όσα γνωρίζουμε, ο λόγος που εφαρμόστηκαν οι εξετάσεις για πρόσληψη στο δημόσιο ήταν τόσο η αξιολόγηση με βάση τις ικανότητες και γνώσεις των υποψηφίων όσο και μία πιο αντικειμενική επιλογή;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστούμε όλες και όλους όσοι έθεσαν τα ερωτήματα.

Έχετε τώρα πέντε λεπτά, για να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΖΙΡΙΝΟΓΛΟΥ)

Ευχαριστούμε για όλες τις ερωτήσεις. Σίγουρα εγώ και η ομάδα μου πιστεύουμε στην αξιοκρατία. Άλλωστε τονίζεται και στην έκθεσή μας. Αυτό που θα θέλαμε να εισηγηθούμε σχετικά με την ερώτηση για την προώθηση των νέων στο δημόσιο είναι να μπου ηλικιακά κριτήρια, έτσι ώστε να υπάρχει συγκεκριμένο ποσοστό θέσεων για ορισμένες ηλικιακές ομάδες. Παραδείγματος χάριν, να υπάρχουν προσλήψεις για την ηλικιακή ομάδα των είκοσι δύο με είκοσι τεσσάρων ετών που τελειώνουν το προπτυχιακό τους πρόγραμμα. Σίγουρα ένας νέος ο οποίος είναι είκοσι δύο ετών δεν έχει τις ίδιες εμπειρίες και ικανότητες και δεξιότητες με έναν ο οποίος είναι τριάντα πέντε συν. Δεν έχει προλάβει να τις αναπτύξει. Οπότε, έτσι το σκεφτήκαμε εγώ και η ομάδα μου, να υπάρχει ένα συγκεκριμένο ποσοστό -πάντα με εξετάσεις- για τις ηλικίες είκοσι δύο με είκοσι πέντε, είκοσι δύο με είκοσι έξι, αυτό να το καθορίσει η πολιτεία.

Στην ερώτηση αναφορικά με τα πράσινα επαγγέλματα, σίγουρα στο παρόν στάδιο δεν υπάρχει η ανάλογη ζήτηση, καθώς βρισκόμαστε σε ένα μεταβατικό στάδιο προς την ψηφιοποίηση και τα πιο τεχνολογικά επαγγέλματα.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ:

(ΖΩΗ ΦΑΡΜΑΚΙΔΟΥ)

Τονίζω όμως ότι, παρ' όλα αυτά, πρέπει να είμαστε προετοιμασμένοι, γιατί ξέρουμε ότι είναι επαγγέλματα που θα αναδειχθούν στο μέλλον και είναι καλύτερα να προετοιμαστούμε και να βρεις τα κατάλληλα υλικά και εργαλεία με το να τα αναπτύξεις,

παρά να εμφανιστούν, να προχωρήσουν σε ένα στάδιο και να μην ξέρεις πώς να τα πρωτοπλησιάσεις και πώς να τα καλλιεργήσεις.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΖΙΡΙΝΟΓΛΟΥ)

Πολύ σωστά το τόνισε η Ζωή και να έχουμε ήδη προετοιμασμένο και καταρτισμένο προσωπικό γι' αυτά τα επαγγέλματα.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ:

(ΖΩΗ ΦΑΡΜΑΚΙΔΟΥ)

Επίσης υπήρξε και η ερώτηση εάν γίνεται να εφαρμοστούν τα ελαστικότερα κριτήρια και στον ιδιωτικό τομέα, αν δεν κάνω λάθος, ρωτήθηκε αυτό από κάποια επιτροπή. Στον ιδιωτικό τομέα -δυστυχώς ή ευτυχώς- είναι λίγο περισσότερο επιλογή του διευθύνοντα συμβούλου, του ιδιοκτήτη μιας εταιρείας ή ενός καταστήματος ή της εκάστοτε θέσης εργασίας.

Στον δημόσιο τομέα μπορούμε να παλέψουμε σαν νεολαία, σαν φωνή, σαν ποσοστό. Ο ιδιωτικός τομέας δυστυχώς ακόμα και σήμερα δεν περνάει αρκετά από τα χέρια της πλειοψηφίας, της δημοκρατίας και των μέσων που χρησιμοποιούμε σαν Βουλή των Νέων και σαν επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Θεωρώ ότι σε κάποιο επόμενο στάδιο θα αρχίσει να υπάρχει ελαστικότητα και στον ιδιωτικό τομέα, απλά δε θεωρώ ότι γίνεται ακόμα.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΖΙΡΙΝΟΓΛΟΥ)

Και τέλος, ως προς την κατοχύρωση σύγχρονων μεθόδων εργασίας, μέθοδοι

όπως η τηλεργασία, με δικλίδες πάντα ασφαλείας που θα λειτουργούν προς όφελος των εργαζομένων και ένα πιο σύγχρονο, πιο ευχάριστο εργασιακό περιβάλλον είναι μερικοί τρόποι να κατοχυρωθούν σύγχρονοι μέθοδοι εργασίας, που θα έχουν τα εξής οφέλη: πιο ευέλικτα ωράρια εργασίας, μεγαλύτερη ικανοποίηση εργαζομένων, καλύτερο εργασιακό περιβάλλον και όλα αυτά θα οδηγήσουν σε μεγαλύτερη παραγωγικότητα των εργαζομένων και άρα των επιχειρήσεων και άρα του συνόλου της οικονομίας της χώρας μας.

Ευχαριστούμε πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστούμε θερμά, κύριε και κυρία εκπρόσωποι, για την παρουσίασή σας. Μπορείτε να πάτε στις θέσεις σας.

Κυρίες και κύριοι νέοι βουλευτές, ακολουθεί η ψηφοφορία για την έκθεση. Υπενθυμίζω ξανά πως οι εκθέσεις που θα εγκριθούν με σχετική πλειοψηφία θα αποτελούν τις επίσημες εκθέσεις της 5^{ΗΣ} Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων. Κάθε νέος και νέα βουλευτής έχει μόνο μία ψήφο και μπορεί να ψηφίσει υπέρ ή κατά ή αποχή.

Ξεκινάει λοιπόν η ψηφοφορία. Οι νέες και οι νέοι βουλευτές που ψηφίζουν υπέρ της εκθέσεως παρακαλούνται να το δηλώσουν τώρα. Υπενθυμίζω να έχετε ψηλά τα χέρια σας μέχρι να τελειώσει η διαδικασία.

Σαράντα τέσσερις.

Να συνεχίσουμε με όσους είναι κατά και όσους απέχουν και, αν χρειαστεί, να επανέλθουμε.

Όσοι είναι κατά, παρακαλούνται να το δηλώσουν τώρα.

Δύο.

Όσοι απέχουν, παρακαλούνται επίσης να το δηλώσουν τώρα.

Κανείς, καμία.

Λόγω του ότι είχαμε μία αποχώρηση, το σύνολο είναι σαράντα έξι νέοι και νέες βουλευτές/βουλευτριες και έχουμε σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, δύο κατά και καμία αποχή. Η έκθεση εγκρίνεται.

Συγχαρητήρια και συνεχίζουμε.

Λοιπόν, συνεχίζουμε με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών.

Καλώ στο βήμα τους εκπροσώπους της επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών κ. Άντρεα Δρουσιώτου και κ. Παρασκευά Χατζήκκο για την παρουσίαση της έκθεσης της επιτροπής με θέμα «Πρόληψη, ενημέρωση και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας, ιδιαίτερα σε περιόδους κρίσεων».

Έχετε δεκαπέντε λεπτά στη διάθεσή σας.

(Η σχετική έκθεση, βασικά σημεία της οποίας παρουσιάστηκαν από τους κ. Παρασκευά Χατζήκκο και Άντρεα Δρουσιώτου.)

Έκθεση Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών Μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Πρόληψη, ενημέρωση και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας, ιδιαίτερα σε περιόδους κρίσεων»

Βουλευτές:

Ναταλία Παύλου, επικεφαλής

Αριάδνη Λοϊζίδου

Μίνος Αγαθοκλέους

Ορέστης Μεταξάς

Ντιέγκο Αρμάντο Απαρίσιο

Φοίβη Παναγιώτου

Νικολέτα Δημητρίου

Παναγιώτα Πολυκάρπου

Άντρεα Δρουσιώτου

Μέριλιν Χαραλάμπους

Κωνσταντίνος Καρσεράς

Παρασκευάς Χατζήκκος

ΣΥΝΟΨΗ

Η Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών καταπιάστηκε με το θέμα της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας, ιδιαίτερα σε περιόδους κρίσης, και ανέλυσε τα προβλήματα και τους τρόπους πρόληψης, ενημέρωσης και καταπολέμησης των θεμάτων που προέκυψαν. Συζητήθηκαν εκτενώς και αναλύθηκαν τα περιστατικά βίας στο πλαίσιο της καταπάτησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της έμφυλης ανισότητας, τα στερεότυπα, η σεξουαλική παρενόχληση και η βία στην εκπαίδευση, την απασχόληση και την ευρύτερη κοινωνία. Τέθηκαν προβληματισμοί για τις διάφορες μορφές βίας, την άμεση επίδρασή τους στις ευάλωτες ομάδες, την ανάγκη αναγνώρισης και αντιμετώπισής τους, αλλά ταυτόχρονα και την εισαγωγή μέτρων και νομοθετικών αλλαγών για ουσιώδη παρεμπόδιση και σωφρονισμό των θυτών παράλληλα με την προστασία των θυμάτων.

Έπειτα από ενδελεχή έρευνα και ανάλυση εντοπίστηκαν σημαντικά κενά στις πρακτικές που ακολουθούνται από υπηρεσίες και φορείς του κράτους. Συγκεκριμένα, παρατηρήθηκε αύξηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας το τελευταίο διάστημα, γεγονός που αφύπνισε την κοινωνία όχι μόνο της Κύπρου, αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο.

Με τις εισηγήσεις που θα αναλυθούν ακολούθως προτείνονται συνεργασίες με αρμόδιους φορείς για ενίσχυση υπάρχοντων συστημάτων και υποδομών, τροποποίηση νομοθεσιών, εκπαίδευση νεαρών ηλικιών και ενημέρωση της Κοινωνίας των Πολιτών.

Η επιτροπή δεσμεύτηκε εντός της μονοετούς θητείας της να συμβάλει παραγωγικά στην εξάλειψη στερεοτύπων και αντιμετώπιση όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών εντός και εκτός της οικογενειακής στέγης. Αυτό θα επιτευχθεί μέσω της ενημέρωσης, της εκπαίδευσης και της βοήθειας που θα παρέχεται σε άτομα τα οποία

είναι θύματα βίας, αλλά και στο ευρύτερο κοινό με σκοπό την αναγνώριση, την πρόληψη της βίας, αλλά και την παρέμβαση του ατόμου στην περίπτωση που υποψιάζεται ή είναι το ίδιο μάρτυρας σε περιστατικά επιθετικής φύσεως.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αδιαμφισβήτητα, η θεμελίωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων συνιστά ένα εκ των κορυφαίων επιτευγμάτων της ανθρωπίνης ύπαρξης. Η δέσμευση προστασίας αυτών σε ένα διεθνές πλαίσιο αντανakλάται από την επικύρωση της Οικουμενικής Διακήρυξης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και έκτοτε διέπουν και πρυτανεύουν απάντων των πτυχών του ελλόγου όντος.

Εντούτοις, δεν είναι λίγες οι φορές που συντελείται κατάφωρη παραβίαση αυτών των εξαιρετικά σημαντικών δοθέντων προνομίων. Είναι ευρέως γνωστό ότι στους χαλεπούς καιρούς που έλαχε να ζούμε αναδύονται στην επιφάνεια πράξεις και φαινόμενα που οδηγούν στην υπονόμηση και εν τέλει στην απειλή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τα φαινόμενα αυτά καταλαμβάνουν πληθώρα εκφάνσεων στον κοινωνικό βίο προξενώντας σωρεία προβλημάτων και δυσχερειών, που πλήττουν την κοινωνική συνοχή και κατ' επέκταση την ειρηνική διαβίωση των πολιτών.

Ως άμεση απόρροια των κρίσεων που υπέστη η χώρα μας τα τελευταία χρόνια με αφετηρία την οικονομική ύφεση, ακολουθούμενη του μεταναστευτικού ζητήματος και της πρόσφατης άνευ προηγουμένου υγειονομικής κρίσης, παρατηρείται έντονα μία ραγδαία κλιμάκωση των καταστάσεων άσκησης έκνομης βίας. Οι ήδη υπάρχουσες ανά έτη και διαιωνιζόμενες μορφές της βίας κατά των γυναικών, καθώς επίσης και της ενδοοικογενειακής βίας έχουν λάβει ανησυχητικές διαστάσεις στις μέρες μας και κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου ως προς την αναγκαιότητα της άμεσης λήψης μέτρων και πολιτικών στοχεύοντας στην πρόληψη και την απάμβλυνση του φαινομένου αυτού.

ΑΝΑΛΥΣΗ

1. Βία κατά των γυναικών

Ως καθημερινή αργκό πλέον θεωρούνται φράσεις οι οποίες μειώνουν και θίγουν την αξιοπρέπεια του θύματος. Είναι καθολικώς παρατηρητέο ότι φράσεις αυτού του είδους χρησιμοποιούνται όχι μόνο από άτομα που δε βιώνουν τη βία, αλλά και από τα θύματα. Αυτό συμβαίνει λόγω του ότι η κοινωνία δαιμονοποιεί τα άτομα που έχουν περάσει τέτοιου είδους τραυματικές εμπειρίες και απαλύνει την αίσθηση ευθύνης στον δράστη. Για παράδειγμα, σε περιπτώσεις βιασμού το θύμα μπορεί να ενοχοποιήσει τον ίδιο του τον εαυτό λόγω ένδυσης, εφόσον επαναλαμβάνει τις απόψεις της κοινωνίας.

Βία είναι το φαινόμενο προσπάθειας και επιβολής επιθετικής υπερίσχυσης με πράξεις που αποσκοπούν στον τραυματισμό ή τη ζημία άλλου ανθρώπου, εμφανιζόμενη σε διάφορους τύπους και μορφές, καταπατώντας τα αναφαίρετα δικαιώματα της ζωής και της σωματικής ακεραιότητας, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 7 του κυπριακού συντάγματος και στο άρθρο 2 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Έντονη αύξηση μιας συγκεκριμένης μορφής βίας, της έμφυλης βίας (οποιαδήποτε πράξη βίας που ασκείται σε κάποιον λόγω του φύλου του) οδηγεί σε ανάγκη αναζήτησης μιας διεθνούς αντιμετώπισης του προβλήματος, με αποτέλεσμα τη σύσταση της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης το 2011, η οποία υπογράφηκε από την Κυπριακή Δημοκρατία το 2015, ενώ το 2017 προχώρησε με την κύρωσή της, θέτοντας σε ισχύ τον περί της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας (Κυρωτικό) Νόμο του 2017. Εν συνεχεία, το νομοθετικό πλαίσιο της κυπριακής έννομης τάξης έχει ενισχυθεί και πρόσφατα τέθηκαν σε ισχύ ο περί της Πρόληψης και Καταπολέμησης της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας και περί Συναφών Θεμάτων Νόμος του 2021 [N.115(I)/2021]

και ο περί της Προστασίας από Παρενόχληση και Παρενοχλητική Παρακολούθηση Νόμος του 2021 [N.144(I)/2021].

Η βία μπορεί να εμφανιστεί σε διάφορες μορφές, οι οποίες θα αναλυθούν περαιτέρω. Καταρχάς, η σοβαρότερη μορφή βίας είναι η σωματική, η οποία μπορεί να είναι ή ένοπλη ή άοπλη βία, που μπορεί να οδηγήσει μέχρι και στη θανάτωση του θύματος. Επίσης, μια άλλη μορφή βίας είναι η σεξουαλική, η οποία έχει κύριο σκοπό τη σωματική υποταγή του θύματος στον θύτη. Συνεχίζοντας, παρατηρείται έντονα η συνεχής αύξηση της λεκτικής και της ψυχολογικής βίας (bullying), με σκοπό να μειωθεί η δυναμικότητα ή να δημιουργηθούν αισθήματα κατωτερότητας στο θύμα, με απώτερο στόχο τη δημιουργία σχέσης εξάρτησης του θύματος από τον θύτη λόγω ψυχικής εξασθένισης. Συγκεκριμένα, λεκτική βία θεωρείται και η απειλή και η πρόκληση φόβου, ενώ δεν μπορούμε να λησμονήσουμε και την πνευματική βία, η οποία προβάλλεται με τη μορφή πνευματικών/θρησκευτικών πεποιθήσεων ως αφορμών με στόχο τον εξαναγκασμό σε πράξεις που τα ίδια τα άτομα δεν επιθυμούν να κάνουν ή, αντιστρόφως, επιθυμούν, αλλά αδυνατούν να υλοποιήσουν (π.χ. απαγόρευση έκτρωσης από τη θρησκευτική ομάδα στην οποία ανήκει η γυναίκα). Στη λίστα με τις κατηγορίες βίας υπάρχει και η χρηματοοικονομική, η οποία δύναται να λάβει τη μορφή του ελέγχου των οικονομικών πόρων κυριαρχικά και υποτιμητικά, της απαγόρευσης της οικονομικής αυτονομίας του θύματος, καθώς και της καλλιέργειας οικονομικής εξάρτησης. Τέλος, η βία μπορεί να πάρει και το πρόσωπο της παραμέλησης, όπου ο δέκτης στερείται της φροντίδας είτε σε οικογενειακό είτε σε προσωπικό επίπεδο.

Ως θύτες μπορούν να θεωρηθούν φίλοι, σύντροφοι, συγγενείς, συνάδελφοι, ακόμη και άγνωστοι. Γενικότερα, θύτης είναι όποιος ή όποια ασκεί στο θύμα, με πράξεις ή παραλείψεις του, βία σε οποιαδήποτε μορφή της.

Στη συνέχεια της έκθεσης αναλύονται εις βάθος οι μορφές της βίας κατά των γυναικών όπως είναι αναγνωρισμένες σε παγκόσμιο επίπεδο.

α. Σωματική βία

Έχουμε αρχικά την πιο συνήθη και ευκολότερα αναγνωρίσιμη υποκατηγορία βίας, τη σωματική. Βάσει της πανευρωπαϊκής έρευνας για τη βία κατά των γυναικών, που διενεργήθηκε από το Mediterranean Institute of Gender Studies, δημοσιεύθηκαν τα πιο κάτω αποτελέσματα:

- i. 1 στις 5 γυναίκες έχει υποστεί σεξουαλική ή σωματική βία στην Κύπρο.
- ii. 36% των Κυπρίων γυναικών έχουν υποστεί σεξουαλική παρενόχληση (catcalling), προβολή γεννητικών οργάνων άλλου ατόμου χωρίς να το επιθυμεί κ.ά.

Παράλληλα, μία άλλη εντόνως τραυματική μορφή βίας είναι η αναγκαστική άμβλωση στην οποία υποβάλλονται έγκυες γυναίκες, προχωρώντας στον τερματισμό της κύησης παρά τη θέλησή τους. Γυναίκες αντιμετωπίζουν κριτική και αντιθέσεις όσον αφορά τις άμβλώσεις, εφόσον μεγάλη μερίδα πολιτών θεωρούν πως είναι ένα ζήτημα όπου το σώμα της γυναίκας πρέπει να αφορά το ευρύτερο κοινό και όχι την ίδια τη γυναίκα. Πραγματεύονται την επιλογή της γυναίκας σε διάφορα τραπέζια συζητήσεων, στερώντας της το δικαίωμα της επιλογής και του αυτοκαθορισμού. Τέλος, σωματική βία θεωρείται και οποιαδήποτε άλλη πράξη δύναται να προκαλέσει κάποια μορφή σωματικού τραύματος στο θύμα μέχρι και θάνατο.

β. Σεξουαλική βία

Καταπίεση γυναικών, για να συνευρεθούν είτε με τον ίδιο τον καταπιεστή είτε με τρίτο πρόσωπο (μαστροπεία, έκδοση γυναικών). Η μαστροπεία και το εμπόριο λευκής σαρκός είναι δύο από τα φαινόμενα που έχει στο στόχαστρο και η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση στους στόχους της για την περίοδο 2022-2025, εξαιτίας της ραγδαίας αύξησής του, αλλά και του βαρέος αντικτύπου στα τόσες χιλιάδες θύματα. Οι ίδιοι οι μαστροποί, δίνοντας

δικαίωμα στην ελπίδα σε τόσες γυναίκες που είναι είτε θύματα πολέμου είτε αναζητούν ένα καλύτερο αύριο από τη χώρα τους είτε πείθοντάς τις πως τους περιμένει σπίτι και εργασία, καταδολιεύονται τις γυναίκες αυτές και εν τέλει τις εκδίδουν σε τρίτους με σκοπό το κέρδος.

γ. Ψυχολογική/λεκτική βία

Η ψυχολογική βία είναι η βία υπό μορφή απειλών ή πρόκλησης φόβου προς τα θύματα, για παράδειγμα, η απειλή άσκησης σωματικής βίας σε μετέπειτα στάδιο ή η απειλή που μπορεί να επιφέρει πλήγμα στην αξιοπρέπεια του ατόμου.

δ. Πνευματική βία

Η πνευματική βία είναι η βία που ασκείται λόγω θρησκευτικών ή/και πνευματικών πεποιθήσεων, όπως για παράδειγμα η εναντίωση στο δικαίωμα της άμβλωσης.

ε. Παραμέληση

Η παραμέληση είναι η στέρηση φροντίδας σε οικογενειακό ή προσωπικό επίπεδο, της οποίας παρατηρείται αύξηση σε ευάλωτες ομάδες και ΑμΕΑ. Με το πέρασμα των χρόνων και την ανάπτυξη της τεχνολογίας είναι εμφανές ότι ομάδες οι οποίες θεωρούνται κατώτερες στερούνται ενημέρωσης, βοήθειας και κατεύθυνσης όσον αφορά κρίσιμα, ως προς το ζην, θέματα.

στ. Γυναικοκτονία

Από τις ειδεχθέστερες μορφές ανθρωποκτονίας, χωρίς να έχει ακόμη αναγνωριστεί σε καμία χώρα ως αυτοτελές έγκλημα, θεωρείται η γυναικοκτονία. Δε συνιστά όμως απλή δολοφονία ούτε ως προς το κίνητρο ούτε ως προς τη διαδικασία. Ουσιαστικά, μπορεί να θεωρηθεί ένα συνονθύλευμα αδικημάτων, τα οποία συνιστούν πράξεις ή παραλείψεις, που οδηγούν τελικώς στην ανθρωποκτονία γυναικών. Οι περίπου 66 000 γυναικοκτονίες τον χρόνο ανά το παγκόσμιο ενεργοποίησαν την κοινή γνώμη και τη διεθνή κοινότητα προς έναν αγώνα αναγνώρισης του εγκλήματος αυτού

ως διαφορετικού από την απλή ανθρωποκτονία. Ήδη στην Κύπρο έχει αρχίσει συζήτηση για την αναγνώριση και ποινικοποίηση αυτού του αδικήματος σε ξεχωριστό άρθρο με την πρόταση νόμου που έχει καταθέσει η πρόεδρος της Βουλής στις 30 Σεπτεμβρίου 2021. Τέτοιες ενέργειες έχουν αρχίσει και σε άλλες χώρες, ιδίως της Ευρώπης, καθώς μέλημα και κίνητρο είναι η προστασία των πολιτών και η εξάλειψη του φαινομένου αυτού, το οποίο άνθισε και ρίζωσε μέσα από τις πατριαρχικές αναχρονιστικές αντιλήψεις που θέλουν τη γυναίκα πολίτη δεύτερης κατηγορίας.

2. Ενδοοικογενειακή βία

Με τον όρο «ενδοοικογενειακή βία» εννοούμε το καίριο κοινωνικό φαινόμενο πρόκλησης βλάβης και άσκησης κάθε μορφής βίαιης και κακοποιητικής συμπεριφοράς εντός του θεσμού της οικογένειας, με έμφαση στις σχέσεις μεταξύ συζύγων, συζύγων-τέκνων, καθώς και στις σχέσεις με άλλα συγγενικά μέλη. Ποικίλλουν οι μορφές και οι εκφάνσεις της, καθώς οι συμπεριφορές που εκδηλώνονται σχετίζονται με επιβολή βούλησης, εξαναγκασμό για σεξουαλικές πράξεις, εξαπόλυση απειλών ή/και βωμολοχιών, έλεγχο επικοινωνίας, χρηματοοικονομικές διαφορές.

Είναι κοινώς παραδεκτό πως σε περιόδους εκτεταμένης κρίσης, αστάθειας και οικονομικής πίεσης η κοινωνική ισορροπία και η συνοχή διαταράσσονται, με απότοκο τα μέλη της κοινωνίας να υποβάλλονται σε ψυχοφθόρες καταστάσεις καταφεύγοντας ουκ ολίγες φορές στη βία. Μια εκ των σοβαρότερων μορφών που αναπτύσσεται στα πλαίσια αυτά συνιστά η ενδοοικογενειακή βία, η οποία προϋπάρχει ανά τα χρόνια, ωστόσο το φαινόμενό της οξύνεται και εντείνεται λαμβάνοντας ανησυχητικές διαστάσεις. Αρχής γενομένης της οικονομικής ύφεσης στο νησί το 2012, ακολουθούμενης της προσφυγικής κρίσης και του μεταναστευτικού ζητήματος του 2016, οδηγούμενη καταληκτικά με την υγειονομική κρίση ενόψει του ιού COVID-19 το 2020, καταγράφηκε

σημαντική άνοδος φαινομένων ενδοοικογενειακής βίας στην Κύπρο, κάτι το οποίο αναδεικνύουν και οι δείκτες ανά το παγκόσμιο.

Τόσο σε παγκόσμιο όσο και σε εθνικό επίπεδο έχει σημειωθεί μεγάλη αύξηση των περιστατικών ενδοοικογενειακής βίας κατά ένα τρίτο την εβδομάδα μετά την επιβολή της απαγόρευσης κυκλοφορίας. Ειδικότερα, η σύνδεσή της με την πανδημία του κορωνοϊού έχει παρατηρηθεί σε όλες τις χώρες που έχουν διασπορά του ιού. Ως αποτέλεσμα των περιοριστικών μέτρων που λαμβάνει η κυβέρνηση και της επόμενης επιβληθείσας κατ' οίκον παραμονής, τα θύματα, όντας απομονωμένα στο σπίτι, έχουν περιορισμένη δυνατότητα να αναζητήσουν βοήθεια και να απευθυνθούν σε φορείς και νομικούς συμπαραστάτες, καθώς οι ώρες συμβίωσης με τον θύτη αυξάνονται κατ' αυτόν τον τρόπο ραγδαία. Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία που δημοσιεύτηκαν από τον Σύνδεσμο για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Βίας στην Οικογένεια (ΣΠΑΒΟ), μόνο κίολας από τον πρώτο μήνα κατά τον οποίο επιβλήθηκε η καθολική απαγόρευση κυκλοφορίας (lockdown) στην Κύπρο καταγράφονται κατά μέσο όρο περίπου 10 κλήσεις περιστατικών βίας στην οικογένεια ημερησίως. Στην Κύπρο κατά το έτος 2020 παρατηρήθηκε 62,45% αύξηση της σωματικής βίας και 35% αύξηση της ψυχολογικής βίας.

Από την 1^η Σεπτεμβρίου 2020 συστάθηκε και λειτούργησε το πρώτο επαρχιακό γραφείο διερεύνησης υποθέσεων βίας στην οικογένεια κάτω από την ομπρέλα του Τμήματος Ανιχνεύσεως Εγκλημάτων. Συγκεκριμένα, τους πρώτους έξι μήνες από την ημέρα πιλοτικής λειτουργίας του πρώτου κλιμακίου διερεύνησης τέτοιων υποθέσεων μέχρι την 28^η Φεβρουαρίου 2021, οι καταγγελίες άγγιξαν τις 500, από τις οποίες οι 224 έχουν ποινικό φάκελο.

Η Κύπρος συγκαταλέγεται ανάμεσα στις μόνες χώρες στην ΕΕ στις οποίες δεν εντοπίζονται εξειδικευμένες κρατικές υπηρεσίες στήριξης και προστασίας θυμάτων

σεξουαλικής βίας και βιασμού. Όσον αφορά την ενδοοικογενειακή βία, ο Σύνδεσμος για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Βίας στην Οικογένεια (ΣΠΑΒΟ) είναι ένας μη κυβερνητικός εθελοντικός οργανισμός, ο οποίος παρέχει θεραπευτικά προγράμματα σε θύματα και θύτες ενδοοικογενειακής βίας και επιπλέον στήριξη και προστασία σε γυναίκες θύματα και στα παιδιά τους. Παράλληλα, ο σύνδεσμος παρέχει ενημέρωση και εκπαίδευση από κατάλληλα καταρτισμένο επιστημονικό προσωπικό, με τη συνεργασία εθελοντών και την αρωγή κρατικών και ιδιωτικών φορέων, σε θέματα ενδοοικογενειακής βίας.

Από τις 5446 κλήσεις που δέχθηκε ο ΣΠΑΒΟ το 2020 2147 αφορούσαν κλήσεις ενδοοικογενειακής βίας, με 6 περιπτώσεις ενδοοικογενειακής βίας ημερησίως. Το 62% ήταν από τον νυν ή πρώην σύζυγο/σύντροφο του δράστη και το 64% συμβιώνουν με τον δράστη. Το 97% των κλήσεων αφορούσαν ψυχολογική/συναισθηματική/λεκτική βία, το 64% σωματική, το 28% οικονομική και το 50% συνύπαρξη πολλών μορφών βίας. Το 74% των δραστών ήταν άντρες και το 62% κυπριακής υπηκοότητας.

Από τα περιστατικά του 2020 στο 63% υπήρχαν παιδιά που παρακολουθούσαν ή δέχονταν βία, 30% ήταν μάρτυρες βίας ή δέχονταν ψυχολογική βία και 9% δέχονταν ψυχολογική και σωματική κακοποίηση.

Από τα συγκεκριμένα περιστατικά 41% δήλωσαν αύξηση της βίας του τελευταίου μήνες εντός της πανδημίας, 19% δήλωσαν πως δέχτηκαν απειλές θανάτωσης και 15% δέχθηκαν βία με χρήση αντικειμένου ή όπλου. Από έρευνα του 2015 παρατηρήθηκε πως 82% των θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας είναι γυναίκες και κορίτσια.

Από τα αιτήματα που ικανοποιήθηκαν για παροχή στέγης ασφάλειας και προστασίας γυναικών 280 είναι γυναίκες και 370 παιδιά.

Σημαντικό ρόλο στην έννομη προστασία των θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας διαδραματίζει ο περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) Νόμος

του 2000 [N.119(I)/2000] ως έχει τροποποιηθεί. Συγκεκριμένα, μέσα από τις πρόνοιες του εν λόγω νόμου περιστατικά όπως μεταξύ άλλων η επίθεση, ο τραυματισμός, η άσκηση βαριάς σωματικής βλάβης, ακόμα και η συνουσία διά της βίας, τα οποία διαπράττονται από ένα μέλος της οικογένειας εις βάρος άλλου, καθίστανται αδικήματα αυξημένης σοβαρότητας, προβλέποντας παράλληλα αυξημένες ποινές από αυτές που προβλέπονται στον ποινικό κώδικα. Παράλληλα, μέσα από τις πρόνοιες του συγκεκριμένου νόμου δίνεται η δυνατότητα σε οποιοδήποτε μέλος της οικογένειας ή στην αστυνομία και/ή σε δημόσιους λειτουργούς, εκ μέρους οποιουδήποτε μέλους οικογένειας, να αποταθούν στο δικαστήριο για σκοπούς έκδοσης προσωρινού διατάγματος αποκλεισμού υπόπτου διάπραξης αδικημάτων που αφορούν βία στην οικογένεια ή απομάκρυνσης ανήλικου θύματος, μέχρι την καταχώρηση και εκδίκαση ποινικής υπόθεσης για το εν λόγω περιστατικό. Ακόμα, το δικαστήριο κατέχει δικαιοδοσία να εκδώσει εναντίον προσώπου το οποίο κατηγορείται για διάπραξη οποιουδήποτε αδικήματος ενδοοικογενειακής βίας, σύμφωνα με τις πρόνοιες του παραπάνω νόμου, διάταγμα με το οποίο να απαγορεύεται στο εν λόγω πρόσωπο να εισέρχεται ή να παραμένει στην οικογενειακή κατοικία.

Αναγνωρίζοντας την ανάγκη ενίσχυσης του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου εν σχέσει με τα περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας και βίας εναντίων γυναικών, μόλις πρόσφατα και συγκεκριμένα στις 13 Μαΐου 2021 δημοσιεύτηκαν και τέθηκαν σε ισχύ δύο πολύ σημαντικοί νόμοι, ο περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας και περί Συναφών Θεμάτων Νόμος του 2021 [N.115(I)/2021] και ο περί της Προστασίας από Παρενόχληση και Παρενοχλητική Παρακολούθηση Νόμος του 2021 [N.114(I)/2021].

Αναγνωρίζοντας την ανάγκη λήψης μέτρων προς παρεμπόδιση τέτοιων περιστατικών και παροχής προστασίας σε θύματα τέτοιων περιπτώσεων, υιοθετήθηκε

από το Συμβούλιο της Ευρώπης το 2011 και υπογράφηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση το 2017 η Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας («η Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης»), η οποία αποτελεί το πρώτο διεθνώς νομικά δεσμευτικό μέσο για την πρόληψη και καταπολέμηση όλων των μορφών έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας.

Η Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης εναρμονίστηκε στο εθνικό νομικό πλαίσιο με τον περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας και περί Συναφών Θεμάτων Νόμο του 2021 [N.115(I)/2021] [εφεξής N.15(I)/2021]. Το άρθρο 3 του N.115(I)/2021 προνοεί τον σκοπό, ο οποίος είναι ο καθορισμός αδικημάτων βίας κατά των γυναικών και ενδοοικογενειακής βίας, η πρόληψη, η καταστολή και η καταπολέμησή τους, η προστασία των γυναικών από κάθε μορφή βίας και η εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας, η προώθηση της ουσιαστικής ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών, ο σχεδιασμός περιεκτικού πλαισίου, πολιτικών και μέτρων για την προστασία και στήριξη όλων των θυμάτων και η παροχή υποστήριξης και βοήθειας σε οργανισμούς και εμπλεκόμενες υπηρεσίες προς αποτελεσματική συνεργασία, ώστε να υιοθετηθεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. Πρόληψη

Σημαντική είναι η ενδυνάμωση και η διαπαιδαγώγηση των νέων και των παιδιών, ούτως ώστε να είναι γνώστες θεμάτων πρόληψης που αφορούν τη βία κατά των γυναικών και τη βία μέσα στην οικογένεια. Ως επιτροπή θεωρούμε απαραίτητη την ένταξη διάφορων προγραμμάτων εκπαίδευσης, καθώς και οπτικοακουστικού υλικού

που θα διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη διαπαιδαγώγηση των νέων και των παιδιών. Επίσης, σημαντικός είναι ο ρόλος των αρμόδιων φορέων και των συνδικαλιστικών ομάδων για τη διεκπεραίωση, υλοποίηση καθώς και την αξιολόγηση της σωστής πρόληψης. Επιπρόσθετα, είναι σημαντική η συμβολή των οργανώσεων (ΜΚΟ) που ασχολούνται με αυτά τα θέματα, οι οποίες θεωρούμε ότι πρέπει να ενισχυθούν, ώστε να επενδύσουν στη σωστή μη τυπικής μορφής εκπαίδευση για τα θέματα βίας. Ως επιτροπή παρατηρούμε ότι απουσιάζουν τα κοινωνικά πρότυπα για την ενημέρωση και πρόληψη της βίας κατά των γυναικών. Καλό θα ήταν να εφαρμοστεί ή να διαμορφωθεί ένας θεσμός για μετάδοση αυτού του φαινομένου για ευαισθητοποίηση.

Η πρόληψη είναι η καλύτερη μορφή παρεμπόδισης της βίας όλων των μορφών. Ως επιτροπή θεωρούμε ότι είναι σημαντική η ύπαρξη και η τήρηση του κώδικα σεξουαλικής παρενόχλησης στον χώρο εργασίας, καθώς παρατηρούμε ότι δεν υπάρχει μεγάλη εφαρμογή αυτού του κώδικα, ιδιαίτερα στις ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Γνωρίζοντας και ακούγοντας τη διεθνή γνώμη, θεωρούμε επιτακτική ανάγκη την αναγνώριση της γυναικοκτονίας ως μιας αυτοτελούς ξεχωριστής ποινικής πράξης όπου έχουμε ήδη εναρμόνιση στο νομοθετικό μας πλαίσιο με τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, όπου θεωρούμε επίσης απαραίτητη την αυστηροποίηση μερικών μέτρων για την καλύτερη πρόληψη της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας.

2. Ενημέρωση

Παρ' όλο που το νομοθετικό πλαίσιο έχει μεριμνήσει για τα θέματα της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας, παραμένει απαραίτητο στοιχείο η ενημέρωση τόσο του κοινού όσο και των θυμάτων με στόχο την ευαισθητοποίηση για τα συγκεκριμένα θέματα, ούτως ώστε να αναγνωριστούν και να ληφθεί ενεργός δράση. Ταυτόχρονα, μέλημά μας είναι η ενθάρρυνση των θυμάτων βίας να έρθουν σε επαφή με

τους αρμόδιους αποδέκτες για αναζήτηση ουσιαστικής βοήθειας και προστασίας των ιδίων από τους θύτες. Θεωρούμε παράλληλα ότι απαραίτητη προϋπόθεση είναι η επαρκής ενημέρωση και των ατόμων στον περίγυρο των θυμάτων που δεν έχουν τη δυνατότητα να επικοινωνήσουν με τις αρχές (όπως άτομα ΑμΕΑ, άτομα από μειονότητες κ.ο.κ).

Η προβολή «προτύπων», ατόμων που βίωσαν εμπειρίες βίας σε διάφορες μορφές της ή ενδοοικογενειακά, θα ήταν σημαντική, ώστε να προωθούν τις εμπειρίες τους με σκοπό την ενδυνάμωση των θυμάτων και για την ενημέρωση της κοινής γνώμης. Η αναγνώριση του φαινομένου ως γεγονός που συμβαίνει συχνά γύρω μας είναι σημαντική για την εξάλειψη του στίγματος που διέπει τα θύματα.

Λαμβάνοντας υπόψη το προφίλ των θυτών, αλλά και τη συμβολή των νέων στην κοινή γνώμη, η προσέγγιση και ενημέρωση των νέων για τις μορφές βίας και τον ρόλο τους ως άτομα είναι μια σημαντική προτεραιότητα για εμάς, με σκοπό την κατανόηση των αιτιών και την πρόληψη περιστατικών βίας. Αφουγκραζόμενοι την προσφορά της αστυνομικής υπηρεσίας προς τα θύματα, καθώς και τους θύτες, στηρίζουμε τη συνεχή και ενημερωμένη εκπαίδευση και διαπαιδαγώγηση της υπηρεσίας.

3. Αντιμετώπιση και καταπολέμηση

Ως επιτροπή, με στόχο την καταπολέμηση και την άμεση αντιμετώπιση περιστατικών βίας, δώσαμε ιδιαίτερη έμφαση στην ενδυνάμωση των θυμάτων και στην παροχή υποδομών για επαρκή στήριξη. Επιπλέον, η περαιτέρω προστασία των θυμάτων, αλλά και των τρίτων προσώπων/ μαρτύρων αυτών των επεισοδίων δύναται να επιτευχθεί μέσω της διατήρησης της ανωνυμίας του καλούντος. Παρατηρούμε επίσης πως δεν υπάρχει κάποια πλατφόρμα-καμουφλάζ, η οποία θα προστατέψει το θύμα που αναζητεί τρόπους διαφυγής ή προστασίας από την αντίληψη του θύτη. Ακολούθως, έγινε αντιληπτό πως ούτε υπάρχουν αρκετά κέντρα φιλοξενίας και

περίθαλψης θυμάτων σε κάθε επαρχία, αλλά συχνά ούτε και έχουν καταρτισμένους ψυχολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς. Τέλος, θεωρούμε ότι είναι ανάγκη να ασχοληθούμε και με τους θύτες οι οποίοι ήδη έχουν εκτίσει την ποινή τους, με την παρακολούθηση υποχρεωτικών διαλέξεων, που θα λαμβάνουν χώρα σε κέντρα επανένταξης των θυτών στην κοινωνία με σκοπό την ολοκλήρωση της διαδικασίας σωφρονισμού τους.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ/ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

Προτάσεις που έχουν ως στόχο την πρόληψη, ενημέρωση και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας, ιδιαίτερα σε περιόδους κρίσεων, χωρίζονται σε δύο πυλώνες:

1. Πρόληψη

α. Εισηγήσεις προς το κράτος

i. Βία κατά των γυναικών

- Η υποχρέωση τήρησης του κώδικα σεξουαλικής παρενόχλησης στον χώρο εργασίας και η μη συμμόρφωση οδηγεί στην επιβολή προστίμων σε δημόσιους και ιδιωτικούς οργανισμούς, δυνάμει του Περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση Νόμου του 2020 [Ν. 205(Ι)/2002] ως έχει τροποποιηθεί.
- Ανάγκη αναδιαμόρφωσης του αναλυτικού προγράμματος δημοτικής εκπαίδευσης διαμέσου της κάθετης ενσωμάτωσης της διάστασης σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα. Η διδακτέα ύλη και τα σχολικά εγχειρίδια όλων των σχολείων θα πρέπει να αποσκοπούν στη διάχυση των αρχών της ισότητας των φύλων.
- Ανάγκη τροποποίησης συγκεκριμένων άρθρων του ποινικού κώδικα, για να εναρμονιστεί με τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, το πνεύμα δικαίου και της δίκαιης και ίσης μεταχείρισης. Εισηγούμεθα την αναθεώρηση των άρθρων 157 και

159 του ποινικού κώδικα περί της μαστροπείας και της προαγωγής διαφθοράς γυναίκας με απειλές αντιστοίχως μέσω της ποινικής αυστηροποίησης με τη μετατροπή αυτών από πλημμεληματικού χαρακτήρα αδικήματα σε κακουργηματικού χαρακτήρα, συμβάλλοντας έτσι στους στόχους που έθεσε η Europol για το 2022-2025 για την αντιμετώπιση του human trafficking.

ii. Ενδοοικογενειακή βία

- Δημιουργία εικονογραφημένου βίντεο κατάλληλου για παιδιά δημοτικού, με διδακτικό περιεχόμενο ως προς την αναγνώριση και κατανόηση της βίας και των διάφορων μορφών αυτής εκτός και εντός του οικογενειακού περιβάλλοντος. Το βίντεο θα εντάσσεται στα σχολεία στα πλαίσια του μαθήματος της οικιακής οικονομίας υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας και της Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού.
- Δημιουργία ενός θεσμού όπου πρεσβευτές και πρέσβειρες πρότυπα θα συμμετέχουν σε καμπάνιες, διαφημίσεις, σποτάκια κ.λπ., με σκοπό τη διάδοση γνώσης και ευαισθητοποίησης, υπό την αιγίδα της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.
- Επιτακτική ανάγκη για διατύπωση νομοθετικού κειμένου για την ενδοοικογενειακή βία και ποινικοποίηση αυτής ως πράξης, με στόχο να προβλέπεται ρητώς και ο κάθε πολίτης να έχει τη δυνατότητα ενημέρωσης και κατ' επέκταση τη γνώση τρόπων προστασίας από τέτοιου είδους βία.
- Σύμφωνη γνώμη με την προώθηση της πρότασης νόμου της Προέδρου της Βουλής κ. Αννίτας Δημητρίου, κατατεθείσας στις 30 Σεπτεμβρίου 2021, περί ποινικοποίησης της γυναικοκτονίας ως ιδιώνυμου εγκλήματος, με την προσθήκη του άρθρου 208Α και άμεση ψήφιση αυτής από την ολομέλεια της Βουλής.

- Ενίσχυση της μη τυπικής μάθησης μέσω βιωματικών εργαστηρίων και των ΜΚΟ με τη σωστή διαπαιδαγώγηση των παιδιών και των νέων για θέματα που άπτονται της καταπολέμησης της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας. Αυτή η διαδικασία να ενταχθεί στον εθνικό σχεδιασμό για τη νεολαία και για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα Ανδρών και Γυναικών.
- Αύξηση εκπαιδευτικών ψυχολόγων στα σχολεία και καταλληλότερη κατάρτιση συνοδών και εκπαιδευτικών των ΑμΕΑ, ούτως ώστε να ενταχθούν ομαλά και να εναρμονίζονται με το άρθρο 26 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

β. Εισηγήσεις προς την Κοινωνία των Πολιτών

Βία κατά των γυναικών

- i. Πραγματοποίηση συνεδρίων για τους διευθυντές ανθρώπινου δυναμικού των εταιρειών με θέμα την ενσυναίσθηση και την ενημέρωση σχετικά με θέματα της βίας κατά των γυναικών εντός και εκτός του σπιτιού.
- ii. Συνάντηση με συνδικαλιστικές οργανώσεις και συντεχνίες εργαζομένων (π.χ. ΚΕΒΕ, ΕΤΥΚ, κτλ.) για σεμινάρια πρόληψης κατά της βίας ενάντια στις γυναίκες με τις υπηρεσίες ανθρώπινου δυναμικού, με θέμα την ενσυναίσθηση και την ενημέρωση σχετικά με θέματα της βίας κατά των γυναικών εντός και εκτός του σπιτιού. Εν συνεχεία, το τμήμα ανθρώπινου δυναμικού της κάθε εταιρείας να καλεί τους υπαλλήλους σε ολιγόωρα συνέδρια προς ενημέρωση.

γ. Εισηγήσεις προς τη νεολαία

Ενδοοικογενειακή βία

Ενημέρωση και εκπαίδευση σε έφηβες και νέες γυναίκες για τα σημάδια μιας εν δυνάμει τοξικής και βίαιης σχέσης μέσω ένταξης προγραμμάτων σε λύκεια και πανεπιστήμια με τη βοήθεια εκπαιδευτών της ΑνΑΔ.

2. Ενημέρωση

Δημιουργία παγκύπριας καμπάνιας ενημέρωσης για τα θέματα βίας κατά των γυναικών και ενδοοικογενειακής βίας.

α. Εισηγήσεις προς το κράτος

i. Βία κατά των γυναικών

Καθιέρωση ετήσιας ενημέρωσης και εκπαίδευσης των μελών της αστυνομίας του επαρχιακού γραφείου διερεύνησης υποθέσεων βίας στην οικογένεια του Τμήματος Ανιχνεύσεως Εγκλημάτων για την αναγνώριση θυμάτων σε δημόσιους χώρους μέσω τηλεφωνήματος με απώτερο σκοπό τον σωστό χειρισμό των περιστατικών ενδοοικογενειακής βίας. Ως σωστό χειρισμό εννοούμε την εχεμύθεια και την ικανότητα αναγνώρισης του καλέσματος για βοήθεια με έμμεσο τρόπο χωρίς αναγκαίως την άμεση έκφραση βοήθειας. Η δράση θα γίνει σε συνεργασία με τον ΣΠΑΒΟ μέσω των εκπαιδευτικών σεμιναρίων που προσφέρονται από τον οργανισμό.

ii. Ενδοοικογενειακή βία

- Σε συνεργασία με την Επίτροπο Ισότητας των Φύλων και την Επίτροπο Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού να εισαχθεί η καθιέρωση ετήσιου φεστιβάλ για την πρόληψη, ενημέρωση και αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής και της έμφυλης βίας. Θα υπάρξει δυνατότητα επαφής του κοινού με τους αρμόδιους οργανισμούς και τις γραμμές στήριξης και βοήθειας, ενημέρωσης για τα δικαιώματα του ατόμου, όπως επίσης και η ευκαιρία συνομιλίας με θύματα, σε μορφή ανθρώπινης βιβλιοθήκης.

- Αύξηση άδειας πατρότητας σε τέσσερις μήνες, με σκοπό να εξασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία και συνοχή της νεοσύστατης οικογένειας, ώστε να αποφευχθούν ακραίες συμπεριφορές, φαινόμενα βίας και καταθλιπτικές τάσεις λόγω παραμέλησης.

β. Εισηγήσεις προς την Κοινωνία των Πολιτών

Διανομή ενημερωτικών φυλλαδίων (leaflets) με έντονο πληροφοριακό και ενημερωτικό χαρακτήρα στο ευρύ κοινό. Η δράση αυτή δύναται να δρομολογηθεί και να υλοποιηθεί τόσο σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης (δήμοι, κοινότητες) όσο και σε κρατικό επίπεδο. Στόχος της παρούσας δράσης είναι η ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα ενδοοικογενειακής βίας και βίας κατά των γυναικών, προκείμενου να τα αναγνωρίζουν και να αναλαμβάνουν ενεργό δράση προς επίλυση των ζητημάτων. Ταυτόχρονα ενθαρρύνονται τα θύματα τέτοιων καταστάσεων βίας να επικοινωνούν με τους ανάλογους τηλεφωνικούς και άλλους αποδέκτες για αναζήτηση ουσιαστικής βοήθειας και προστασίας των ιδίων από τους θύτες.

Ανάρτηση αφισών σε χώρους προσέλκυσης μαζικού κοινωνικού ενδιαφέροντος σε σημαντικές τοποθεσίες και σημεία (στάσεις λεωφορείων κτλ.).

Ραδιοφωνικά σποτάκια ενημέρωσης γραμμών στήριξης (ισχύει τόσο όσον αφορά τη βία κατά των γυναικών όσο και για την ενδοοικογενειακή βία.).

i. Βία κατά των γυναικών

- Αξιοποίηση των μέσων μαζικής ενημέρωσης και κοινωνικής δικτύωσης με στόχο την ενημέρωση και την πληροφόρηση του κοινού. Επί παραδείγματι, δημιουργία λογαριασμών σε πλατφόρμες με μεγάλη απήχηση (TikTok, Instagram, Facebook, Spotify, Twitter) και χρήση ραδιοφώνου για εβδομαδιαία εκπομπή με στόχο τη διαδραστική συζήτηση με το κοινό, το οποίο θα έχει τη δυνατότητα να θέσει απορίες, να κατανοήσει ορισμούς, νομοθεσίες, να ενημερωθεί για γραμμές

στήριξης με τη συμβολή ειδικών (π.χ. ψυχολόγων, κοινωνικών λειτουργών, οργάνων της τάξης κ.ο.κ.).

- Ένταξη ατόμων στην Κύπρο που έχουν εξιστορήσει τις προσωπικές τους εμπειρίες με αφορμή το κίνημα «Me Too» σε βίντεο ενημέρωσης και καταπολέμησης του φαινομένου της βίας μέσα από την αφήγηση βιωματικών περιστατικών.
- Οργάνωση βιωματικών παραστάσεων σε δημόσιους πολυσύχναστους χώρους σε κάθε επαρχία με κίνητρο την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού σε συνεργασία με αρμόδιους φορείς (ιδιωτικούς και δημόσιους).

ii. Ενδοοικογενειακή βία

- Δημιουργία καμπάνιας με αφίσες σε απομακρυσμένες περιοχές (χωριά, κοινότητες) και διαφημιστικά φυλλάδια σε κοινόχρηστους και πολυσύχναστους χώρους.
- Δημιουργία δικτύου ατόμων τα οποία θα λάβουν την κατάλληλη εκπαίδευση, ώστε να μάθουν πώς να αναγνωρίζουν θύματα βίας στην καθημερινότητα (στη δουλειά, στο σχολείο, στην υπεραγορά) με σκοπό να πάρουν θέση και να τα βοηθήσουν [π.χ. να δοθούν κάρτες με γραμμές στήριξης, ενημερωτικό διαφημιστικό (leaflet) στην τσάντα με τα τρόφιμα κ.ά.]. Το δίκτυο θα απαρτίζεται από άτομα μέλη του Συμβουλίου Νεολαίας, Επιτρόπου Εθελοντών, Παρατηρητή της Γειτονιάς κ.ά.

3. Αντιμετώπιση και καταπολέμηση

α. Εισηγήσεις προς το κράτος

i. Βία κατά των γυναικών

- Ενσωμάτωση δωρεάν μαθημάτων αυτοάμυνας για νέους και νέες μέσω του ανοιχτού σχολείου, των επιμορφωτικών μαθημάτων ή/και του ΑΓΟ για

ενδυνάμωση πιθανών θυμάτων υπό την αιγίδα του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού.

- Δημιουργία εικονικής ιστοσελίδας (π.χ. πώληση προϊόντων σε ηλεκτρονικό κατάστημα), ασφαλής περιήγηση των θυμάτων στην ιστοσελίδα μέσω της οποίας θα υπάρχουν συνήθεις ερωτήσεις των θυμάτων (π.χ. «Δεν είμαι ασφαλής σπίτι. Πού μπορώ να πάω;») και δημιουργία συστήματος που στέλνει μήνυμα κινδύνου στις αρμόδιες υπηρεσίες (ΣΠΑΒΟ, αστυνομία).
- Δημιουργία εθνικού σχεδίου δράσης ως προς την ενίσχυση των υποδομών προστασίας θυμάτων (ευρωπαϊκά κονδύλια, χορηγίες), βελτίωση των ήδη υφιστάμενων δομών με χρονική ισχύ μέχρι το 2023 και σύσταση καινούργιων σε όλες τις επαρχίες μέχρι το 2030. Επί παραδείγματι, ίδρυση κέντρου φιλοξενίας θυμάτων βίας σε κάθε επαρχία, κατάλληλη και εξακολουθητική εκπαίδευση του προσωπικού, συνεχής επαφή κοινωνικού λειτουργού και ψυχολόγου με τα θύματα και ασφάλεια κτιρίου, για να αποφεύγεται η απομάκρυνση των θυμάτων χωρίς τη θέλησή τους.
- Θέσπιση δημιουργίας προγράμματος επανένταξης των θυτών με παράλληλη υποχρεωτική συμμετοχή στις διαλέξεις, με απώτερο σκοπό την ομαλή και επιτυχή επανένταξή τους στην κοινωνική ζωή με την προϋπόθεση της ολοκλήρωσης του σωφρονισμού τους.

β. Εισηγήσεις προς την Κοινωνία των Πολιτών

Βία κατά των γυναικών

- i. Καταγγελία ανώνυμη και άμεση δράση: Διευκόλυνση και ενθάρρυνση τρίτων προσώπων, τα οποία πολλές φορές συνιστούν τους μεγαλύτερους παρατηρητές και μάρτυρες κοινωνικών φαινομένων και επεισοδίων όπως ενδοοικογενειακής βίας, βίας κατά των γυναικών, μέσω της διατήρησης της

ανωνυμίας των διενεργούντων την καταγγελία προσώπων κατά τη διάρκεια της δράσης των αρμοδίων. Νοείται ότι η καταγγελία στα διάφορα αρμόδια όργανα από εξωτερικούς παρατηρητές θα πραγματοποιείται επώνυμα με τη δήλωση των προσωπικών τους στοιχείων, εντούτοις κατά τη διαδικασία κινητοποίησης και εξακρίβωσης των στοιχείων θα διασφαλίζεται το απόρρητο και η ανωνυμία του ατόμου που πραγματοποιεί την καταγγελία προς αποφυγή συγκρούσεων και διενέξεων μεταξύ καταγγέλλοντος και καταγγελλομένου.

- ii. Σε συνεργασία με τον Οργανισμό Νεολαίας Κύπρου να διευρυνθεί το φάσμα της αφιλοκερδούς παροχής ψυχολογικής στήριξης και στις κακοποιημένες γυναίκες πέραν του ηλικιακού φάσματος των 16-35 ετών.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΙΣΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ:

(ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΧΑΤΖΗΚΚΟΣ)

Αγαπητή κυρία Πρόεδρε της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων,

Αγαπητοί συνάδελφοι βουλευτές και βουλευτρίες,

Αδιαμφισβήτητα, η θεμελίωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων συνιστά ένα εκ των κορυφαίων επιτευγμάτων της ανθρώπινης ύπαρξης. Η δέσμευση προστασίας αυτών σε ένα διεθνές πλαίσιο αντανakλάται από την επικύρωση της Οικουμενικής Διακήρυξης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, που έκτοτε διέπουν και πρυτανεύουν απάντων των πτυχών του ελλόγου όντος. Εντούτοις, δεν είναι λίγες οι φορές που συντελείται κατάφωρη παραβίαση αυτών των εξαιρετικά σημαντικών δοθέντων προνομίων. Είναι ευρέως γνωστό ότι στους χαλεπούς καιρούς που έλαχε να ζούμε αναδύονται στην επιφάνεια πράξεις και φαινόμενα που οδηγούν στην υπονόμηση και εν τέλει στην απειλή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τα φαινόμενα αυτά καταλαμβάνουν πληθώρα

εκφάνσεων στον κοινωνικό βίο, προξενώντας σωρεία προβλημάτων και δυσχερειών, που πλήττουν την κοινωνική συνοχή και κατ' επέκταση την ειρηνική διαβίωση των πολιτών. Ως άμεση απόρροια των κρίσεων που υπέστη η χώρα μας τα τελευταία χρόνια, με αφετηρία την οικονομική ύφεση ακολουθούμενη του μεταναστευτικού ζητήματος και της πρόσφατης άνευ προηγουμένου υγειονομικής κρίσης, παρατηρείται έντονα μία ραγδαία κλιμάκωση των καταστάσεων έκνομης βίας. Οι ήδη υπάρχουσες ανά έτη και διαιωνιζόμενες μορφές της βίας κατά των γυναικών, καθώς επίσης και της ενδοοικογενειακής βίας έχουν λάβει ανησυχητικές διαστάσεις στις μέρες μας και κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου ως προς την αναγκαιότητα της άμεσης λήψης μέτρων και πολιτικών στοχεύοντας στην πρόληψη και την απάμβλυνση του φαινομένου αυτού.

Τι νοείται όμως βία; Βία είναι το φαινόμενο προσπάθειας και επιβολής επιθετικής υπερίσχυσης με πράξεις που αποσκοπούν στον τραυματισμό ή τη ζημιά άλλου ανθρώπου, εμφανιζόμενη σε διάφορους τύπους και μορφές, καταπατώντας τα αναφαίρετα δικαιώματα της ζωής και της σωματικής ακεραιότητας, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 7 του κυπριακού συντάγματος και στο άρθρο 2 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου. Η έντονη αύξηση της έμφυλης βίας οδηγεί σε ανάγκη αναζήτησης μίας διεθνούς αντιμετώπισης του προβλήματος, με αποτέλεσμα τη σύσταση της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης το 2011, η οποία υπεγράφη από την Κυπριακή Δημοκρατία το 2017, ενώ το 2021 τέθηκε σε ισχύ με νόμο. Ως θύτες μπορούν να θεωρηθούν φίλοι, σύντροφοι, συγγενείς, συνάδελφοι, ακόμη και άγνωστοι. Γενικότερα, ο θύτης είναι όποιος ή όποια ασκεί στο θύμα, με πράξεις ή παραλείψεις του, βία σε οποιαδήποτε μορφή της.

Κορύφωση της εκδήλωσης βίας κατά των γυναικών συνιστά η γυναικοκτονία, ούσα από τις ειδεχθέστερες μορφές ανθρωποκτονίας, χωρίς να έχει ακόμα

ποινικοποιηθεί σε καμία χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση ως αυτοτελές έγκλημα. Δε συνιστά όμως μια απλή δολοφονία ούτε ως προς το κίνητρο ούτε ως προς τη διαδικασία. Ουσιαστικά, μπορεί να θεωρηθεί ένα συνονθύλευμα αδικημάτων τα οποία συνιστούν πράξεις ή παραλείψεις που οδηγούν τελικώς στην ανθρωποκτονία γυναικών. Οι περίπου εξήντα έξι χιλιάδες γυναικοκτονίες τον χρόνο ανά την υφήλιο ενεργοποίησαν την κοινή γνώμη, το περί δικαίου αίσθημα και τη διεθνή κοινότητα προς έναν αγώνα αναγνώρισης του εγκλήματος αυτού ως διαφορετικού από την απλή ανθρωποκτονία. Ήδη στην Κύπρο έχει αρχίσει η συζήτηση για την αναγνώριση και ποινικοποίηση αυτού του αδικήματος σε ξεχωριστό άρθρο, με την πρόταση νόμου που κατέθεσε η Πρόεδρος της Βουλής στις 30 Σεπτεμβρίου. Τέτοιες ενέργειες έχουν αρχίσει και σε άλλες χώρες, καθώς μέλημα και κίνητρο είναι η προστασία των πολιτών και η εξάλειψη του φαινομένου αυτού, το οποίο άνθισε και ρίζωσε μέσα στις πατριαρχικές αναχρονιστικές αντιλήψεις που θέλουν τη γυναίκα πολίτη δεύτερης κατηγορίας.

Με τον όρο «ενδοοικογενειακή βία» εννοούμε το καίριο κοινωνικό φαινόμενο πρόκλησης βλάβης και άσκησης κάθε μορφής βίαιης και κακοποιητικής συμπεριφοράς εντός του θεσμού της οικογένειας, με έμφαση στη σχέση συζύγων, συζύγων-τέκνων, καθώς και στις σχέσεις με άλλα συγγενικά μέλη. Ποικίλλουν οι μορφές και οι εκφάνσεις της, καθώς οι συμπεριφορές που εκδηλώνονται σχετίζονται με την επιβολή βούλησης, εξαναγκασμό για σεξουαλικές πράξεις, εξαπόλυση απειλών ή και βωμολοχιών, έλεγχο επικοινωνίας, καθώς και χρηματοοικονομικές διαφορές.

Τόσο σε παγκόσμιο όσο και σε εθνικό επίπεδο έχει σημειωθεί μεγάλη αύξηση των περιστατικών ενδοοικογενειακής βίας κατά ένα τρίτο την εβδομάδα μετά την επιβολή της απαγόρευσης κυκλοφορίας. Ειδικότερα, η σύνδεσή της με την πανδημία του κορωνοϊού έχει παρατηρηθεί σε όλες τις χώρες που έχουν και υποφέρουν από αυτήν. Ως αποτέλεσμα των περιοριστικών μέτρων που λαμβάνει η κυβέρνηση και της επόμενης

επιβληθείσας κατ' οίκον παραμονής, τα θύματα όντας απομονωμένα στο σπίτι έχουν περιορισμένη δυνατότητα να αναζητήσουν βοήθεια και να απευθυνθούν σε φορείς και νομικούς συμπαραστάτες, καθώς οι ώρες συμβίωσης με τον θύτη αυξάνονται κατ' αυτόν τον τρόπο ραγδαία.

Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία που δημοσιεύθηκαν από τον Σύνδεσμο για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Βίας στην Οικογένεια (ΣΠΑΒΟ), μόνο κιόλας από τον πρώτο μήνα κατά τον οποίο επιβλήθηκε η καθολική απαγόρευση κυκλοφορίας στην Κύπρο, καταγράφονται κατά μέσο όρο περίπου δέκα κλήσεις περιστατικών βίας στην οικογένεια ημερησίως. Στην Κύπρο κατά το έτος 2020 παρατηρήθηκε 62,45% αύξηση της σωματικής βίας και 35% αύξηση της ψυχολογικής βίας. Από την 1^η Σεπτεμβρίου 2020 συστάθηκε και λειτούργησε το πρώτο επαρχιακό γραφείο διερεύνησης υποθέσεων βίας στην οικογένεια κάτω από την ομπρέλα του Τμήματος Ανιχνεύσεως Εγκλημάτων. Συγκεκριμένα, τους πρώτους έξι μήνες από την ημέρα πιλοτικής λειτουργίας του πρώτου κλιμακίου διερεύνησης τέτοιων υποθέσεων οι καταγγελίες άγγιξαν τις πεντακόσιες, από τις οποίες διακόσιες είκοσι τέσσερις έχουν ποινικό φάκελο.

Η Κύπρος συγκαταλέγεται ανάμεσα στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις οποίες δεν εντοπίζονται εξειδικευμένες κρατικές υπηρεσίες στήριξης και προστασίας θυμάτων σεξουαλικής βίας και βιασμού.

Σημαντικό ρόλο στην έννομη προσπάθεια των θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας διαδραματίζει ο περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) Νόμος του 2000, ενώ τέθηκαν ακόμη σε ισχύ δύο πολύ σημαντικοί νόμοι, ο περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας και περί Συναφών Θεμάτων Νόμος του 2021 και επίσης ο περί της Προστασίας από Παρενόχληση και Παρενοχλητική Παρακολούθηση Νόμος του 2021.

Οι προτάσεις μας για τα πιο πάνω θέματα χωρίζονται σε τρεις πυλώνες: πρόληψη, ενημέρωση και καταπολέμηση.

Ως προς την πρόληψη, οι εισηγήσεις μας προς το κράτος είναι ως ακολούθως: Όσον αφορά τη βία κατά των γυναικών, αρχικά η μη συμμόρφωση στις πρόνοιες του κώδικα σεξουαλικής παρενόχλησης στον χώρο εργασίας να συνεπάγεται την επιβολή προστίμων σε δημόσιους και ιδιωτικούς οργανισμούς, δυνάμει και του περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση Νόμου 205 του 2002 ως έχει τροποποιηθεί.

Ανάγκη αναδιαμόρφωσης του αναλυτικού προγράμματος της δημοτικής εκπαίδευσης διαμέσου της κάθετης ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα. Η διδακτέα ύλη και τα σχολικά εγχειρίδια όλων των σχολείων θα πρέπει να εδρεύουν στις αρχές της ισότητας των φύλων.

Ανάγκη τροποποίησης συγκεκριμένων άρθρων του ποινικού κώδικα, για να εναρμονιστεί με τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, το πνεύμα δικαίου και της δίκαιης και ίσης μεταχείρισης. Εισηγούμεθα την αναθεώρηση των άρθρων 157 και 159 του ποινικού κώδικα περί της μαστροπείας και της προαγωγής διαφθοράς γυναίκας με απειλές αντιστοίχως, μέσω της αυστηροποίησης των ποινών με τη μετατροπή αυτών από πλημμεληματικού χαρακτήρα αδικήματα σε κακουργηματικού χαρακτήρα, συμβάλλοντας έτσι στους στόχους που έθεσε η Ευροπoι για το 2022 με 2025 για την αντιμετώπιση του human trafficking.

Όσον αφορά την ενδοοικογενειακή βία, προτείνουμε δημιουργία εικονογραφημένου βίντεο κατάλληλου για παιδιά δημοτικού με διδακτικό περιεχόμενο ως προς την αναγνώριση και κατανόηση της βίας και των διαφόρων μορφών αυτής εκτός και εντός του οικογενειακού περιβάλλοντος. Το βίντεο θα προβάλλεται σε σχολεία

στα πλαίσια του μαθήματος της οικιακής οικονομίας υπό την αιγίδα του Υπουργού Παιδείας και της Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού.

Επίσης, δημιουργία ενός θεσμού όπου πρεσβευτές και πρέσβειρες πρότυπα θα συμμετέχουν σε καμπάνιες, διαφημίσεις, σποτάκια κ.ο.κ., με σκοπό τη διάδοση γνώσης και ευαισθητοποίησης υπό την αιγίδα της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Παράλληλα, ενίσχυση της μη τυπικής μάθησης μέσω βιωματικών εργαστηρίων των μη κυβερνητικών οργανώσεων με τη σωστή διαπαιδαγώγηση των παιδιών και των νέων για θέματα που άπτονται της καταπολέμησης της βίας κατά των γυναικών και κατά της ενδοοικογενειακής βίας. Αυτή η διαδικασία να ενταχθεί στον εθνικό σχεδιασμό για τη νεολαία και στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα Ανδρών και Γυναικών.

Παράλληλα, αύξηση εκπαιδευτικών ψυχολόγων στα σχολεία με καταλληλότερη κατάρτιση συνοδών και εκπαιδευτικών για τα άτομα με αναπηρίες, ούτως ώστε να ενταχθούν ομαλά και να υπάρχει εναρμόνιση με το άρθρο 26 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΙΣΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ:

(ΑΝΤΡΕΑ ΔΡΟΥΣΙΩΤΟΥ)

Ως προς τις εισηγήσεις για την Κοινωνία των Πολιτών, προτείνουμε να πραγματοποιηθούν συνεδρίες για τους διευθυντές ανθρώπινου δυναμικού των εταιρειών, ούτως ώστε να μπορούν να συνεργαστούν με θύματα που είναι εργοδότες ή εργαζόμενοι και να συνεργαστούν επίσης με συνδικαλιστικές οργανώσεις και συντεχνίες εργαζομένων, για να έχουμε σεμινάρια πρόληψης και ενημέρωσης, καθώς και ενσυναίσθησης με θέματα βίας κατά των γυναικών εντός και εκτός του σπιτιού. Εν συνεχεία, το τμήμα ανθρώπινου δυναμικού της κάθε εταιρείας να καλεί τους

υπαλλήλους σε ολιγόωρα συνέδρια προς ενημέρωση αυτών περί της νομοθεσίας μέτρων πρόληψης και αντιμετώπισης.

Ως προς τη νεολαία, η ίδια η νεολαία μπορεί να ενημερωθεί και να εκπαιδευτεί, ειδικά οι έφηβες και νέες γυναίκες, για τα σημάδια μιας τοξικής και βίαιης σχέσης μέσα από ένταξη προγραμμάτων σε λύκεια και πανεπιστήμια με τη βοήθεια εκπαιδευτικών της ΑνΑΔ.

Ως προς την ενημέρωση, που αποτελεί τον δεύτερο πυλώνα των εισηγήσεών μας, εισηγούμεθα τη δημιουργία μιας παγκύπριας καμπάνιας ενημέρωσης για τα θέματα βίας κατά των γυναικών, καθώς και της ενδοοικογενειακής βίας. Εισηγούμεθα λοιπόν να καθιερωθεί ετήσια ενημέρωση και εκπαίδευση των μελών της αστυνομίας του επαρχιακού γραφείου κάθε πόλης, ώστε να διερευνώνται οι υποθέσεις βίας στην οικογένεια από το Τμήμα Ανιχνεύσεως Εγκλημάτων και να αναγνωρίζονται θύματα σε δημόσιους χώρους μέσω ενός τηλεφωνήματος, με απώτερο σκοπό τον σωστό χειρισμό των περιστατικών ενδοοικογενειακής βίας. Ως σωστό χειρισμό εννοούμε την εχεμύθεια και την ικανότητα να αναγνωρίσουμε τα καλέσματα για βοήθεια με έναν έμμεσο τρόπο, χωρίς αναγκαία αυτός να είναι άμεσα λεκτικός. Η δράση θα γίνει σε συνεργασία με τον ΣΠΑΒΟ μέσω εκπαιδευτικών σεμιναρίων που προσφέρονται από τον οργανισμό.

Επίσης, σε συνεργασία με την Επίτροπο Ισότητας των Φύλων και την Επίτροπο Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού να εισαχθεί η καθιέρωση ετήσιου φεστιβάλ για την πρόληψη, ενημέρωση και αντιμετώπιση της οικογενειακής βίας και της έμφυλης βίας. Θα υπάρξει η δυνατότητα επαφής του κοινού με τους αρμόδιους οργανισμούς και τις γραμμές στήριξης και βοήθειας, ενημέρωση για τα δικαιώματα του ατόμου, όπως επίσης και η ευκαιρία συνομιλίας με θύματα σε μορφή ανθρώπινης βιβλιοθήκης.

Τέλος, ειδικώς για την ενδοοικογενειακή βία, προτείνουμε να αυξηθεί η άδεια πατρότητας σε τέσσερις μήνες, ούτως ώστε να εξασφαλιστούν η ομαλή ένταξη και

συμμετοχή και των δύο γονέων στη ζωή του παιδιού και η συνοχή της νεοσύστατης οικογένειας, για να αποφευχθούν φαινόμενα παραμέλησης και ψυχολογικής βίας, που μπορεί εν τέλει να οδηγήσουν και σε σωματική βία.

Οι εισηγήσεις τώρα ως προς την Κοινωνία των Πολιτών: Εισηγούμεθα τη διανομή ενημερωτικών φυλλαδίων (leaflets) με έντονο πληροφοριακό και ενημερωτικό χαρακτήρα. Η δράση αυτή να δρομολογηθεί και να υλοποιηθεί τόσο σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοικήσεως, όπως είναι οι δήμοι και οι κοινότητες, όσο και σε κρατικό επίπεδο. Στόχος λοιπόν της παρούσας δράσης είναι να ευαισθητοποιηθεί το κοινό σε θέματα ενδοοικογενειακής βίας και βίας κατά των γυναικών, ούτως ώστε να αναγνωρίζονται τα θύματα πιο εύκολα και να αναλαμβάνουν ενεργό δράση και οι τρίτοι που είναι απλοί παρατηρητές. Ενθαρρύνονται επίσης τα θύματα να επικοινωνούν με τους ανάλογους φορείς και τις γραμμές στήριξης, όπως και τα κέντρα στήριξης, για να αναζητούν ουσιαστική βοήθεια και να τους παρέχεται η ιδανική προστασία από τους θύτες.

Τέλος, προτείνουμε και την ανάρτηση αφισών σε χώρους προσέλκυσης μαζικού κοινωνικού ενδιαφέροντος σε σημαντικές τοποθεσίες και σημεία, όπως είναι οι στάσεις λεωφορείων. Ειδικότερα, ως προς τη βία κατά των γυναικών, συνιστούμε την αξιοποίηση των μέσων μαζικής ενημέρωσης και της κοινωνικής δικτύωσης, με στόχο να ενημερωθούν και να πληροφορηθούν, επί παραδείγματι, πού μπορεί να γίνει δημιουργία λογαριασμών σε πλατφόρμες με μεγάλη απήχηση, όπως είναι το Twitter, το TikTok, το YouTube, το Facebook, το Spotify, και να αξιοποιηθεί και το ραδιόφωνο σε μια εβδομαδιαία εκπομπή με στόχο τη διαδραστική συζήτηση με το κοινό, το οποίο θα έχει και τη δυνατότητα να θέσει απορίες, να κατανοήσει θεσμούς, νομοθετικά πλαίσια, να ενημερωθεί για γραμμή στήριξης με τη συμβολή ειδικών.

Ένταξη επίσης ατόμων στην Κύπρο που έχουν ήδη εξιστορήσει τις προσωπικές τους εμπειρίες μέσω του κινήματος «Me Too» σε βίντεο ενημέρωσης καταπολέμησης του φαινομένου της βίας μέσα από την αφήγηση βιωματικών τους περιστατικών.

Τρίτο σημείο θα ήταν η οργάνωση βιωματικών παραστάσεων σε δημόσιους πολυσύχναστους χώρους σε κάθε επαρχία, με κίνητρο την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού σε συνεργασία και πάλι με αρμόδιους φορείς, είτε ιδιωτικούς είτε δημόσιους.

Επίσης, ως προς την ενδοοικογενειακή βία, θεωρούμε ότι είναι αναγκαίο να γίνει μια δημιουργία καμπάνιας με αφίσες, ιδίως σε περιοχές που είναι απομακρυσμένες, ειδικά για άτομα τα οποία δεν έχουν εύκολη πρόσβαση στο ίντερνετ, όπως είναι χωριά και κοινότητες, μέσω διαφημιστικών φυλλαδίων σε κοινόχρηστους και πολυσύχναστους χώρους.

Προτείνουμε ακόμη τη δημιουργία δικτύου ατόμων τα οποία θα λάβουν κατάλληλη εκπαίδευση, ώστε να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν θύματα βίας στην καθημερινότητα, είτε στη δουλειά είτε στο σχολείο είτε σε ένα καφέ είτε σε μια αγορά, με σκοπό να πάρουν θέση και να βοηθήσουν. Το δίκτυο θα απαρτίζεται από άτομα που είναι μέλη του Συμβουλίου Νεολαίας Κύπρου, του Παγκύπριου Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού, του Παρατηρητή της Γειτονιάς κ.ο.κ.

Τώρα, ως προς τον τρίτο πυλώνα, την αντιμετώπιση και την καταπολέμηση, εισηγούμεθα στο κράτος, για να αντιμετωπίσουμε τη βία κατά των γυναικών, να ενσωματώσουμε δωρεάν μαθήματα αυτοάμυνας για νέους και νέες μέσω του Ανοικτού Σχολείου, των Επιμορφωτικών Κέντρων ή ακόμη και του ΑΓΟ, για ενδυνάμωση πιθανών θυμάτων, υπό την αιγίδα του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Έχετε διαθέσιμο ένα λεπτό.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΙΣΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ:

(ΑΝΤΡΕΑ ΔΡΟΥΣΙΩΤΟΥ)

Ωραία, τελειώνω. Ευχαριστώ.

Δημιουργία επίσης εικονικής ιστοσελίδας όπου θα έχουμε μια ασφαλή περιήγηση των θυμάτων, μέσω της οποίας θα υποβάλλονται και συνήθεις ερωτήσεις των θυμάτων, καθώς και δημιουργία συστήματος που στέλνει μηνύματα κινδύνου στις αρμόδιες υπηρεσίες, χωρίς να χρειάζεται άμεση λεκτική επικοινωνία.

Δημιουργία επίσης εθνικού σχεδίου δράσης ως προς την ενίσχυση των υποδομών προστασίας θυμάτων, τη βελτιστοποίηση των ήδη υφιστάμενων δομών με χρονική ισχύ μέχρι και το 2023 και σύσταση καινούριων σε όλες τις επαρχίες μέχρι το 2030.

Επίσης, δημιουργία προγράμματος επανένταξης των θυτών, εφόσον έχουν σωφρονιστεί μέσα στις φυλακές με την υποχρεωτική συμμετοχή τους σε διαλέξεις με απώτερο σκοπό την ομαλή και επιτυχή επανένταξή τους πίσω στην κοινωνική ζωή.

Εισηγήσεις τώρα ως προς την Κοινωνία των Πολιτών. Ειδικά για τη βία κατά των γυναικών συνιστούμε η καταγγελία να γίνεται ανώνυμα και αμέσως, ώστε να διευκολύνονται και να ενθαρρύνονται, και τα τρίτα πρόσωπα να μπορούν να συμμετέχουν σε αυτή την πρόληψη και την αντιμετώπιση του προβλήματος, ειδικά για τους παρατηρητές και μάρτυρες, οι οποίοι φοβούνται συχνά να μιλήσουν λόγω της απειλής ότι θα συμβούν και σε αυτούς τα ίδια, οπότε συνιστούμε η καταγγελία να γίνεται μεν ανώνυμα ως προς τον καταγγελλόμενο, να γίνεται όμως επώνυμα στην αστυνομία και διασφαλίζεται το απόρρητο και η ανωνυμία του ατόμου προς τον καταγγελλόμενο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Σας ευχαριστούμε πάρα πολύ. Σας ευχαριστούμε ξανά.

Έχουμε ακούσει καίρια ζητήματα σε διεθνές επίπεδο, την ανάγκη αναζήτησης της διεθνούς αντιμετώπισης με εργαλεία όπως η Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης μέχρι και πιο συγκεκριμένα και εθνικές προτάσεις, όπως η ποινικοποίηση της γυναικοκτονίας. Έχουμε επίσης ακούσει αρκετά δημιουργικές ιδέες, όπως η δημιουργία βίντεο, leaflets και η ενημέρωση των νέων για τοξικές σχέσεις, και τώρα αναμένουμε τις δικές σας ερωτήσεις που θα θέσετε στους κυρίους εκπρόσωπο.

Λοιπόν, η επιτροπή θα δεχτεί μια ερώτηση από κάθε επιτροπή και ξεκινούμε με την επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, η οποία έχει τον λόγο για δύο λεπτά.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ:

(ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΣΑΒΒΑΣ)

Ευχαριστώ.

Ονομάζομαι Ανδρέας Παπασάββας.

Ως επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων θεωρούμε τη λήψη συλλογικής πανευρωπαϊκής δράσης για την αντιμετώπιση κοινών προβλημάτων ως βίωμα επιβεβλημένο για τη βέλτιστη επίλυσή τους. Δεδομένου ότι η βία κατά των γυναικών και η ενδοοικογενειακή βία είναι ζητήματα που ταλανίζουν όχι μόνο την Κύπρο, αλλά και ολόκληρη την ευρωπαϊκή οικογένεια, καθώς και δεδομένου του ότι η πανδημία έχει οξύνει τα ως άνω προβλήματα σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση και τον κόσμο γενικότερα, ποιες είναι οι προτάσεις σας για δράσεις στρατηγικές και πολιτικές πανευρωπαϊκές για την πάταξη των προβλημάτων της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας, που να στοχεύουν κιάλας πέραν απλώς της ενημέρωσης;

Ευχαριστώ.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΙΣΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ:

(ΑΝΤΡΕΑ ΔΡΟΥΣΙΩΤΟΥ)

Κι εμείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Συνεχίζουμε με την επιτροπή Εργασίας, Προνοίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ:

(ΕΛΙΝΑ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ)

Χαίρετε.

Κολοκοτρώνη Ελίνα, για την επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Συγχαρητήρια για την έκθεσή σας, αρκετά εμπειρισταωμένη.

Εύλογα η επιτροπή σας τόνισε το θέμα της λεκτικής ψυχολογικής βίας, αλλά θεωρώ ότι παρέλειψε να κάνει αναφορά σε μια επιπρόσθετη μορφή της, όπως είναι η βία μέσω της διαδικτυακής στοχοποίησης, δηλαδή το «cyber bullying». Αν θεωρείτε ότι είναι μοχλός αποσιώπησης των γυναικών και πώς μπορεί να ενταχθεί στην κατηγορία που έχετε θίξει, κάτω από την κατηγορία της λεκτικής και ψυχολογικής βίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστούμε.

Η επιτροπή Περιβάλλοντος.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ:

(ΧΑΡΑ ΣΤΕΦΑΝΟΥ)

Γεια σας.

Ονομάζομαι Χαρά Στεφάνου και η ερώτησή μου αναφέρεται στις εισηγήσεις σας και για τη βία κατά των γυναικών, αλλά και για την ενδοοικογενειακή βία, όπου προτείνεται η δημιουργία καμπάνιας ή προώθηση του προβλήματος μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτές οι προτάσεις γίνονται και τώρα, θεωρείτε ότι είναι αρκετές, για να υπάρξουν ουσιαστικά αποτελέσματα;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Τέλος, η επιτροπή Υγείας.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ:

(ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΤΗΛΟΡ)

Ευχαριστώ κυρία Πρόεδρε.

Τήλορ Αλεξάνδρα, επιτροπή Υγείας.

Έχετε αναγνωρίσει σαφώς ότι ο COVID-19 είναι μια κρίση άνευ προηγουμένου, η οποία ενίσχυσε την έκνομη βία στον τόπο μας. Ποια είναι η άμεση λύση και εισήγηση που έχετε προτείνει στο κράτος για την πάταξη της αυξημένης βίας στην οικογένεια σε περιπτώσεις εγκλεισμού;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Κυρία και κύριε εκπρόσωπε, έχετε τον λόγο για πέντε λεπτά, για να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΙΣΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ:

(ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΧΑΤΖΗΚΚΟΣ)

Ευχαριστούμε πάρα πολύ για τα σχόλια και τις ερωτήσεις.

Θα ξεκινήσω αντίστροφα, αν μου επιτρέπεται. Η επιτροπή Υγείας, τι εννοείτε «αντρισμού»;

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ:

(ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΤΕΗΛΟΡ)

Εγκλεισμού.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΙΣΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ:

(ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΧΑΤΖΗΚΚΟΣ)

Εγκλεισμού; Συγγνώμη, απλώς εδώ ήρθαν λανθασμένα, ευχαριστώ.

Ως προς το θέμα της συλλογικής δράσης, ευρωπαϊκό φαινόμενο. Συμφωνούμε απόλυτα με αυτό και ήδη καταγράφεται μέσα στην έκθεση ότι είναι ένα φαινόμενο που πλήττει τόσο τη χώρα μας όσο και την Ευρώπη σαν σύνολο. Έχουμε κάνει αρχή με δράσεις, διότι βλέπουμε ότι η κατάσταση έχει φτάσει στο απροχώρητο, για ενίσχυση αρχικά της τοπικής κοινωνίας, για λήψη άμεσων μέτρων και εννοείται ότι θα υπάρχει και επέκταση των μέτρων σε θέματα ευρωπαϊκά, κάτι το οποίο θα συζητηθεί εκτενώς και με τους υφιστάμενους υπουργούς, τον Υπουργό Εξωτερικών, που χειρίζεται θέματα Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και μέσω των άλλων αρμόδιων υπουργών να το προωθήσουν στα συμβούλια των υπουργών, για να δούμε και τι άλλες πρακτικές εφαρμόζονται σε άλλες χώρες. Διότι σε πολλούς τομείς ενδοοικογενειακής βίας και βίας κατά των γυναικών υστερούμε, αλλά δεν υπάρχουν και πλήρως καταρτισμένες πολιτικές των άλλων ευρωπαϊκών χωρών τις οποίες μπορούμε να αξιοποιήσουμε. Θέλω να πιστεύω ότι κατανοείτε.

Όσο για την επιτροπή Εργασίας περί λεκτικής ψυχολογικής βίας, το «cyber bullying», έχετε απόλυτο δίκιο, είναι ένας τομέας ο οποίος δεν έχει αναφερθεί μέσα στην έκθεση. Έχουμε εστιάσει την προσοχή μας σε αυτά τα οποία συμβαίνουν στην Κύπρο

έντονα και σε καταστάσεις οι οποίες οδηγούνται σε κακοποιητικές συμπεριφορές που προκαλούν κάποια διάβρωση στο άτομο. Οπότε, το cyber bullying θεωρώ ότι δεν επηρεάζει εντελώς άμεσα την ψυχολογική βία που αναφέρετε εσείς. Σαφώς και θα επηρεάσει.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΙΣΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ:

(ΑΝΤΡΕΑ ΔΡΟΥΣΙΩΤΟΥ)

Να προσθέσω απλώς ότι ουσιαστικά το cyber bullying είναι μια πιο συγκεκριμένη μορφή ψυχολογικής βίας, πέραν του ότι μπορεί να γίνει προβολή κάποιων άλλων μέσων, -βίντεο, φωτογραφιών- χωρίς την άδειά σου, οπότε μπαίνουμε σε κάποιο άλλο έγκλημα μετά. Οπότε θα το δει η επιτροπή μας, εννοείται, εκτενέστερα και θα δούμε πώς μπορούμε να το προωθήσουμε, πώς μπορούν να ληφθούν κάποια μέτρα, για να το περιορίσουμε, μέχρι να το εξαλείψουμε.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΙΣΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ:

(ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΧΑΤΖΗΚΚΟΣ)

Ως προς την επιτροπή Περιβάλλοντος που ανέφερε για τις καμπάνιες, μπορεί, ναι μεν, ήδη να εφαρμόζονται, αν έχετε παρατηρήσει, ωστόσο σαν επιτροπή έχουμε όλοι συμφωνήσει ότι, αν υφίστανται τέτοιες εκστρατείες, δεν εφαρμόζονται στον βαθμό που θα θέλαμε. Ωστόσο και με τα ενημερωτικά φυλλάδια και με τις εκστρατείες και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης θέλουμε να απευθυνθούμε σε όλους ανεξαιρέτως τους πολίτες όλων των ηλικιών ανεξαρτήτως φύλου και κυρίως ανεξαρτήτως κοινωνικοοικονομικής κατάστασης. Μιλούμε και για άτομα τα οποία βρίσκονται σε αγροτικές περιοχές απομονωμένες, ούτως ώστε να προσελκύσουμε όλο το ενδιαφέρον και να ευαισθητοποιήσουμε για τα θέματα αυτά.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΙΣΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ:

(ΑΝΤΡΕΑ ΔΡΟΥΣΙΩΤΟΥ)

Συμφωνώ.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΙΣΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ:

(ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΧΑΤΖΗΚΚΟΣ)

Και, για την επιτροπή Υγείας, αφήνουμε τελευταία τα θέματα αυτά, έχουμε ήδη αναφέρει κάποιες δράσεις τις οποίες θα εφαρμόζει η αστυνομία, με το τηλέφωνο ανάγκης κατά τη διάρκεια εγκλεισμού, με το οποίο θα ενεργοποιείται απευθείας κλήση προς την αστυνομία διότι όντως, το έχουμε αναφέρει, ότι, με βάση την πανδημία, οι ώρες που συμβιώνει το θύμα με τον θύτη αυξάνονται κατά πολύ και πολλές φορές δεν μπορεί να παρέμβει ούτε και ένας τρίτος, είτε είναι ένας εξωτερικός παράγοντας είτε είναι ο γείτονας, να βοηθήσει την κατάσταση. Γι' αυτό, με βάση το κλιμάκιο που έχει ήδη αρχίσει να υφίσταται, πρέπει να ενδυναμωθεί και να καθιερωθεί ειδική γραμμή γι' αυτά τα άτομα, έτσι ώστε να απευθύνονται απευθείας και να έχουμε την άμεση ανταπόκριση του κράτους και των φορέων.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΙΣΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ:

(ΑΝΤΡΕΑ ΔΡΟΥΣΙΩΤΟΥ)

Έχουμε άνοδο των θυμάτων, 700 περίπου γυναικών από το '19 με το '20, οπότε αντιλαμβανόμαστε ότι ο COVID-19 έπαιξε μεγάλο ρόλο, γι' αυτό και η αστυνομία έχει αναλάβει αυτή την πρωτοβουλία, την οποία εμείς θέλουμε να ενισχύσουμε και, εννοείται, να προωθήσουμε στις υπόλοιπες επαρχίες, για να υπάρξει ένας πιο σαφής ολοκληρωμένος... τόσο πιο δυνατό σύστημα ασφάλειας και προστασίας των θυμάτων,

είτε είναι κοπέλες είτε είναι παιδιά είτε είναι άντρες είτε είναι ηλικιωμένοι, γιατί έχουμε και άνοδο και των ηλικιωμένων στην ενδοοικογενειακή βία, οπότε χρειάζεται στενή συνεργασία με τους κατάλληλους φορείς.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΙΣΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ:

(ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΧΑΤΖΗΚΚΟΣ)

Κυρία Πρόεδρε, από πλευράς μας ολοκληρώσαμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστούμε πάρα πολύ. Μπορείτε να πάτε στις θέσεις σας.

Κυρίες και κύριοι νέοι βουλευτές, ακολουθεί η ψηφοφορία για την έκθεση. Υπενθυμίζεστε πως οι εκθέσεις που θα εγκριθούν με σχετική πλειοψηφία θα αποτελούν τις επίσημες εκθέσεις της 5^{ης} Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων. Κάθε νέος και νέα βουλευτής έχει μόνο μία ψήφο και μπορεί να ψηφίσει υπέρ, κατά ή αποχή.

Ξεκινά λοιπόν η ψηφοφορία.

Οι νέοι και οι νέες βουλευτές που ψηφίζουν υπέρ της εκθέσεως παρακαλούνται να το δηλώσουν τώρα. Κρατήστε το χέρι σας ψηλά.

Ευχαριστούμε για την υπομονή σας.

Όσοι είναι κατά παρακαλούνται να το δηλώσουν τώρα.

Και όσοι απέχουν παρακαλούνται να το δηλώσουν τώρα.

Λοιπόν, με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, έξι κατά και μία αποχή, η έκθεση εγκρίνεται. Συγχαρητήρια στην ομάδα και συνεχίζουμε με την επιτροπή Περιβάλλοντος.

Καλώ τώρα στο βήμα τους εκπροσώπους της επιτροπής Περιβάλλοντος κ. Νάγια Κουή και κ. Ραφαήλ Δημητρίου για την παρουσίαση της έκθεσης της επιτροπής με θέμα «Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος από τις δασικές πυρκαγιές».

Έχετε στη διάθεσή σας δεκαπέντε λεπτά.

(Η σχετική έκθεση, βασικά σημεία της οποίας παρουσιάστηκαν από τους κ. Νάγια Κουή και Ραφαήλ Δημητρίου.)

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα
«Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος από τις δασικές πυρκαγιές»**

Βουλευτές:

Πολύμνια Γλυκερίου, επικεφαλής	Ελένη Λοΐζου
Ραφαήλ Δημητρίου	Άγια Σούσακ
Κωνσταντίνος Ραφαήλ Διαμαντάρας	Χαρά Στεφάνου
Νάγια Κουή	Άντρια Σωφρονίου
Άντρεα Κυπριανού	Χριστόδουλος Χριστοδούλου

ΣΥΝΟΨΗ

Στην παρούσα έκθεση εκφράζεται ο προβληματισμός των βουλευτών της 5^{ης} Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων για το θέμα της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος από τις δασικές πυρκαγιές. Κάθε χρόνο χιλιάδες στρέμματα δάσους καίγονται σε εθνικό και γενικότερα σε διεθνές επίπεδο. Εμφανείς έγιναν οι καταστρεπτικές επιπτώσεις των πυρκαγιών το περασμένο καλοκαίρι στην Κύπρο, οι οποίες οδήγησαν τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας στην περιγραφή της πυρκαγιάς ως της μεγαλύτερης τραγωδίας μετά την εισβολή του 1974. Οι εν λόγω επιπτώσεις προκαλούν ερωτήματα ως προς τον τρόπο διαχείρισής τους. Παρά το γεγονός ότι έχουν γίνει εισηγήσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση για την αντιμετώπιση του προβλήματος, οι εθνικές στρατηγικές είναι εξίσου σημαντικές.

Στην έκθεσή μας αναφέρονται οι συχνότερες αιτίες πρόκλησης πυρκαγιών: οι φυσικές αιτίες, οι αστοχίες ηλεκτροφόρων συστημάτων, οι γεωργικές και κτηνοτροφικές δραστηριότητες, οι μεμονωμένες κατοικίες, καθώς και οι κακόβουλες και αμελείς πράξεις. Θα αναλυθεί το πολυδιάστατο ζήτημα των δασικών πυρκαγιών, δίνοντας

έμφαση σε πέντε βασικούς πυλώνες: την πρόληψη, την ανίχνευση, την προκαταστολή, την καταστολή και την αποκατάσταση.

Για να αντιμετωπιστούν οι δασικές πυρκαγιές, καλούνται σε δράση το κράτος, οι τεχνοκράτες, η ακαδημαϊκή κοινότητα, η κοινωνία των πολιτών και οι μη κυβερνητικοί οργανισμοί (ΜΚΟ). Οι προτάσεις περιέχουν άμεσες λύσεις, όπως η βελτίωση των υποδομών, ενώ προτείνονται και μακροπρόθεσμες λύσεις, όπως η εκπαίδευση των πολιτών, η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και ένα ευρύτερο σχέδιο προκαταστολής για την αναγνώριση και προστασία των περιοχών αυξημένου κινδύνου.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα δάση είναι αδιαμφισβήτητα σημαντικά για την ποιότητα της ζωής και του περιβάλλοντός μας, γι' αυτό καλούμαστε να τα προστατέψουμε. Αποτελούν το καταφύγιο για χιλιάδες είδη φυτών και ζώων, ενώ παράλληλα είναι η φυσική μας ασπίδα έναντι των πλημμυρών, της διάβρωσης του εδάφους και της κλιματικής κρίσης. Σύμφωνα με το Τμήμα Δασών, τα δάση καλύπτουν σε έκταση το 24,7% της Κύπρου, συγκριτικά μικρό ποσοστό, λαμβάνοντας υπόψη τις δασικές εκτάσεις των υπόλοιπων χωρών της Ευρώπης. Επομένως, η διαφύλαξη και προστασία των δασικών περιοχών αποτελεί ζήτημα ύψιστης σημασίας. Η πολιτεία, συμπεριλαμβανομένων των αρμόδιων φορέων και η κοινωνία των πολιτών, καλείται να προστατεύσει το δασικό περιβάλλον.

Η σημαντικότερη απειλή που αντιμετωπίζουν τα δάση είναι οι πυρκαγιές. Στην Κύπρο, η πρόκληση πυρκαγιών είναι διαχρονικό θέμα, που αποδεικνύει επανειλημμένα τις καταστροφικές του συνέπειες και διαταράσσει την ισορροπία των φυσικών οικοσυστημάτων. Πρόσφατα παραδείγματα αποτελούν οι πυρκαγιές του περασμένου καλοκαιριού τόσο στην Κύπρο όσο και στις χώρες της υπόλοιπης Ευρώπης.

Στατιστικά στοιχεία του Τμήματος Δασών δείχνουν ότι από το 2000 μέχρι το 2020 το 84% των δασικών πυρκαγιών προέρχεται από ανθρωπογενείς παράγοντες.

Παράγοντες πρόκλησης δασικών πυρκαγιών είναι οι γεωργικές και κτηνοτροφικές δραστηριότητες, οι αστοχίες ηλεκτροφόρων συστημάτων, η καύση αποβλήτων σε μεμονωμένες κατοικίες, καθώς και απρόβλεπτοι παράγοντες, όπως φυσικά φαινόμενα.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Το σχέδιο διαχείρισης του Τμήματος Δασών για τις δασικές πυρκαγιές χωρίζεται σε πέντε βασικούς πυλώνες: την πρόληψη, την ανίχνευση, την προκαταστολή, την καταστολή και την αποκατάσταση. Αρχικά, θα αναλυθούν τα αίτια πρόκλησης πυρκαγιών, αλλά και παράγοντες που αυξάνουν τις πιθανότητες πρόκλησής τους.

Η παγκόσμια κλιματική κρίση, η οποία οδηγεί σε ραγδαία αύξηση της θερμοκρασίας της γης, θέτει σε άμεσο κίνδυνο τις δασικές εκτάσεις, αφού λόγω των υψηλών θερμοκρασιών αυξάνονται οι πιθανότητες πρόκλησης πυρκαγιών. Επιπρόσθετα, η πιθανή πρόκληση πυρκαγιάς εκπέμπει στην ατμόσφαιρα τεράστιες ποσότητες διοξειδίου του άνθρακα, οι οποίες με τη σειρά τους εντείνουν το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής, καταλήγοντας σε έναν ατέρμονο φαύλο κύκλο με καταστροφικές συνέπειες για το οικοσύστημα. Επιπλέον, η κλιματική αλλαγή αυξάνει τον κίνδυνο ξηρασίας, ως συνέπεια της περιφερειακής πτώσης των βροχοπτώσεων και της ευρείας αύξησης της θερμοκρασίας. Αυτό δημιουργεί συνθήκες αυξανόμενης συχνότητας και έντασης των πυρκαγιών. Ως πρόληψη η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθέτησε τη Νέα Δασική Στρατηγική της ΕΕ για το 2030, με στόχο να επιτύχει μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55% σε ολόκληρη την ΕΕ έως το 2030. Η στρατηγική στοχεύει επίσης στην επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας στην ΕΕ έως το 2050.

Ένα ακόμα τρωτό σημείο αναφορικά με την πρόκληση δασικών πυρκαγιών, αποτελούν τα ηλεκτροφόρα καλώδια. Σύμφωνα με στατιστική του Τμήματος Δασών το 3% των πυρκαγιών οφείλεται σε βραχυκύκλωμα ηλεκτροφόρων καλωδίων, καθώς όλοι

οι ηλεκτροπαραγωγικοί σταθμοί είναι στα νότια παράλια της Κύπρου. Έτσι, μεγάλο μήκος αρκετών ηλεκτροφόρων καλωδίων μεταφοράς βρίσκονται εντός των δασών και της φύσης, προκειμένου να ηλεκτροδοτείται η υπόλοιπη Κύπρος. Επιπλέον, δασική πυρκαγιά μπορεί να προκληθεί και από άλλες αστοχίες των ηλεκτροφόρων συστημάτων, όπως από σταθμούς μείωσης της τάσης που βρίσκονται εντός ή κοντά στα δάση, καθώς και από πτώση ηλεκτροφόρων στύλων. Οι παραπάνω κίνδυνοι μπορεί να περιοριστούν άμεσα με την εφαρμογή των κατάλληλων προτύπων και συχνότερους ελέγχους των υποδομών στα ηλεκτροφόρα συστήματα, όπως έλεγχος της κατάστασης των καλωδίων και της στατικότητας των στύλων. Επιπλέον, χάρη στη βελτίωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η αποκέντρωση της ηλεκτροπαραγωγής μπορεί να οδηγήσει σε μείωση των απαιτούμενων ηλεκτροφόρων καλωδίων μεταφοράς. Τέλος, πυρκαγιές που προκαλούνται από τα ηλεκτροφόρα συστήματα, δύναται να εντοπίζονται ταχύτερα από θερμικές κάμερες και κατάλληλους αισθητήρες στα σημεία όπου βρίσκονται τα δίκτυα.

Μια από τις κυριότερες αιτίες πρόκλησης πυρκαγιών στην Κύπρο, σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία του Τμήματος Δασών, είναι οι γεωργικές και κτηνοτροφικές δραστηριότητες σε ποσοστό 18% από το σύνολο των πυρκαγιών και 36% από τις αμελείς πυρκαγιές από το 2000 μέχρι το 2020. Συγκεκριμένα, το περασμένο καλοκαίρι η πυρκαγιά που εκδηλώθηκε στο χωριό Λουβαρά, με τις γνωστές επιπτώσεις που είχε στο νησί μας, προκλήθηκε από καψάλισμα.

Η συζήτηση αναφορικά με την ποινικοποίηση της τεχνικής του καψάλισματος, ασχέτως της πρόκλησης ή μη πυρκαγιάς, στην οποία αναφέρθηκε ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, αποτελεί το πρώτο βήμα αποτροπής αυτής της πρακτικής, ωστόσο θεωρείται αναγκαία και η τιμωρία αυτή να συνοδεύεται με την αφαίρεση της άδειας άσκησης του επαγγέλματος για πλήρη αποτροπή μελλοντικού

καψαλίσματος. Επιπλέον, είναι σημαντική η εκπαίδευση των γεωργών για τρόπους αντικατάστασης του καψαλίσματος με άλλες μεθόδους εξίσου αποδοτικές για τη συντήρηση της γης τους.

Για αποτροπή αυτής της πρακτικής θα ήταν αποτελεσματικό όλη αυτή η μη αξιοποιήσιμη οργανική ύλη να συλλέγεται από την τοπική αρχή και να τεμαχίζεται, ώστε να αξιοποιηθεί σε άλλες γεωργικές ή κτηνοτροφικές δραστηριότητες. Για προτροπή προς την εφαρμογή αυτής της πρακτικής θα μπορούσαν να παρέχονται κίνητρα από τις τοπικές αρχές με οικονομική μορφή. Εφόσον αυτή η πολιτική θα είναι υποχρεωτική, η μη συμμόρφωση με αυτήν μπορεί να επιφέρει προειδοποίηση και η συνέχιση της μη συμμόρφωσης να οδηγήσει σε πρόστιμο από τις τοπικές κοινότητες, αφού πρώτα προειδοποιηθούν οι γεωργοί την πρώτη και δεύτερη φορά μη συμμόρφωσης. Το ποσό που θα εισπράττεται από την επιβολή του προστίμου θα μπορούσε να συνεισφέρει οικονομικά στον προϋπολογισμό του Τμήματος Δασών.

Παρά την εφαρμογή αυτών των τακτικών, η πλήρης αποφυγή των πυρκαγιών είναι αδύνατη. Επομένως, είναι σημαντικό να υπάρχει και σχέδιο διαχείρισης των πυρκαγιών, στις περιπτώσεις που αναπόφευκτα θα προκύψουν. Έτσι, προτείνεται οι τοπικές γεωργικές μονάδες να εφαρμόζουν σχέδια πυρασφάλειας, σε συνδυασμό με ομάδες έκτακτης ανάγκης, οι οποίες μπορεί να συντονίζονται σε τοπικό επίπεδο. Είναι εξίσου σημαντική η εκπαίδευση των ίδιων των γεωργών και για την καταστολή των πυρκαγιών, όχι μόνο για την πρόληψη.

Μια άλλη αιτία πρόκλησης δασικών πυρκαγιών είναι η ύπαρξη μεμονωμένων κατοικιών, η παρουσία των οποίων είναι διάσπαρτη στα δάση. Ένα παράδειγμα τέτοιου είδους πυρκαγιάς με καταστροφικά αποτελέσματα για το νησί μας είναι αυτή που εμφανίστηκε στη Σολέα το 2016. Η Κυπριακή Δημοκρατία αποτελεί την εξαίρεση στην Ευρώπη, δίνοντας το δικαίωμα ανοικοδόμησης ιδιόκτητης κατοικίας εντός δασικών

περιοχών. Οι κάτοικοι βρίσκονται σε απόσταση από την οικιστική περιοχή και δεν έχουν καθορισμένο τόπο για απαλλαγή από τα απόβλητά τους, έτσι τα καίνε, προκαλώντας πυρκαγιές. Επομένως, προτείνεται να έχουν μηδενικά απόβλητα μέσω αυτόνομων συστημάτων διαχείρισης, όπως κομποστοποιητές ή τεμαχιστές. Η παροχή ενέργειας και νερού πρέπει να γίνεται με αυτόνομα συστήματα, όπως φωτοβολταϊκά συστήματα και συστήματα γκρίζου νερού. Η αυτονομία των μεμονωμένων κατοικιών, πρέπει να τεθεί ως όρος πριν από την αδειοδότηση ανοικοδόμησης στα δάση.

Ένας όρος που είναι αναγκαίος να τεθεί για αποτροπή εξάπλωσης της πυρκαγιάς, αφού προκύψει, θα μπορούσε να είναι η περίφραξη κατοικιών με τοίχο. Επιπλέον, είναι αναγκαίο να φυτεύονται ανθεκτικά προς την πυρκαγιά είδη και όχι εύφλεκτη βλάστηση. Οι εν λόγω προδιαγραφές πρέπει να εφαρμοστούν και στις υφιστάμενες μεμονωμένες κατοικίες. Στην πολεοδομική άδεια να συμπεριλαμβάνεται εκτίμηση περιβαλλοντικής μελέτης με πλάνο δράσης σε περίπτωση πυρκαγιάς.

Δεν πρέπει να παραβλέψουμε επίσης τον ρόλο των κακόβουλων και εξ αμελείας πυρκαγιών. Σύμφωνα με στατιστικά του Τμήματος Δασών, οι κακόβουλες πράξεις αποτελούν το 33% των πυρκαγιών. Ακόμη και οι εξ αμελείας πράξεις οφείλονται στην έλλειψη παιδείας αναφορικά με τη συνύπαρξη των πολιτών και της φύσης. Το κυνήγι, οι δραστηριότητες στους εκδρομικούς χώρους και η απόρριψη εύφλεκτων υλικών είναι οι συχνότερες αιτίες εξ αμελείας πρόκλησης πυρκαγιών. Η αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων αρχίζει με την εκπαίδευση, την καλλιέργεια περιβαλλοντικής συνείδησης και τη δημιουργία νοοτροπίας για προστασία και αγάπη προς τα δάση από μικρή ηλικία. Χρειάζεται να υπάρχει ένα συγκεκριμένο και κοινό σχέδιο βιωματικής περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, όπως ξεκίνησε πρόσφατα με το Σχολείο του Δάσους, το οποίο πρέπει να ενσωματωθεί στο εκπαιδευτικό σύστημα. Τα σχολεία θα μπορούσαν με οργανωμένο τρόπο να συνεργάζονται με ΜΚΟ, με κέντρα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και

λειτουργούς νεολαίας για την εκπαίδευση των μαθητών. Η διά βίου μάθηση του κοινωνικού συνόλου μπορεί να γίνει με οργανωμένα σεμινάρια και σε συνεργασία με τις ΜΚΟ.

Στον τομέα ανίχνευσης των πυρκαγιών, με απώτερο σκοπό την πρόληψη, η αξιοποίηση της τεχνολογίας και η εφαρμογή εξειδικευμένων ευρωπαϊκών σχεδίων αποτελούν βήματα ζωτικής σημασίας.

Έγκαιρη ανίχνευση μπορεί να επιτευχθεί με χρήση συστημάτων μη επανδρωμένων αεροσκαφών (drones) από τις αρμόδιες αρχές για επίβλεψη των δασικών περιοχών. Επιπλέον, μέσα από έρευνες έχει αποδειχθεί πως η χρήση αυτόματων ανιχνευτών και φωτογραφικών μηχανών αποτελεί σύστημα υψηλής αποτελεσματικότητας ως προς την ανίχνευση πυρκαγιών. Λόγω κόστους αγοράς και συντήρησης προτιμότεροι καθίστανται οι ανιχνευτές IR.

Επιπρόσθετα, ως μέσο ανίχνευσης έχει αναπτυχθεί το ευρωπαϊκό σύστημα πληροφόρησης για τις δασικές πυρκαγιές (European Forest Fire Information System, EFFIS). Αποτελείται από ένα διαδικτυακό σύστημα γεωγραφικών και ιστορικών πληροφοριών σε περιφέρειες της Ευρώπης, της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής, παρέχοντας πληροφορίες σε πραγματικό χρόνο. Με αυτό τον τρόπο διευκολύνεται ο έλεγχος των πυρκαγιών, αφού βρίσκονται υπό συνεχή παρακολούθηση, ενώ η υπηρεσία παρέχει πληροφορίες τόσο για τις συνθήκες πριν από την πυρκαγιά όσο και για τις καταστροφές μετά από αυτήν. Η τεχνολογία αυτή μπορεί να αξιοποιηθεί από τις αρμόδιες αρχές, ενώ μπορεί να υπάρξει συνεργασία με την ακαδημαϊκή κοινότητα, με στόχο την εξέλιξη και εφαρμογή ήδη υπάρχουσών τεχνολογιών, το Ινστιτούτο Κύπρου και το ΚΟΙΟΣ ήδη έχουν συμμετάσχει σε σημαντικά ευρωπαϊκά ερευνητικά έργα για την ανίχνευση των πυρκαγιών.

Στα πλαίσια της διαχείρισης των δασικών πυρκαγιών, πέρα από την έννοια της

καταστολής (suppression), στην οποία περιλαμβάνεται η άμεση αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών που βρίσκονται σε εξέλιξη, χρησιμοποιείται ακόμη ένας ορός, αυτός της προκαταστολής (presuppression). Στο στάδιο αυτό γίνεται η περιγραφή των ενεργειών που λαμβάνουν χώρα πριν από την ανάφλεξη φωτιάς.

Για να λυθούν τα προβλήματα που δημιουργούν οι δασικές πυρκαγιές, αλλά και για να αυξηθεί η ανθεκτικότητα των δασικών εκτάσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας, θα ήταν χρήσιμο να δημιουργηθεί στο στάδιο της προκαταστολής, αλλά και της καταστολής μια ενιαία εθνική στρατηγική όσον αφορά τα θέματα αντιμετώπισης και πρόληψης με θέμα όχι μόνο τις δασικές πυρκαγιές, αλλά και τη διαχείριση των φυσικών πόρων. Πραγματοποιώντας τεχνοοικονομική μελέτη γίνεται αντιληπτή σε ποσοτικούς όρους η αξία των δασικών εκτάσεων, ενώ διευκολύνεται η συσχέτισή τους με την αγορά και τις ανάγκες με βάση τον κρατικό προϋπολογισμό. Με την πραγμάτωση της παραπάνω μελέτης μπορεί να αξιολογηθεί σε ποσοτικούς και οικονομικούς όρους η ζημιά έπειτα από δασικές πυρκαγιές. Για να πραγματοποιηθούν τα προαναφερθέντα, πρέπει να ακολουθηθούν κάποιες διαδικασίες και ενέργειες που θα εξηγηθούν εκτενέστερα πιο κάτω.

Στις δράσεις των διαχειριστών σχετικά με την προκαταστολή στα πλαίσια της εθνικής στρατηγικής περιλαμβάνεται η συγγραφή σχεδίου δράσης που θα χωρίζεται σε πέντε κύριους πυλώνες: 1. Οριοθέτηση στόχων, ευθυνών και χρονοδιαγράμματος, 2. Συλλογή απαραίτητων πληροφοριών, 3. Ανάλυση των δεδομένων, 4. Σύθεση των συμπερασμάτων και σχεδιασμός σχεδίων, 5. Υλοποίηση των σχεδίων.

Στα πλαίσια της οριοθέτησης στόχων η αναγνώριση των υποχρεώσεων της Δημοκρατίας στη διεθνή κοινότητα καθορίζεται από τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών, αλλά και της ΕΕ. Το Green Deal μέσω του Forest Strategy 2030 απαιτεί κατάθεση έκθεσης από την εκάστοτε χώρα μέλος, ώστε να επισημάνει χώρους ζωτικής

σημασίας και να σχεδιάσει πλάνο διαχείρισης των δασικών εκτάσεων της. Με βάση τους στόχους που θα έχουν τεθεί, θα σχηματιστεί και το χρονοδιάγραμμα των εργασιών, όπως και η ανάθεση ευθυνών στις αρμόδιες υπηρεσίες και οργανισμούς.

Στο στάδιο της προκαταστολής περιλαμβάνεται και η συλλογή των απαραίτητων στοιχείων και πληροφοριών που θα αφορά το πλήθος των επίγειων και εναέριων πυροσβεστικών μέσων, των υλικών πυρόσβεσης, την κατάσταση των υποδομών και την τοποθεσία τους, τις υπάρχουσες λωρίδες διαφυγής, τις υπάρχουσες αντιπυρικές ζώνες, αλλά και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης ρίσκου (risk assessment). Η συλλογή πληροφοριών γίνεται σε χρόνο που καθορίζεται στο σχεδιασμό, κυρίως σε χρόνο χαμηλού ρίσκου έξαρσης των δασικών πυρκαγιών. Στα πλαίσια αυτά θα γίνεται επιλογή και καταγραφή εθελοντών πυροσβεστών, βοηθών πυροσβεστών, μέριμνας και ασφάλειας με όλες τις απαραίτητες πληροφορίες.

Σε μετέπειτα στάδιο στα πλαίσια της προκαταστολής θα γίνεται ανάλυση των δεδομένων που έχουν συλλεχθεί στο σημείο της συλλογής πληροφοριών. Με την ανάλυση αυτή θα επιτευχθεί η αναγνώριση των περιοχών αυξημένου κινδύνου ή ιδιαίτερης σημασίας. Επίσης, θα γίνεται χαρτογράφηση σημείων πιθανής διέλευσης πυροσβεστικών τμημάτων, αλλά και υποδομών υδροδότησης-ανατροφοδότησης.

Στο στάδιο της σύνθεσης θα γίνεται καταγραφή συμπερασμάτων με βάση τα αποτελέσματα από το στάδιο ανάλυσης δεδομένων, αλλά και τους στόχους που έχουν καθοριστεί. Γίνεται επίσης ο σχεδιασμός του πλάνου δράσης της κάθε πυροσβεστικής ομάδας για όλες τις περιπτώσεις, χρονικές στιγμές και στάδια με τον απαραίτητο ελάχιστο εξοπλισμό, αριθμό πυροσβεστών και εθελοντών.

Η υλοποίηση των σχεδίων περιλαμβάνει την εφαρμογή των παραπάνω πλάνων, τον έλεγχο και την επίβλεψη των αρμόδιων αρχών, αλλά και την επαναξιολόγησή τους ανά τακτά χρονικά διαστήματα σε χρόνο που θα καθοριστεί. Στην υλοποίηση των

σχεδίων αρχικά γίνεται χαρτογράφηση των δασικών περιοχών και δημιουργία συστήματος/εφαρμογής που θα χρησιμοποιείται από τους αρμόδιους φορείς για την καλύτερη προετοιμασία και χρόνο δράσης. Σε αυτήν θα περιλαμβάνονται όλα τα σχέδια, τμήματα πυρόσβεσης και εθελοντών ανά περιοχή, σημεία ανατροφοδότησης και διαφυγής, οικιστικές μονάδες και σημεία βαρύνουσας σημασίας. Μελετώντας τις ανάγκες της ΚΔ θα γίνεται πρόσληψη δασοπυροσβεστών, αγορά εξοπλισμού πυρόσβεσης, δημιουργία υποδομών που θα υποστηρίζουν το πιο πάνω σχέδιο και τις ανάγκες των εμπλεκόμενων φορέων. Τα κέντρα διαχείρισης των δασικών πυρκαγιών είναι υπεύθυνα για την κατανομή των χρηματικών πόρων, σχετικά με τη φάση της προκαταστολής στην αρχή κάθε περιόδου που παρουσιάζει μεγάλο αριθμό πυρκαγιών (καλοκαιρινή περίοδος). Συνεργασίες με κράτη μέλη της ΕΕ είναι χρήσιμο να αξιοποιηθούν για την κοινή αγορά εξοπλισμού, μέσω πυρόσβεσης και ανταλλαγή συμβουλευτικών υπηρεσιών. Παράλληλα, η Κύπρος μπορεί να καταστεί κέντρο διάσωσης και πυρασφάλειας της περιοχής στα πλαίσια του προγράμματος «rescEU». Μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθούν εναλλακτικοί τρόποι διαχείρισης των δασικών εκτάσεων, όπως η ενίσχυση κινήτρων για βόσκηση ζώων σε προκαθορισμένες διαδρομές ως οικονομικότερος τρόπος διαχείρισης καύσιμης ύλης και σχηματισμού δακτυλίων πυροπροστασίας.

Πέρα από την προκαταστολή, εντοπίζεται το κομμάτι της καταστολής, το οποίο εφαρμόζεται, όταν μια δασική πυρκαγιά έχει ξεσπάσει, και, από τη στιγμή που έχει ανιχνευτεί, συνεχίζει να μεγαλώνει και να αποκτά όλο και μεγαλύτερη ένταση και ταχύτητα, μέχρι τη στιγμή που θα είναι υπό πλήρη έλεγχο. Εφόσον τα προηγούμενα στάδια έχουν συμπληρωθεί, στο στάδιο της καταστολής ο χρόνος δράσης των ομάδων πυρόσβεσης ελαχιστοποιείται, ενώ η αποτελεσματικότητα των δράσεων μεγιστοποιείται.

Για την καταστολή μιας πυρκαγιάς εφαρμόζεται το σχέδιο δράσης που έχει

δημιουργηθεί στα προηγούμενα στάδια και εμπεριέχεται στο προαναφερθέν σύστημα. Στα αρχικά στάδια της πυρκαγιάς και στα πλαίσια μετά την ανίχνευσή της, οι τοπικές κοινότητες έχουν την ευθύνη ενημέρωσης των ΤΔ και Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, ενώ παράλληλα θα εφαρμόσουν το σχέδιο που θα τους έχει γνωστοποιηθεί στο στάδιο της προκαταστολής, έως ότου φτάσουν οι αρμόδιες αρχές. Το κέντρο συντονισμού και ελέγχου, που πρέπει να έχει δημιουργηθεί με τη σύζευξη όλων των εμπλεκόμενων φορέων και υπουργείων, πρέπει να έχει πλήρη επίγνωση της κατάστασης σε όλα τα στάδια της πυρόσβεσης, αλλά και στον βαθμό που μαίνεται η φωτιά. Με βάση τις πληροφορίες που συλλέγονται συνεχώς και τα δεδομένα των πυρκαγιών, θα μπορεί ευέλικτα να προσαρμόζει τα σχέδια και να θέσει προτεραιότητες (αλλαγή λωρίδων διαφυγής, δημιουργία αντιπυρικών ζωνών μέσω έμμεσων μεθόδων, μετακίνηση ομάδων πυρόσβεσης, κάλεσμα βοήθειας από γειτονικές χώρες, αλλά και αλλαγή της γενικής στρατηγικής πυρόσβεσης). Οι πληροφορίες για την κατάσταση των πυρκαγιών μπορεί να ληφθούν με τη βοήθεια του γεωγραφικού συστήματος πληροφοριών, μέσω δορυφόρων, συστημάτων ανίχνευσης και των ομάδων πυρόσβεσης.

Δυστυχώς, η πλήρης αποτροπή των πυρκαγιών και των ζημιών τους δεν είναι εφικτή, παρά τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων πρόληψης και καταστολής. Στόχος μας, αφού προκληθεί η ζημιά, είναι να αποκαταστήσουμε το δάσος εφαρμόζοντας σχέδια δράσης τα οποία θα τηρούνται εντός αυστηρών χρονοδιαγραμμάτων. Αυτή η αποκατάσταση πρέπει να γίνει με τη βοήθεια και την καθοδήγηση των εμπειρογνομόνων, οι οποίοι γνωρίζουν τον σωστό τρόπο διαχείρισης των καμένων περιοχών, δηλαδή σε ποιες περιπτώσεις χρειάζεται φυσική αναγέννηση του δάσους και σε ποιες αναδάσωση. Στην προσπάθεια αναδάσωσης μπορούν να συνεισφέρουν και ΜΚΟ, όπως έκανε η Terra Cyprica στο παρελθόν. Έμπρακτη βοήθεια θα μπορούσαν να προσφέρουν και οι πολίτες, εφόσον ενημερωθούν για το σχέδιο αναδάσωσης. Οι

εθελοντές πρέπει να βοηθήσουν με οργανωμένο τρόπο υπό την επιτήρηση και βάσει των οδηγιών των εμπειρογνομόνων και όχι αυθαίρετα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Συνοψίζοντας, η αξία των δασών είναι αδιαμφισβήτητα ανεκτίμητη, όπως έχει αναλυθεί παραπάνω. Ωστόσο, παρατηρείται έκπτωσης της, λόγω κυρίως των συνεχών και σοβαρών πυρκαγιών που ταλανίζουν τα τελευταία χρόνια την ΚΔ, κάτι το οποίο συντείνει στη μείωση του ήδη μικρού ποσοστού δασικής εκτάσεως στη Δημοκρατία σε σχέση με το αντίστοιχο μέσο ποσοστό της ΕΕ, μαζί με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Οι δασικές πυρκαγιές ως πολυπαραγοντικό ζήτημα επηρεάζονται άμεσα από εξωγενείς παράγοντες, φυσικούς και ανθρώπινους. Οι φυσικές καταστροφές, οι αστοχίες των ηλεκτροφόρων συστημάτων, οι γεωργικές και κτηνοτροφικές εργασίες, οι μεμονωμένες κατοικίες, οι διάφορες δραστηριότητες ψυχαγωγίας, όπως οι εκδρομές, η απόρριψη εύφλεκτων υλικών, αλλά και οι κακόβουλες ενέργειες απειλούν τη Δημοκρατία σε οικολογική, αλλά και οικονομική πτώχευση. Επομένως, για τη διαφύλαξη του φυσικού πλούτου, αλλά και τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας σε πρώτο στάδιο κρίνεται αναγκαία η πρόληψη. Για την αντιμετώπιση της παγκόσμιας κλιματικής κρίσης, η οποία επιδρά αυξητικά στο μέγεθος και στη συχνότητα των πυρκαγιών, προτείνεται η άμεση εφαρμογή των στόχων της Πράσινης Συμφωνίας, αλλά και η δυναμική εκπροσώπησή της στα κέντρα εξουσίας της ΕΕ, αλλά και άλλων διεθνών συνεργασιών. Εκτός αυτών, προτείνονται και άλλα σχέδια και λύσεις, έτσι ώστε η ΚΔ να ελευθερωθεί από τον κλοιό των αλληπάλληλων πυρκαγιών και να κατευθυνθεί σε μια πιο βιώσιμη πορεία πλεύσης.

Για να επιτευχθεί η πρόληψη, σημαντικό στοιχείο είναι η ανίχνευση των πυρκαγιών στα αρχικά της στάδια. Αυτό γίνεται με την εισαγωγή τεχνολογικών συστημάτων, τη συνεργασία των τοπικών αρχών και κοινοτήτων, αλλά και τη λήψη πληροφοριών από

τις αρμόδιες αρχές της Κύπρου και της ΕΕ. Σε αυτή την προσπάθεια απαιτείται η συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων και η απρόσκοπτη διάχυση πληροφοριών ανάμεσά τους.

Κύριο στοιχείο των δραστηριοτήτων των αρμόδιων αρχών είναι η πραγμάτωση συγκεκριμένων ενεργειών πριν από την εμφάνιση πυρκαγιάς στη δασική ζώνη. Για τη διεκπεραίωση αυτού του στόχου προτείνεται να ακολουθηθεί έρευνα εκτίμησης επικινδυνότητας της κάθε δασικής περιοχής. Οι πληροφορίες αυτές θα τύχουν κατάλληλης επεξεργασίας, για να ληφθούν τα σχέδια δράσης των τμημάτων πυρόσβεσης, αναλόγως του σταδίου έκτασης της πυρκαγιάς. Τα σχέδια με όλες τους τις λεπτομέρειες θα συλλεχθούν σε σύστημα που θα έχουν πρόσβαση όλοι οι αρμόδιοι φορείς για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών. Η εκπαίδευση των ομάδων πυρόσβεσης πρέπει να γίνεται, με στόχο την κατάλληλη προετοιμασία τους, για να καλύψουν τις πιθανές ανάγκες που θα εμφανιστούν.

Η εκπαίδευση είναι ουσιαστικό στοιχείο για την ευαισθητοποίηση και προετοιμασία του πληθυσμού. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω ακαδημαϊκών προγραμμάτων και βιωματικών εργαστηρίων. Οι κάτοικοι θα ήταν χρήσιμο να τύχουν ειδικής εκπαίδευσης πυρασφάλειας για την περιοχή που δραστηριοποιούνται, αλλά και να εκπαιδευτούν στην εφαρμογή πρακτικών που οδηγούν στη μείωση εμφάνισης και εξάπλωσης των δασικών πυρκαγιών. Τέτοιες πρακτικές μπορεί να φανούν επικερδείς για τις τοπικές κοινωνίες, αφού μετά από ειδική επεξεργασία, απόβλητα και οργανική ύλη μπορεί να χρησιμοποιηθούν για γεωργικές, κτηνοτροφικές δραστηριότητες ή την παραγωγή ενέργειας. Επιπρόσθετα, με την εισαγωγή μητρώου καταγραφής εθελοντών θα μπορέσουν να καλυφθούν οι ελλείψεις που ενδέχεται να προκύψουν. Οι εθελοντές θα συμπληρώσουν τις ομάδες πυρόσβεσης στις κατάλληλες περιοχές και ρόλους. Η εκπαίδευσή τους καταδεικνύεται ύψιστης σημασίας.

Οι συνεργασίες που προκύπτουν με την ΕΕ και την ΚΔ έχουν τη δυνατότητα να αποβούν αποτελεσματικές για τις ανάγκες της. Ένα κέντρο έκτακτης ανάγκης της ΕΕ που θα εδρεύει στη Δημοκρατία θα δώσει τη δυνατότητα πρόσβασης σε εξοπλισμό και μέσα πυρόσβεσης ανά πάσα στιγμή και θα δημιουργήσει κουλτούρα ασφάλειας και εξειδίκευση στους εργαζομένους στις αρμόδιες υπηρεσίες.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ/ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

Εισηγήσεις προς το κράτος

1. Χρηματοδότηση προγραμμάτων τα οποία θα βρίσκονται υπό την αιγίδα της Επιτρόπου Περιβάλλοντος μέσω του προγράμματος LIFE για την υλοποίηση ημερίδων, που θα έχουν απώτερο σκοπό τη διαπαιδαγώγηση της νεολαίας μέσω της βιωματικής και μη τυπικής μάθησης.
2. Ανίχνευση δασικών πυρκαγιών μέσω δασικών περιπολιών με συστήματα μη επανδρωμένων αεροσκαφών (drones), αλλά και με την εγκατάσταση θερμικών καμερών σε περίοπτα σημεία και σε σημεία πυκνής άγριας βλάστησης.
3. Αγορά εξειδικευμένων εναέριων μέσων αεροπυρόσβεσης, όπως Canadair, για αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των πυρκαγιών.
4. Δημιουργία μητρώου καταρτισμένων εθελοντών πυροσβεστών εκπαιδευμένων από το Τμήμα Δασών και συντονισμός από τους Επιτρόπους Περιβάλλοντος και Πολίτη.
5. Αυστηροποίηση των αδειοδοτήσεων για τις μεμονωμένες κατοικίες με βασικές προϋποθέσεις περιβαλλοντικές μελέτες και διαχείριση σε μηδενικά απόβλητα και λύματα.
6. Η δημιουργία κοινωνικής επιχείρησης που με βοήθεια από τις τοπικές αρχές θα συλλέγουν σε πράσινα σημεία τη μη αξιοποιήσιμη οργανική ύλη, η οποία θα τεμαχίζεται, ώστε να αξιοποιηθεί σε άλλες γεωργικές ή κτηνοτροφικές

δραστηριότητες ή σε παραγωγή ενέργειας. Μη παράδοση της ύλης από τους γεωργούς να οδηγεί σε προειδοποίηση και σε περίπτωση μη συμμόρφωσης να ακολουθεί πρόστιμο από τις τοπικές αρχές.

7. Τα πρόστιμα που αφορούν περιβαλλοντικά θέματα να συνεισφέρουν οικονομικώς στον προϋπολογισμό του Τμήματος Δασών.
8. Η αυστηρή ποινικοποίηση της τεχνικής του καψαλίσματος, σε συνδυασμό και με την αφαίρεση της άδειας άσκησης επαγγέλματος.
9. Οι γεωργικές και κτηνοτροφικές μονάδες να υποβάλλουν, να εφαρμόζουν σχέδια πυρασφάλειας, σε συνδυασμό με ομάδες έκτακτης ανάγκης.
10. Υποβολή αίτησης στο πρόγραμμα «rescEU» για τη δημιουργία σταθμού έκτακτης ανάγκης.
11. Δημιουργία συγκεκριμένης εφαρμογής που θα γνωστοποιείται στις αρμόδιες αρχές για την αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών. Σε αυτήν θα περιλαμβάνεται η χαρτογράφηση των δασικών περιοχών, οι υποδομές, οι αντιπυρικές ζώνες, τα τοπογραφικά δεδομένα και όποιες άλλες πληροφορίες καταστούν αναγκαίες.
12. Δημιουργία αντιπυρικών ζωνών με τη χρήση εναλλακτικών τρόπων, όπως η βόσκηση ζώων.
13. Γεωγραφικά συστήματα πληροφοριών που θα παρέχουν τις κατάλληλες πληροφορίες σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

Εισηγήσεις προς την Κοινωνία των Πολιτών

1. Δημιουργία οργανωμένων χώρων αναψυχής και ψυχαγωγίας για το κοινό, με απώτερο σκοπό την ενημέρωση και εκπαίδευση για τη μείωση των δασικών πυρκαγιών.
2. Οργανωμένη δενδροφύτευση μετά από σύσταση των εμπειρογνομόνων από οργανωμένα σύνολα και τους καταρτισμένους εθελοντές.

Εισηγήσεις προς τεχνοκράτες-ακαδημαϊκούς

Χρησιμοποίηση τεχνολογιών ανίχνευσης που έχουν αναπτυχθεί, όπως το ΕΡΡΙ5, σε συνεργασία με την ακαδημαϊκή κοινότητα.

Εισηγήσεις προς ΜΚΟ

1. Διαλέξεις και ενημερωτικό υλικό το οποίο θα προσφέρεται σε σχολεία, στρατόπεδα και πανεπιστήμια, που θα έχουν ως στόχο τη διαφώτιση και ευαισθητοποίηση του κοινού με μεθόδους μη τυπικής μάθησης.
2. Η ενεργός συμμετοχή στις δενδροφυτεύσεις και καθαρισμού υπό την καθοδήγηση των εμπειρογνομόνων.
3. Συμβολή των ΜΚΟ στη σύσταση σωμάτων κατάρτισης εθελοντών που έχουν προαναφερθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Σας ευχαριστούμε θερμά, κύριε και κυρία εκπρόσωποι.

Η επιτροπή τώρα θα δεχτεί μία ερώτηση από κάθε επιτροπή και ξεκινούμε με την επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, η οποία έχει τον λόγο για δύο λεπτά.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ:

(ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΑΜΠΟΥΡΑΣ)

Αντώνης Ταμπούρας, από την επιτροπή Εξωτερικών.

Συγχαρητήρια αρχικά για την πρότασή σας και την έκθεσή σας.

Σε μια από τις προτάσεις σας προς το κράτος αναφέρεστε στη δημιουργία εφαρμογής για την αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών και θα θέλαμε, έτσι, περισσότερες επεξηγήσεις όσον αφορά τα σχέδια για τα τοπογραφικά στοιχεία που θα δίνονται, θα κοινοποιούνται. Αναφέρεστε στις αρμόδιες αρχές. Θα περιορίζονται στις

αρχές ή θα δίδονται και σε πολίτες, ας πούμε, απομακρυσμένων περιοχών; Επίσης, δεν εμπíπτουν θέματα προσωπικών δεδομένων, παραδείγματος χάριν, τοπογραφικά δεδομένα; Και επίσης ποια είναι η προστιθέμενη αξία σε σχέση με τα υφιστάμενα μέσα, όπως για παράδειγμα, τους ασυρμάτους που χρησιμοποιούν οι αρχές;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστούμε.

Συνεχίζουμε με την επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ:

(ΑΝΤΡΕΑΣ ΓΙΟΥΠΑΣ)

Γεια σας!

Ονομάζομαι Αντρέας Γιούπας.

Καταρχάς, ευχαριστούμε πάρα πολύ για την έκθεσή σας. Μιλάτε για το πιο σημαντικό θέμα που ασχολούνται οι περισσότεροι νέοι τώρα, που είναι η κλιματική αλλαγή. Και η ερώτησή μου ακριβώς είναι σ' αυτό το σημείο: Κατά πόσο πιστεύετε γενικότερα ότι η κλιματική αλλαγή επηρεάζει τις επιλογές των νέων σε πολιτικό επίπεδο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Συνεχίζουμε με την επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΙΣΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ:

(ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΣΕΡΑΣ)

Χαίρετε!

Ονομάζομαι Κωνσταντίνος Καρσεράς.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω, έτσι, την επιτροπή Περιβάλλοντος για τη συγγραφή της έκθεσης, ειδικά για τούτες τις περιόδους που ζήσαμε τα τελευταία χρόνια σε όλη την Ευρώπη. Δεδομένων και βάσει κάποιων πηγών, μετά από έρευνα που κάναμε ως επιτροπή, παρατηρώ ότι, για να παραγγείλεις, αλλά και για να παραχθεί ένα αεροσκάφος αεροπυρόσβεσης, χρειάζεται η ελάχιστη παραγγελία των είκοσι πέντε αεροσκαφών. Πώς απαντάτε, λαμβανομένου υπόψη του ότι στην έκθεσή σας εισηγηθήκατε ότι θα έχετε μόνο μία παραγγελία και μία αγορά αεροσκάφους; Πώς μπορείτε να απαντήσετε στο πώς προτείνετε να καλυφθεί τούτο το συγκεκριμένο αίτημα;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστούμε.

Και εν κατακλείδι η επιτροπή Υγείας.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ:

(ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΡΕΣΤΗ)

Χαίρετε!

Ονομάζομαι Χαράλαμπος Αρέστη.

Εισηγείστε προς το κράτος τη δημιουργία κοινωνικών επιχειρήσεων στην έκθεσή σας που διαβάσαμε και θα θέλαμε να πούμε ότι, παρ' όλ' αυτά, στο νομοσχέδιο περί της δημιουργίας και διατήρησης μητρώου εγγραφής κοινωνικών επιχειρήσεων τονίζεται ότι οι κοινωνικές επιχειρήσεις δεν μπορεί να υπάγονται στο κράτος, παρά μόνο στον ιδιωτικό τομέα. Η ερώτησή μας είναι η εξής: Πώς ακριβώς δηλαδή μπορεί το κράτος να υποστηρίξει πρακτικά τέτοιες πρωτοβουλίες τις οποίες προτείνετε;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστούμε.

Κυρία και κύριε εκπρόσωποι, έχετε τον λόγο για πέντε λεπτά, για να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ:

(ΡΑΦΑΗΛ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Ευχαριστούμε πάρα πολύ όλους σας για τις ερωτήσεις και διευκρινίσεις.

Ας ξεκινήσω από την επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων και Ευρωπαϊκών Θεμάτων, η οποία τόνισε το θέμα της εφαρμογής και το θέμα των προσωπικών δεδομένων, αλλά και την προστιθέμενη αξία που υπάρχει.

Η εφαρμογή θεωρούμε ως επιτροπή ότι είναι καθοριστικό σημείο και να ξεκινήσω λίγο με το πώς θα λειτουργεί. Με βάση το risk assessment που θα προηγηθεί, δηλαδή την αξιολόγηση επικινδυνότητας, θα ξέρουμε ποιες δασικές περιοχές στην Κύπρο έχουν περισσότερο κίνδυνο και σε ποια στάδια είναι πιο επικίνδυνες να επιφέρουν ζημιά. Αυτά τα στοιχεία θα δοθούν στις αρμόδιες υπηρεσίες, δηλαδή σε αυτόν που θα αναλύσει τα δεδομένα, μαζί με κάποια άλλα στοιχεία, όπως τοπογραφικά δεδομένα, όπως κάποια άλλα στοιχεία που αφορούν πηγές νερού ή κάποια υδροδότηση... κάποια διαφορετική... ή κάποιο δρόμο που μπορεί να ακολουθήσουν τα μέσα πυρόσβεσης και αυτές οι πληροφορίες θα δοθούν επίσης στον αναλυτή δεδομένων, ο οποίος θα έχει την ευθύνη να αναλύσει τα διάφορα δεδομένα και να προτείνει κάποια συγκεκριμένα σχέδια στους policy makers, έτσι ώστε να διαλέξουν αυτοί ποια είναι τα κατάλληλα σχέδια, αλλά και στις αρμόδιες αρχές. Προφανώς, αυτό το σχέδιο είναι μεγαλεπήβολο, έχει μεγάλο προϋπολογισμό, μεγάλο μέρος του προϋπολογισμού, αλλά θεωρούμε ότι η ψηφιοποίηση του συστήματος πυρασφάλειας της χώρας μας και πυρόσβεσης είναι αρκετά σημαντική και κάποιος μπορεί να τονίσει εδώ τη σημαντικότητα της Κύπρου στο

θέμα της τεχνολογίας, αφού στόχος της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι να καταστεί η Κύπρος ένα τεχνολογικό κέντρο της περιοχής, μέχρι το 2050, έτσι αναφέρεται. Πώς μπορείς να γίνεις ένα τεχνολογικό κέντρο, χωρίς να χρησιμοποιείς την τεχνολογία σου; Αυτό όσον αφορά την εφαρμογή.

Όσον αφορά τα προσωπικά δεδομένα, θέλω να πω ότι στην Ευρωπαϊκή Ένωση υπάρχει νόμος για τα προσωπικά δεδομένα και ειδικός νόμος όσον αφορά τα drones, τους ανιχνευτές, τα τοπογραφικά δεδομένα, που γνωστοποιεί ότι τα δεδομένα των καμερών, αλλά και τα στοιχεία τα οποία υπάρχουν πρέπει να γνωστοποιούνται σε αυτούς οι οποίοι επηρεάζονται και, εφόσον αυτό γίνεται κατορθωτό, τότε δεν υπάρχει θέμα προσωπικών δεδομένων.

Όσον αφορά την προστιθέμενη αξία, αναγνωρίζουμε ότι είναι μεγάλο ποσοστό του προϋπολογισμού που θα δοθεί στη συγκεκριμένη εφαρμογή, οπότε προτείνουμε -κάτι το οποίο δεν έχει τονιστεί στην επιτροπή, αλλά θα το τονίσω τώρα, είναι μια δική μου πρόταση- τη δημιουργία ενός ομολόγου. Ήδη υπάρχει στην Αμερική. Μπορεί να είναι ένα οικολογικό ομόλογο. Θα φέρει επενδυτές μέσα στη χώρα, θα γίνουν κάποιες επενδύσεις, θα δοθούν κάποια χρήματα στο συγκεκριμένο ομόλογο και, εφόσον το συγκεκριμένο project πάει καλά, τότε θα δοθούν returns στους επενδυτές και, εφόσον δεν πάει καλά, δυστυχώς θα χάσουν τα λεφτά τους. Τι να κάνουμε; Έτσι παν τα πράγματα.

Αυτά όσον αφορά την επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ:

(ΝΑΓΙΑ ΚΟΥΗ)

Ωραία!

Όσον αφορά τις πυρκαγιές και την κλιματική αλλαγή, κατά πόσο επηρεάζουν τους νέους σε πολιτικό επίπεδο, θεωρούμε ότι αυτό αποτελεί και το έναυσμα για τους νέους

να ασχοληθούν με την πολιτική, εφόσον δεν έχει υπάρξει μέχρι στιγμής κάποια λύση γι' αυτό και βλέπουμε ότι φαινόμενα όπως οι πυρκαγιές επαναλαμβάνονται κάθε χρόνο, οπότε θεωρούμε ότι θα τους ωθήσει να ασχοληθούν με τα κοινά.

Σε ό,τι αφορά την ερώτηση με τα Canadair, γνωρίζουμε ότι χρειάζεται να παραχθούν είκοσι έξι Canadair συγκεκριμένα, τέλος πάντων η παραγγελία πρέπει να πάει με είκοσι έξι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Έχετε διαθέσιμο ένα λεπτό.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ:

(ΝΑΓΙΑ ΚΟΥΗ)

Ωραία!

...και γι' αυτό βασίσαμε την πρόταση σε ένα γενικό πλαίσιο αλληλεγγύης μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών. Δε θα παραγγείλει δηλαδή η Κύπρος μόνη της είκοσι έξι, αλλά, εφόσον είναι ζήτημα που απασχολεί γενικότερα τη Μεσόγειο και την Ευρωπαϊκή Ένωση, θα βασιστεί σε ένα τέτοιο σχέδιο.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ:

(ΡΑΦΑΗΛ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Να προσθέσω σ' αυτά ότι οι ανάγκες της Κύπρου και των σχεδίων θα ανανεώνονται συνεχώς, οπότε δεν είναι μόνο μία φορά που θα γίνει η παραγγελία· θα γίνεται συνεχώς και θα γίνεται, όπως είπε και η Νάγια, σε συνεργασία με τις υπόλοιπες χώρες.

Όσον αφορά την επιτροπή Υγείας και τις κοινωνικές επιχειρήσεις, για το οποίο τόνισε πολύ σωστά ότι μπορεί να γίνει μόνο από ιδιώτες και όχι από το κράτος, θέλουμε να τονίσουμε ότι δεν είναι σκοπός μας να συμπεριλάβουμε μόνο το κράτος, αλλά σκοπός μας είναι να συμπεριλάβουμε όλους τους τομείς της κοινωνίας. Βέβαια, το

κράτος έχει ρόλο να επιτελέσει σε αυτό. Σκοπός μας είναι να πείσουμε το κράτος να δώσει κίνητρα, οικονομικά ή μη, σε ιδιώτες, μη κερδοσκοπικές οργανώσεις, αλλά και σε άλλα κοινωνικά σύνολα και ιδιωτικές επιχειρήσεις, έτσι ώστε να επενδύσουν στο συγκεκριμένο θέμα, γιατί οι κοινωνικές επιχειρήσεις είναι ένα θετικό παράδειγμα και στις υπόλοιπες χώρες, που μπορεί να αξιοποιηθεί και στην Κύπρο.

Ευχαριστώ πολύ και συγγνώμη που ξεπεράσαμε τον χρόνο μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστούμε πολύ.

Λοιπόν, κυρίες και κύριοι βουλευτές, ακολουθεί ψηφοφορία της εκθέσεως. Υπενθυμίζετε πως οι εκθέσεις που θα ψηφιστούν με σχετική πλειοψηφία -ξέρετε τις διαδικασίες- θα αποτελούν τις επίσημες εκθέσεις της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων.

Ας ξεκινήσουμε την ψηφοφορία. Μπορείτε να πάρετε τις θέσεις σας.

Ευχαριστούμε.

Λοιπόν, οι νέοι και οι νέες βουλευτές που ψηφίζουν υπέρ της εκθέσεως παρακαλούνται να το δηλώσουν τώρα. Και έχουμε και δύο ψήφους εδώ πίσω.

Λοιπόν, όσοι είναι κατά παρακαλούνται τώρα να το δηλώσουν.

Και όσοι απέχουν.

Λοιπόν, με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία κατά και μία αποχή, η έκθεση εγκρίνεται.

Συγχαρητήρια στην ομάδα!

Και τώρα συνεχίζουμε με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, την τελευταία μας επιτροπή.

Καλώ στο βήμα τους εκπροσώπους της επιτροπής Υγείας κ. Δήμητρα Σταυροπούλου και κ. Φοίβο Φυλακτού για παρουσίαση της έκθεσης της επιτροπής με θέμα «Ψυχική Υγεία και Νεολαία».

Έχετε δεκαπέντε λεπτά στη διάθεσή σας.

(Η σχετική έκθεση, βασικά σημεία της οποίας παρουσιάστηκαν από τους κ. Φοίβο Φυλακτού και Δήμητρα Σταυροπούλου.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα «Ψυχική Υγεία και Νεολαία»

Βουλευτές:

Χρίστος Οικονομίδης, επικεφαλής

Φοίβος Φυλακτού

Βικτώρια-Ιζαμπέλα Τσολάκη

Δήμητρα Σταυροπούλου

Αντωνία Αναστασίου

Αναστασία Στεφάνου

Αλεξάνδρα Τέηλορ

Χαράλαμπος Αρέστη

ΣΥΝΟΨΗ

Η νεολαία σήμερα καλείται να ανταποκριθεί σε μια καθημερινότητα που περικλείεται από πληθώρα προκλήσεων, οικονομικών, περιβαλλοντικών, τεχνολογικών, πολιτιστικών, και υγειονομικών. Ο αντίκτυπος των προκλήσεων αυτών αντανακλάται στην ευάλωτη και εύθραυστη ψυχική υγεία της νεολαίας της τρέχουσας εποχής στην κυπριακή πραγματικότητα. Πέρα από τις ατομικές προκλήσεις, οι δυσκολίες στον τομέα της ψυχικής υγείας επιβαρύνουν την κοινωνία και την πολιτεία, με το κράτος να καλείται να καλύψει το τεράστιο κόστος που δημιουργείται. Ωστόσο, σημειώνεται ότι η ψυχική υγεία δεν αφορά μόνο την παρουσία ασθένειας, αλλά και τη γενικότερη ευημερία των νέων. Έτσι, για να αντιμετωπιστούν οι κίνδυνοι και συνάμα να μειωθούν οι τυχόν επιπτώσεις στην ψυχική υγεία των νέων, γίνονται εισηγήσεις προς το κράτος, η υλοποίηση των οποίων σκοπεύει στη μείωση του στίγματος, στην προαγωγή ψυχικής υγείας, στην ενίσχυση της πρόληψης και στην εφαρμογή έγκυρης και έγκαιρης παρέμβασης. Επενδύοντας στην ψυχική υγεία των νέων μέσω της τροποποίησης της νομοθεσίας, της αναβάθμισης του συστήματος υγείας, της παροχής εξειδικευμένης

εκπαίδευσης και κατάρτισης, δημιουργείται η δυνατότητα για βελτίωση της ποιότητας ζωής των νέων της Κύπρου.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ένα από τα πιο σύνθετα ζητήματα αυτή τη στιγμή στις συζητήσεις περί ψυχικής υγείας τόσο σε κρατικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο είναι τα προβλήματα και οι προκλήσεις στην ψυχική υγεία της νεανικής ηλικίας. Αναμφίβολα, εν έτει 2021 και ιδιαίτερα μετά την πανδημία COVID-19 οι νέοι αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες προκλήσεις στα θέματα ψυχικής υγείας, αφού καλούνται να αντεπεξέλθουν σε έναν κόσμο γεμάτο πρωτόγνωρες συνθήκες, οι οποίες χρήζουν ειδικής διαχείρισης. Ωστόσο, είναι σημαντικό να ορίσουμε πρώτα ποια είναι η έννοια της ίδιας της ψυχικής υγείας. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) ορίζει την ψυχική υγεία ως την κατάσταση συναισθηματικής ευεξίας που επιτρέπει στο άτομο να λειτουργεί αποτελεσματικά στους διάφορους τομείς της ζωής του και να λαμβάνει ικανοποίηση από αυτούς. Η βιβλιογραφία υποστηρίζει ότι η ψυχική υγεία επηρεάζεται από μια ποικιλία βιολογικών ή/και κληρονομικών παραγόντων που είναι υπεύθυνοι για την προδιάθεση του ατόμου ως προς την ανάπτυξη ψυχικών καταστάσεων, καθώς και από διάφορους περιβαλλοντικούς/εξωτερικούς παράγοντες που μεταβάλλονται με την πάροδο των χρόνων και μπορούν να ενεργοποιήσουν την κληρονομική προδιάθεση.

Το συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον, όπως για παράδειγμα η ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας, η ανεργία και κυρίως το φαινόμενο της πανδημίας, αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που έχουν να αντιμετωπίσουν οι νέοι. Χωρίς την απαραίτητη παρέμβαση στην ψυχική υγεία των νέων, ενδεχομένως να δημιουργηθούν σοβαρότατες επιπτώσεις σε όλους τους τομείς της ζωής τους. Μια μικρή μόνο απόδειξη και παράλληλα τρανό παράδειγμα αποτελεί το γεγονός ότι το 90% των αυτοκτονιών τα τελευταία χρόνια στην Ευρώπη οφείλεται ακριβώς στην απουσία άμεσης και

κατάλληλης παρέμβασης από αρμόδιους φορείς. Ειδικότερα, στη σύγχρονη κοινωνία πολιτών της Κύπρου η αντίληψη και κατανόηση που υπάρχει σχετικά με την ψυχική υγεία και ψυχική ασθένεια δεν είναι καθόλου ορθολογικές. Συνεπώς, η ελλιπής ενημέρωση και εκπαίδευση σε ζητήματα ψυχικής υγείας και ασθένειας στην Κύπρο οδηγούν σε μια διαστρεβλωμένη ημιμάθεια, οδηγώντας στην ενδυνάμωση του κοινωνικού στιγματισμού σε μη αρμόζουσες συμπεριφορές και έπειτα στον φόβο της διάγνωσης, που εμποδίζει τους νέους να ζητήσουν την απαραίτητη βοήθεια.

Εν κατακλείδι, θα ήταν παράλειψη να μην αναφερθούμε στο φαινόμενο ότι η πλειονότητα των ψυχικών ασθενειών -50% έως 75%- εμφανίζεται σε άτομα μεταξύ 14 και 24 ετών σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, κατά πόσο η κατάσταση αυτή επηρεάζει την πραγματικότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας; Η παραγωγικότητα των τοπικών επιχειρήσεων και το κόστος υγειονομικής περίθαλψης επηρεάζονται σημαντικά, αφήνοντας τεράστια αντίτιμα στην ανερχόμενη ανεργία, στην τοπική οικονομία και στο αίσθημα της ασφάλειας του συνόλου. Σε αυτές τις περιπτώσεις παρατηρείται αύξηση των κρατικών δαπανών για χορήγηση επιδομάτων και θεραπευτικών υπηρεσιών, μειωμένη ψυχοκοινωνική υγεία κυρίως παιδιών και νέων και εν τέλει χαμηλή ποιότητα ζωής των μεταγενέστερα ενηλίκων. Ακόμη η ικανότητα των παιδιών και των νέων να επιτύχουν στο σχολείο παρεμποδίζεται και ο θεσμός της οικογένειας και της κοινότητας οδηγείται προς εξασθένηση. Τι δύνανται άρα να κάνουν οι κρατικοί φορείς της χώρας, αλλά και η ίδια η κοινωνία της για ένα πιο βιώσιμο και υποστηρικτικό ψυχικό πλαίσιο στους νέους; Ποιες οι κρατικές αναθεωρήσεις που πρέπει να γίνουν; Με ποιες τροποποιήσεις ή δομές θα μπορέσουν να υποστηριχθούν περισσότεροι ψυχολόγοι; Ποια τα κατάλληλα προγράμματα πρόληψης ή θεραπείας;

ΑΝΑΛΥΣΗ

Ο ΠΟΥ, στα πλαίσια της Παγκόσμιας Ημέρας Ψυχικής Υγείας για το 2021 (10 Οκτωβρίου 2021), έστησε την καμπάνια του με θεμέλιο το σύνθημα «Ψυχική Υγεία για Όλους: Ας το Κάνουμε Πραγματικότητα». Η αφορμή για το σύνθημα αυτό ήταν οι δυσκολίες που έφερε στην καθημερινότητα η πανδημία COVID-19. Μια τέτοια αντίληψη υπενθυμίζει ότι η ψυχική υγεία αφορά όλους και ενθαρρύνει την πολιτεία να επενδύσει στην προαγωγή, πρόληψη, έγκαιρη και έγκυρη παρέμβαση, κατάρτιση και διεξαγωγή έρευνας σε θεματικές, όπως αποδοτικά μοντέλα θεραπείας και ανίχνευση παραγόντων ρίσκου ανάπτυξης ψυχικών παθήσεων.

Σήμερα διάφορες συχνές ψυχικές παθήσεις (π.χ. κατάθλιψη, αγχώδεις διαταραχές κ.λπ.) αποτελούν βασικές αιτίες επιβάρυνσης σε ατομικό, κοινωνικό, οικονομικό, και κρατικό επίπεδο. Συγκεκριμένα, τα τελευταία χρόνια η κατάθλιψη θεωρείται ως η κυριότερη αιτία δυσλειτουργίας παγκοσμίως (Smith, 2014). Επιπλέον, υπολογίζεται ότι μέσα στις τελευταίες τρεις δεκαετίες οι διαγνώσεις κατάθλιψης έχουν αυξηθεί κατά 50% (Liu et al., 2019), ενώ εκτιμάται πως η πανδημία COVID-19 οδήγησε στην αύξηση διαγνώσεων σοβαρής μορφής κατάθλιψης κατά περίπου 25-30% (Santomauro et al., 2020).

Κατ' επέκταση, για να αντεπεξέλθουν οι πολιτείες στις επιβαρύνσεις αυτές, επωμίζονται το οικονομικό κόστος, το οποίο συχνά μπορεί να ξεπερνά το κόστος των σωματικών παθήσεων (π.χ. καρδιοπάθεια). Για παράδειγμα, υπολογίζεται ότι στην Ευρώπη δαπανώνται πάνω από €500 δις από τα κρατικά ταμεία, για να καλυφθούν οι ανάγκες που αφορούν την ψυχική υγεία. Επιπλέον, τα στατιστικά δεδομένα των πιο κάτω κρατών υποδεικνύουν ότι ένας νέος με ψυχική πάθηση κοστίζει στην Αγγλία περίπου £9.000 ανά έτος, ενώ στον Καναδά εκτιμάται ότι μέχρι το 2040 οι κρατικές δαπάνες που θα παρέχονται στον τομέα της ψυχικής υγείας θα φτάσουν τα \$2,5 τρις.

Δυστυχώς, δεν υπάρχουν συγκεκριμένα στατιστικά δεδομένα όσον αφορά την

κυπριακή πραγματικότητα. Το γεγονός αυτό δυσκολεύει το έργο των επαγγελματιών ψυχικής υγείας, αλλά και την έγκυρη και αξιόπιστη ενημέρωση της κοινωνίας, η οποία δεν έχει ακριβή εικόνα των εκάστοτε συνθηκών περί ψυχικής υγείας νέων. Όπως προτείνεται στις εισηγήσεις, το ζήτημα αυτό θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί αξιοποιώντας την τεχνολογία μέσω υφιστάμενων δομών (π.χ. βάση δεδομένων ΓΕΣΥ) ή καινοτόμων συστημάτων (π.χ. τεχνητή νοημοσύνη/αλγόριθμοι μηχανικής μάθησης).

Το ενδιαφέρον λοιπόν για την επίλυση των σύνθετων προβλημάτων και διαχείρισης προκλήσεων στην ψυχική υγεία προκύπτει από το γεγονός ότι αυτά αφορούν και επηρεάζουν κυρίως τους νέους της Κύπρου. Αδιαμφισβήτητα, οι νέοι αποτελούν το μέλλον της κάθε κοινωνίας και αυτή τη στιγμή καλούνται να ανταποκριθούν στις χωροχρονικά καθιερωμένες απαιτήσεις της προσωπικής και κοινωνικής καθημερινότητας, έτσι ώστε να μπορούν να εξασφαλίσουν και να αντεπεξέλθουν στο μέλλον με όσο το δυνατόν πιο ομαλό τρόπο. Σε μια περίοδο όπως η παρούσα, κατά την οποία οι νέοι αντιμετωπίζουν πληθώρα κρίσεων (οικονομικές, περιβαλλοντικές, πολιτιστικές, υγειονομικές κ.ο.κ.), η ψυχική ευεξία της νεολαίας κινδυνεύει, ενώ μπορεί να χαρακτηριστεί ως ευάλωτη και εύθραυστη. Κατ' ακρίβεια, τα δεδομένα σε παγκόσμιο επίπεδο που παρέχονται από τον ΠΟΥ δείχνουν ότι η αυτοκτονία αποτελεί την πρώτη αιτία θανάτου σε νέους ηλικίας 10-29 ετών, περίπου 10% των παιδιών ηλικίας 5-16 ετών έχουν διαγνωσμένη ψυχική ασθένεια και σχεδόν 75% των παιδιών με ψυχικές δυσκολίες δε λαμβάνουν την κατάλληλη αγωγή ή θεραπεία.

Οι δυσκολίες και τα προβλήματα της εύθραυστης ψυχικής υγείας έχουν αντίκτυπο στο ατομικό, εργασιακό και κοινωνικό επίπεδο της ζωής των νέων. Με τη σειρά του αυτό επιβαρύνει οικονομικά το κράτος, αφού καλείται να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις που σχετίζονται με την ψυχική υγεία κυρίως μέσω της χορήγησης

επιδομάτων, καθώς και της αυξανόμενης παροχής θεραπευτικής κάλυψης ή νοσηλείας όπου χρειάζεται.

Η σημαντικότητα της προαγωγής ψυχικής υγείας δεν επιβεβαιώνεται μόνο από τις οικονομικές επιβαρύνσεις προς το κράτος, αλλά και από την πληθώρα πλέον ψυχικών παθήσεων που μειώνουν την ποιότητα ζωής των νέων. Να αναφερθεί απλώς ότι υπάρχουν περίπου τριακόσιες ψυχικές παθήσεις που έχουν καταγραφεί από το Διαγνωστικό και Στατιστικό Εγχειρίδιο για τις Ψυχικές Διαταραχές (DSM-5, 2013), καθώς και από άλλα επίσημα διαγνωστικά εγχειρίδια. Επομένως, οι κρατικές δαπάνες για τον εν λόγω τομέα είναι σχεδόν ακατόρθωτο να παραμείνουν μηδαμινές, αν ένα κράτος δε δώσει ουσιαστική σημασία στην ψυχική ευημερία των πολιτών του. Δυστυχώς, οι περιορισμοί στις υφιστάμενες δομές σε συνδυασμό με την αύξηση των περιστατικών αναγκάζουν τις υπηρεσίες του κράτους να εστιάσουν στη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια παρέμβαση των σοβαρότερων περιστατικών, συχνά με καθυστερήσεις ή/και επιπλοκές στην προσβασιμότητα των υπηρεσιών.

Η προσέγγιση αυτή δίνει έμφαση στις κλινικές και δυσλειτουργικές καταστάσεις που αφορούν την ψυχική υγεία, ενισχύοντας έτσι το στίγμα και τα στερεότυπα, αλλά και τις πιθανότητες ενδονοσοκομειακής περίθαλψης. Η επιτροπή Υγείας οφείλει να υπενθυμίσει στην κοινωνία ότι η ψυχική υγεία αφορά την γενικότερη ευεξία και ανάπτυξη ψυχικών δεξιοτήτων και ανθεκτικότητας και όχι μόνο την παρουσία ασθένειας. Με ποιο τρόπο λοιπόν ως κράτος προάγουμε την ψυχική υγεία γενικότερα; Πώς προστατεύουμε τη νεολαία, όταν δεν υπάρχει κλινική εικόνα; Πώς προάγουμε την ανθεκτικότητα;

Το πιο πάνω φαινόμενο τονίζει στο κράτος, την κοινωνία και τα άτομα τη σημαντικότητα εστίασης όχι μόνο στον πολύ σημαντικό ρόλο της παρέμβασης, αλλά και στην προαγωγή, πρόληψη και πρώιμη παρέμβαση όσον αφορά την ψυχική υγεία. Σε

συνδυασμό τα πιο πάνω οδηγούν σε εισηγήσεις που αφορούν συγκεκριμένους τομείς, όπως είναι η εκπαίδευση και η επαγγελματική κατάρτιση, το νομοθετικό πλαίσιο, η έρευνα και τεχνολογία κ.ά. Επιπλέον, κάποια από τα ήδη υφιστάμενα συστήματα και προγράμματα που αφορούν την ψυχική υγεία χρήζουν τροποποιήσεων ή/και αναβαθμίσεων, ούτως ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες και εισηγήσεις που παρουσιάζονται στη σύγχρονη βιβλιογραφία.

Γενικότερα, επενδύοντας στην προαγωγή, πρόληψη, και παρέμβαση, ενισχύονται σημαντικοί προστατευτικοί παράγοντες, όπως η ψυχική ανθεκτικότητα, και προωθούνται επιστημονικά έγκυρες και αποτελεσματικές παρεμβάσεις. Με τη σειρά τους αυτά μπορούν να μειώσουν το κόστος του κράτους, ενώ ταυτόχρονα δημιουργείται ένα πρόσφορο έδαφος για τη νεολαία με βάση την ενημέρωση και προαγωγή, την καταπολέμηση του στίγματος και την ενίσχυση της πρόσβασης στην κατάλληλη και εξατομικευμένη θεραπεία.

Με γνώμονα τα παραπάνω, η επιτροπή Υγείας της 5^{ης} Συνόδου της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων αποφάσισε τη δημιουργία και παράθεση των πιο κάτω εισηγήσεων με απώτερο σκοπό τη συνολική ενίσχυση της ψυχικής υγείας, αλλά και ποιότητας ζωής των νέων της Κύπρου.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι νέοι της Κύπρου έρχονται αντιμέτωποι με ιδιόμορφες προκλήσεις στα θέματα ψυχικής υγείας, αφού καλούνται να αντεπεξέλθουν σε έναν κόσμο με πρωτόγνωρες δυσχέρειες. Ο πληθωρισμός, η στασιμότητα των μισθών, η ανεργία και ο κοινωνικός αποκλεισμός αποτελούν πηγές ανησυχίας για τους νέους, οι οποίοι ευελπιστούν για ένα καλύτερο μέλλον. Το κράτος καλείται να παλέψει για αυτά τα όνειρα, προσφέροντας τα κατάλληλα εργαλεία για την ανθεκτικότητα και την ψυχική ευημερία των νέων.

Η λάθος ή εκπρόθεσμη αντιμετώπιση προβλημάτων ψυχικής υγείας κοστίζει

στην οικονομία του τόπου, στις κοινότητες και στην κοινωνία μας. Το στίγμα και οι διακρίσεις λόγω κακής ψυχικής υγείας οφείλουν να περιοριστούν άμεσα. Η νεολαία αναζητεί μια κοινωνία όπου η ψυχική υγεία εκλαμβάνεται ως προτεραιότητα και υπάρχει συλλογική κατανόηση για τους τρόπους πρόληψης και αντιμετώπισης προβλημάτων ψυχικής υγείας.

Μέσω της παραπάνω ανάλυσης τονίζεται η σημαντικότητα της υιοθέτησης μιας υγιούς αντίληψης περί σημαντικότητας της ψυχικής υγείας στη νεολαία της Κύπρου, καθώς και η ανάγκη προώθησης δράσεων που θα συμβάλουν στη διαχείριση αυτού του σημαντικού φαινομένου. Η επιτροπή Υγείας της 5^{ης} Συνόδου της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων εργάστηκε, προκειμένου να εισηγηθούν πρακτικές και εφαρμόσιμες προτάσεις, οι οποίες κατατάσσονται κάτω από πέντε θεματικές ως εισηγήσεις προς το κράτος.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ/ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

Πρόληψη και προαγωγή ψυχικής υγείας νέων

1. Σύσταση εξειδικευμένης ομάδας που αποσκοπεί στη δημιουργία και εφαρμογή προληπτικών προγραμμάτων, καθώς και στην αξιολόγηση παρεμβάσεων της ψυχικής υγείας στις κρατικές δομές.
2. Βελτίωση και αύξηση υφισταμένων κρατικών προγραμμάτων, εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων που προάγουν την ψυχική υγεία και την κοινωνική ευαισθητοποίηση των νέων.
3. Προβολή διαφημίσεων κοινωνικού περιεχομένου με σκοπό την καταπολέμηση κοινωνικού στίγματος και την κατάλληλη ενημέρωση σχετικά με την ψυχική υγεία.

Πρώιμη παρέμβαση και θεραπευτική περίθαλψη

1. Αναβάθμιση κρατικών υπηρεσιών ψυχικής υγείας με τη σύσταση εξειδικευμένης πολυμηματικής ομάδας με σκοπό την έγκαιρη και έγκυρη πρώιμη παρέμβαση σε

παιδιά και νέους σε κάθε υπηρεσία ψυχικής υγείας.

2. Βελτίωση ενδονοσοκομειακής θεραπευτικής περίθαλψης μέσω αναβάθμισης κτιριακών υποδομών και εξειδικευμένων ενδονοσοκομειακών υπηρεσιών για παιδιά και νέους σε όλες τις επαρχίες, ώστε να δημιουργηθεί προσβασιμότητα προς τις υπηρεσίες.
3. Δημιουργία και εφαρμογή συστηματικών διαδραστικών ενημερωτικών προγραμμάτων σε δημοτική, μέση, τεχνική και ανώτατη εκπαίδευση με σκοπό την ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των μαθητών σχετικά με θέματα ψυχικής υγείας.

Εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση

1. Δημιουργία νέων τομέων επιμόρφωσης και προγραμμάτων του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, που αφορούν τη διαχείριση ψυχικών παθήσεων και την προαγωγή ψυχικής υγείας των μαθητών στα σχολεία.
2. Εισαγωγή του θεματικού άξονα ψυχολογικών πρώτων βοηθειών στο ήδη υπάρχον μάθημα πρώτων βοηθειών που παρέχεται στη μέση και τεχνική εκπαίδευση. Επαγγελματική κατάρτιση του βοηθητικού ιατρικού προσωπικού κρατικών δομών σε θέματα ψυχολογικών πρώτων βοηθειών, ώστε να παρέχεται άμεση υποστήριξη και ανακούφιση των επειγόντων περιστατικών ψυχικής υγείας.
3. Δυνατότητα παροχής διά βίου μάθησης λειτουργών νεολαίας (κρατικών δομών, ΜΚΟ) για τη συνεχή ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων σε θέματα ψυχικής υγείας.

Στρατηγική και νομοθεσία

1. Διορισμός μόνιμων σχολικών ψυχολόγων σε κάθε σχολείο σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης, ώστε να προλαμβάνονται και να διαχειρίζονται κατάλληλα τα περιστατικά ψυχικής υγείας, μαθησιακών δυσκολιών και ειδικών αναγκών.
2. Επανεξέταση και αναδιάρθρωση νομοθεσίας που αφορά το εργασιακό πλαίσιο, τη διαδικασία πρόσληψης, την επανένταξη και τις κοινωνικές πρόνοιες νέων με

ψυχικές παθήσεις.

3. Δημιουργία νομοθεσίας ως προς τον υποχρεωτικό προληπτικό έλεγχο ψυχικής υγείας κατά τα πρώιμα χρόνια ζωής, προκειμένου να ανιχνευτούν πρώιμα σημάδια και παράγοντες ρίσκου στα παιδιά από τους ειδικούς.

Γενικό Σύστημα Υγείας (ΓΕΣΥ)

1. Αναβάθμιση της βάσης δεδομένων του ΓΕΣΥ, προκειμένου να ενσωματωθεί η καταγραφή δεδομένων ψυχικής υγείας με σκοπό τη στατιστική ανάλυση και έρευνα σε παγκύπριο επίπεδο.
2. Δημιουργία walk-in centres για νέους σε διαθέσιμες δημόσιες υποδομές κάθε επαρχίας, τα οποία θα στελεχώνονται από εποπτευόμενους φοιτητές ψυχολογίας στα πλαίσια πρακτικής άσκησης με σκοπό την άμεση υποστήριξη, ανακούφιση και παραπομπή σε ειδικούς, όπου κρίνεται αναγκαίο.
3. Επαναξιολόγηση ετήσιου επιτρεπόμενου ορίου επισκέψεων ασθενών σε κλινικούς ψυχολόγους μέσω ΓΕΣΥ.

Έρευνα, τεχνολογία, και καινοτομία

1. Ανάπτυξη στρατηγικής με σκοπό την πρόσβαση νέων που κατοικούν σε αγροτικές και παραμεθόριες περιοχές σε υπηρεσίες ψυχικής υγείας και ψυχολογικής στήριξης.
2. Δημιουργία συστήματος τηλεϊατρικής και ψηφιακών τεχνολογιών ψυχικής υγείας, ώστε να παρέχεται φροντίδα και υποστήριξη μέσω της τηλεπικοινωνιακής τεχνολογίας (technology enabled care).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστούμε, κυρία και κύριε εκπρόσωπε.

Η επιτροπή τώρα θα δεχτεί μια ερώτηση από την κάθε επιτροπή, ξεκινώντας εν πρώτοις από την επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ:

(ΕΙΡΗΝΗ ΒΟΛΙΤΑΚΗ)

Συγχαρητήρια! Πολύ ενδιαφέρουσες οι προτάσεις σας.

Θα ήθελα να κάνω μια ερώτηση σχετικά με τα walk-in centres: Ποιο είναι το κίνητρο που θα έχουν οι νέοι, ώστε να συζητήσουν ελεύθερα και να εμπιστευτούν τα προβλήματα τους σε ένα walk-in centre; Επίσης οι εποπτευόμενοι φοιτητές του προγράμματος θα προέρχονται από προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό επίπεδο;

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστούμε.

Εν συνεχεία η επιτροπή Εργασίας, Προνοίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ:

(ΣΩΤΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ)

Καλησπέρα σας.

Αρχικά θα ήθελα να συγχαρώ για την εκπόνηση των προτάσεών σας. Η ερώτησή μου είναι κατά πόσο πιστεύετε ότι είναι εφικτό από τους μαθητές να είναι σε θέση να παρέχουν ψυχολογικές πρώτες βοήθειες μετά από μερικές διδακτικές ώρες που θα δεχτούν στο μάθημα των πρώτων βοηθειών. Μιλάμε για δεκαπεντάχρονα, δεκαεξάχρονα, που ίσως να μην είναι και σε θέση να συμβουλέψουν κάποιους άλλους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστούμε.

Ακολουθεί η επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών Μεταξύ

Ανδρών και Γυναικών.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΙΣΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ:

(ΜΑΙΡΥΛΙΝ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ)

Μέσα στην τοποθέτησή σας κάνετε λόγο για έγκυρη πρόληψη και παρέμβαση. Πέραν τούτου, πώς μπορείτε να αντιμετωπίσετε εσείς πρώιμα τις ενδείξεις ψυχικών διαταραχών στα παιδιά, όταν ακόμα το θέμα της ψυχικής υγείας είναι ταμπού για τον περίγυρό τους; Όταν λέμε «περίγυρο», εννοούμε γονείς, εννοούμε παππούδες, θείους, φίλους κ.ο.κ. Επίσης κάνετε λόγο για ενημέρωση των νέων κυρίως από τη στιγμή που περισσότερη ενημέρωση χρειάζεται τούτος ο περίγυρος, που έχει τις παρωχημένες απόψεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστούμε.

Εν κατακλείδι, η επιτροπή περιβάλλοντος.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ:

(ΑΝΤΡΕΑ ΣΩΦΡΟΝΙΟΥ)

Καταρχάς, ευχαριστούμε για την έκθεση και την παρουσίασή σας.

Ήθελα να ρωτήσω εγώ: Χρόνο με τον χρόνο το ποσοστό των διαγνωσμένων παιδιών, εφήβων και ενηλίκων συνεχίζει να αυξάνεται, ειδικότερα κατά τη διάρκεια της πανδημίας, όπως αναφέρατε. Αυτό το φαινόμενο οφείλεται στην επίγνωση της ψυχικής υγείας ή είναι αποτέλεσμα της σύγχρονης κοινωνίας; Δηλαδή υπάρχει έρευνα για το αν οι άνθρωποι ήταν πάντα σε κατάθλιψη, αλλά διαγνώσθηκαν τώρα ή είναι επειδή τα παιδιά αυτές τις μέρες επιβαρύνονται πραγματικά με περισσότερη πίεση, για να πετύχουν, απ' ό,τι στο παρελθόν;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστούμε.

Κυρία και κύριε εκπρόσωποι, έχετε τον λόγο για πέντε λεπτά.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΑ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ)

Ευχαριστούμε για τις ερωτήσεις σας.

Λοιπόν, να ξεκινήσω πρώτα με την ερώτησή σας για το walk-in centre, για το ποιο κίνητρο θα έχουν οι νέοι να μιλήσουν. Αρχικά, αυτή την ιδέα την είχαμε λόγω άλλων πρωτοβουλιών που έχουν σε άλλες χώρες, όπως για παράδειγμα η Αγγλία και τα walk-in centres. Το κύριο μέλημά τους είναι να έρθουν να μιλήσουν άτομα τα οποία το έχουν άμεση ανάγκη και είδαμε ότι είναι πάρα πολύ απωθητικό σε άλλες χώρες, γιατί μπορεί απλώς να είναι πιεσμένοι από τη δουλειά και να χρειαστούν να έρθει να μιλήσει κάποιος. Εννοείται ότι υπάρχουν πάρα πολλοί που δε θα είναι σε θέση, αλλά μόνο και μόνο που έχεις τη δυνατότητα, ξέρεις ότι «μπορώ να πάω να μιλήσω, αν το χρειαστώ» ίσως πάρα πολύς κόσμος να ενθαρρυνθεί και έτσι να πατάξει λίγο και το κοινωνικό στίγμα που υπάρχει γύρω από την ψυχική υγεία.

Όσον αφορά για το επίπεδο των φοιτητών, κυρίως μιλούμε για μεταπτυχιακούς ή διδακτορικούς φοιτητές οι οποίοι έχουν περισσότερες γνώσεις και εννοείται ότι θα είναι και εποπτευόμενοι. Απλώς, θέλαμε να βοηθήσουμε, γιατί ξέρουμε ότι οι φοιτητές δεν έχουν αρκετές ευκαιρίες, για να εξασκηθούν πρακτικά, και ταυτόχρονα το κράτος χρειάζεται περισσότερο ανθρώπινο δυναμικό, για να καλύψει τόσες ανάγκες, οπότε θεωρήσαμε ότι μπορούμε να χειριστούμε αποδοτικά και τα δύο.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ:

(ΦΟΙΒΟΣ ΦΥΛΑΚΤΟΥ)

Θα απαντήσω στην ερώτηση που ήρθε από την επιτροπή Εργασίας -πολύ

ενδιαφέρουσα ερώτηση- όσον αφορά τις ψυχολογικές πρώτες βοήθειες και αν θα μπορούν οι μαθητές να αντεπεξέλθουν και να χρησιμοποιήσουν τις γνώσεις που θα πάρουν μέσα από το μάθημα. Σκόπιμα προτείνουμε την ένταξη του μαθήματος μέσα στο μάθημα των πρώτων βοηθειών το οποίο ήδη υπάρχει στο σχολείο και πρέπει να λάβουμε υπόψη κιάλας ότι δεν υπάρχει ένας συγκεκριμένος σκοπός μέσα από την ένταξη του μαθήματος, δηλαδή να μάθουν να το κάνουν. Υπάρχουν και δευτερεύοντες σκοποί, όπως είναι το ότι θα αντιληφθούμε ότι κάποιες αντιδράσεις είναι φυσιολογικές.

Επίσης στην ερώτηση αναφέρθηκε αν θα μπορούν να δώσουν συμβουλές. Ο ρόλος όποιου ασχολείται με την ψυχική υγεία σπανίως είναι να δώσει συγκεκριμένες συμβουλές. Απλώς, εξασκώντας κάποιες πολύ σημαντικές δεξιότητες, όπως είναι η ενεργητική ακρόαση για παράδειγμα, λαμβάνοντας αυτά υπόψη, απλώς ήθελα να τονίσω ότι είναι σε μια ηλικία η οποία κρίνεται μέσα από το εκπαιδευτικό μας σύστημα ότι μπορούν να λάβουν την εκπαίδευση των ψυχολογικών, των πρώτων βοηθειών γενικότερα, που είναι κομμάτι που εμπίπτει μέσα, θα μάθουν να ανταποκρίνονται σε αντιδράσεις ως και μια προσπάθεια για αντιμετώπιση του στίγματος στην ουσία. Εισάγουμε ένα κομμάτι το οποίο το έχουμε λίγο περιθωριοποιημένο μέσα στο κομμάτι των άμεσων αναγκών που έχουμε ως άνθρωποι όλοι μας.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΑ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ)

Όσον αφορά την ερώτησή σας για το ταμπού, η προσωπική μου άποψη, αλλά και της επιτροπής είναι ότι το ταμπού και το κοινωνικό στίγμα είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα που υπάρχει στην κοινωνία μας και ο λόγος που δεν μπορούμε να προχωρήσουμε ιδιαίτερα στον τομέα της ψυχικής υγείας.

Εννοείται ότι πάρα πολλά προληπτικά προγράμματα τα οποία ήδη υπάρχουν -και εμείς θέλουμε την ενίσχυσή τους και την αύξησή τους- δεν αφορούν μόνο τους νέους.

Μπορεί να είναι η επικέντρωση πάνω στους νέους, αλλά στα προληπτικά προγράμματα συγκαταλέγονται και οι γονείς και ο περίγυρος. Έχουμε βάλει μέσα να έχουμε διαφημίσεις κοινωνικού περιεχομένου για όλο το κοινό, όπως και οι πρώτες βοήθειες που έχουμε εισηγηθεί, να υπάρχουν και στα σχολεία και στους βοηθούς οι οποίοι υπάρχουν στα νοσοκομεία, λειτουργοί σε αρμόδιους φορείς. Είναι προκειμένου να υπάρξει μια κοινωνική, συνολική κατανόηση ότι υπάρχει ψυχική υγεία, ότι είναι εξίσου σημαντική με τη σωματική και ότι πρέπει να το θεωρήσουμε φυσιολογικό, να θεωρήσουμε ότι δεν είναι κάτι το οποίο έχουν μόνο μερικά άτομα τα οποία περιθωριοποιούμε, είναι κάτι το οποίο είναι απόλυτα φυσιολογικό και γι' αυτό υπάρχουν και τρόποι αντιμετώπισής του.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ:

(ΦΟΙΒΟΣ ΦΥΛΑΚΤΟΥ)

Όσον αφορά την τελευταία ερώτηση, είναι πολύ ενδιαφέρουσα ερώτηση, η οποία τώρα κλονίζει τη βιβλιογραφία. Αν και ίσως δεν αφορά συγκεκριμένα την έκθεση που ετοιμάσαμε, θα ήθελα απλώς να πω ότι το ερώτημα το συγκεκριμένο υπάρχει σε όλες τις επιστήμες που ασχολούνται με ιατρικά ζητήματα. Έχουμε αύξηση των διαγνωστικών εργαλείων, έχουμε καλύτερη επίγνωση όλων των διαταραχών και ασθενειών, άρα είναι λογικό να υπάρχει αύξηση των διαγνώσεων. Αυτό όμως ίσως δεν είναι και οι διαγνώσεις που θα δούμε ως την πιο αξιόπιστη μέτρηση, αλλά ίσως το κόστος που έχει στην ποιότητα της ζωής των ανθρώπων, το κόστος που έχει στα κράτη και πώς μπορούμε να μειώσουμε τα συγκεκριμένα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστούμε πάρα πολύ για την παρουσίαση σας. Μπορείτε να πάτε στις θέσεις σας.

Προτού συνεχίσουμε με την τελευταία ψηφοφορία, θα ακολουθήσει, ευελπιστώ,

για μια τελευταία φορά ονομαστική παρουσία των νέων βουλευτών της 5^{ης} Συνόδου της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων.

Αγαθοκλέους Νίνος.

ΝΙΝΟΣ ΑΓΑΘΟΚΛΕΟΥΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Αλετράς Ραφαήλ.

Αναστασίου Αντωνία.

ΑΝΤΩΝΙΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Αντωνιάδης Παναγιώτης.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Αρέστη Χαράλαμπος.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΡΕΣΤΗ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Αρτάκα Ειρήνη.

ΕΙΡΗΝΗ ΑΡΤΑΚΑ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Βασιλείου Σώτος.

ΣΩΤΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Βολιτάκη Ειρήνη.

ΕΙΡΗΝΗ ΒΟΛΙΤΑΚΗ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Γιούπας Αντρέας.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΓΙΟΥΠΑΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Γοπριάλ Αλέξανδρος.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΓΟΠΡΙΑΛ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Δημητρίου Ραφαήλ.

ΡΑΦΑΗΛ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Δημητρίου Νικολέτα.

ΝΙΚΟΛΕΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Διαμαντάρας Κωνσταντίνος Ραφαήλ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΑΦΑΗΛ ΔΙΑΜΑΝΤΑΡΑΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευαγγέλου Στάλω.

ΣΤΑΛΩ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ζιρινόγλου Δημήτρης.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΖΙΡΙΝΟΓΛΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ηλιάδη Νάνσια.

ΝΑΝΣΙΑ ΗΛΙΑΔΗ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Καλογήρου Κατερίνα.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Καρσεράς Κωνσταντίνος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΣΕΡΑΣ:

Παρών, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Κολοκοτρώνη Ελίνα.

ΕΛΙΝΑ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Κουή Νάγια.

ΝΑΓΙΑ ΚΟΥΗ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Κυπριανού Άντρεα.

ΑΝΤΡΕΑ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Λοϊζίδου Αριάδνη.

ΑΡΙΑΔΝΗ ΛΟΪΖΙΔΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Λοϊζου Έλενα.

ΕΛΕΝΑ ΛΟΪΖΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Μιχαήλ Δήμος.

ΔΗΜΟΣ ΜΙΧΑΗΛ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Οικονομίδης Χρίστος.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Όλσεν Κυριακή.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΟΛΣΕΝ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Παναγή Άννα.

ΑΝΝΑ ΠΑΝΑΓΗ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Παναγιώτου Φοίβη.

ΦΟΙΒΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Παπασάββας Ανδρέας.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΣΑΒΒΑΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Περός Κωνσταντίνος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΡΟΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Πολυδώρου Στέλιος.

ΣΤΕΛΙΟΣ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Σούσακ Άγια.

ΑΓΙΑ ΣΟΥΣΑΚ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Σταυροπούλου Δήμητρα.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Στεφάνου Αναστασία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Στεφάνου Χαρά.

ΧΑΡΑ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Σωφρονίου Άντρια.

ΑΝΤΡΙΑ ΣΩΦΡΟΝΙΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ταμπούρας Αντώνης.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΑΜΠΟΥΡΑΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Τέηλορ Αλεξάνδρα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΤΕΗΛΟΡ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Τσολάκη Βικτώρια Ιζαμπέλα.

ΒΙΚΤΩΡΙΑ ΙΖΑΜΠΕΛΑ ΤΣΟΛΑΚΗ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Φαρμακίδου Ζωή.

ΖΩΗ ΦΑΡΜΑΚΙΔΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Φυλακτού Φοίβος.

ΦΟΙΒΟΣ ΦΥΛΑΚΤΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Χαμηλού Ευγενία.

ΕΥΓΕΝΙΑ ΧΑΜΗΛΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Χαραλάμπους Μέριλιν.

ΜΕΡΙΛΙΝ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Χατζήκκος Παρασκευάς.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΧΑΤΖΗΚΚΟΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Χριστοδούλου Χριστόδουλος.

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Δρουσιώτου Άντρεα.

ΑΝΤΡΕΑ ΔΡΟΥΣΙΩΤΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Μεταξάς Ορέστης.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Πολυκάρπου Παναγιώτα.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Τώρα θα ξεκινήσει η ψηφοφορία για την τελευταία επιτροπή.

Οι νέοι και οι νέες βουλευτές που ψηφίζουν υπέρ της εκθέσεως παρακαλούνται να το δηλώσουν τώρα και να έχουν σταθερό το χέρι τους ψηλά, μέχρι να τελειώσει η διαδικασία.

Όσοι είναι κατά παρακαλούνται να το δηλώσουν τώρα.

Όσοι και όσες απέχουν;

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, δύο κατά και οκτώ αποχές, η έκθεση εγκρίνεται.

Συγχαρητήρια και στην τελευταία ομάδα!

Κυρίες και κύριοι βουλευτές, είμαι στην ευχάριστη θέση να σας ανακοινώσω ότι επίσημες εκθέσεις της 5^{ης} Συνόδου της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων αποτελούν οι εκθέσεις της επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Θεμάτων με θέμα «Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης: Η Ευρώπη που θέλουμε!», της επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με θέμα «Η αύξηση της ανεργίας των νέων συνεπεία της πανδημίας του κορωνοϊού, τα προβλήματα που δημιουργούνται και η ανάγκη στήριξής τους», της επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών με θέμα «Πρόληψη, ενημέρωση και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας, ιδιαίτερα σε περιόδους κρίσεων», της επιτροπής Περιβάλλοντος με θέμα «Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος από τις δασικές πυρκαγιές» και τέλος της επιτροπής Υγείας με θέμα «Ψυχική υγεία και νεολαία».

Οι εκθέσεις που εγκρίθηκαν θα παραδοθούν μετά από ενέργειες του Συμβουλίου Νεολαίας και του Cyprus Youth DiplomaCY στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, στην Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, στους υπουργούς της Κυπριακής Δημοκρατίας, στους αρχηγούς κομμάτων, στους προέδρους των κοινοβουλευτικών επιτροπών που προσομοιώθηκαν και σε όλους τους βουλευτές της Βουλής των Αντιπροσώπων στο πλαίσιο της συνεργασίας του προγράμματος της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων με τα κέντρα λήψης αποφάσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Συγχαρητήρια σε όλες και σε όλους!

Έχουμε την τιμή να έχουμε μαζί μας ξανά την αξιότιμη Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων κ. Αννίτα Δημητρίου.

Χαρά και τιμή μας που σας έχουμε μαζί μας! Ο λόγος σε εσάς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Δική μου η χαρά και η τιμή!

Απ' ό,τι φαίνεται, έχουμε γυναίκα Πρόεδρο της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων! Θερμά συγχαρητήρια σε όλους όσους έχουν επιλεγεί. Σημασία έχει -και νομίζω ότι είναι αυτό το οποίο ισχύει και για τη δική μας την περίπτωση- το πιο σημαντικό είναι να αντιληφθούμε ότι δεν είναι, όπως λέω συχνά, η μάχη του ενός ή της μίας· είναι η μάχη των πολλών, είναι ο αγώνας των πολλών, είναι μια διαρκής προσπάθεια, για να μπορέσουμε περισσότερο με συνεργασίες, με σύμπλευση και ενότητα να κατορθώσουμε να αλλάξουμε πολλά και πρέπει να αλλάξουν πολλά, οπότε μπορούμε να καταλήξουμε σε κάτι, και θεωρώ αυτό είναι το απαύγασμα κάθε διεργασίας η οποία συντελείται, κάθε ζύμωσης, κάθε, αν θέλετε, συζήτησης, για να μπορέσουμε να αντιληφθούμε ότι πάντοτε με ενότητα μπορούμε να καταφέρουμε πολύ περισσότερα.

Βεβαίως, είμαστε στον ναό της δημοκρατίας. Πάντοτε είναι θεμιτές οι διαφορετικές φωνές, οι διαφορετικές αντιλήψεις, αλλά πρέπει και πάντοτε να θυμόμαστε ότι πρέπει να βρίσκουμε τον συγκερασμό των απόψεων, να καταλήγουμε στον συγκερασμό των απόψεων, για να βρίσκουμε τους κοινούς δρόμους, τις κοινές διόδους, για να μπορέσουμε πραγματικά να μετουσιώνουμε σε πράξη όλα αυτά τα οποία χρειάζεται να γίνουν. Οφείλουμε και πρέπει να γίνουμε η αλλαγή που ελπίζουμε και αυτό θα αποτελέσει την καλύτερη, αν θέλετε, διάσταση, που θα αντικατοπτρίζει το μέλλον αυτού του τόπου.

Οπότε, είναι μόνο δική μου η τιμή, κυρία Πρόεδρε, που βρίσκομαι σήμερα εδώ, δική μου η τιμή που παρακολούθησα μέρος των εργασιών σας και βεβαίως, όπως έχουμε συζητήσει προηγουμένως και με τον Πρόεδρο, θα πρέπει -και θα χαρώ- να δω όλες τις επιτροπές στο γραφείο μου, όπως και το νέο συμβούλιο, την Πρόεδρο, για να μπορέσουμε τα πορίσματα των διεργασιών σας να τα παρακολουθήσουμε, να τα συζητήσουμε μαζί και να τα στείλουμε στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές, για να αποτελέσουν ακριβώς μέρος των εισηγήσεων και των προβληματισμών σας. Οπότε,

είναι μια διαρκής προσπάθεια και ραντεβού τον επόμενο χρόνο εδώ στη Βουλή των Αντιπροσώπων για τον θεσμό -τον επιτυχημένο πλέον και βραβευμένου επί τούτου- της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ 5^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ:

Ευχαριστούμε θερμά, αξιότιμη Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι βουλευτές, ήταν τιμή μας που συμμετείχατε στην 5^η Σύνοδο της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων.

Κηρύσσω τη λήξη της ολομέλειας της 5^{ης} Συνόδου της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων και σας ευχόμαστε καλή και παραγωγική θητεία.

(Στο σημείο αυτό περατώθηκαν οι εργασίες της 5^{ης} Συνόδου της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων.)

(Ωρα λήξης: 2.30 μ.μ.)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. α. Χαιρετισμός της Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων.
- β. Χαιρετισμός του γενικού διευθυντή του Υπουργείου Εξωτερικών κ. Κορνήλιου Κορνηλίου εκ μέρους του Υπουργού Εξωτερικών κ. Νίκου Χριστοδουλίδη.
- γ. Χαιρετισμός του Υπουργού Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Πρόδρομου Προδρόμου.
- δ. Χαιρετισμός του προέδρου του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου κ. Κλεάνθη Κουτσόφτα.
- ε. Χαιρετισμός του προέδρου του Συμβουλίου Νεολαίας Κύπρου κ. Αντώνη Κουρρά.
- στ. Χαιρετισμός της προέδρου του Cyprus Youth DiplomaCY κ. Βασιλικής Παπασάββα.
- ζ. Χαιρετισμός του προέδρου της 4^{ης} Συνόδου της Βουλής των Νέων

Αντιπροσώπων κ. Ανδρέα Χαραλάμπους.

2. Ανάγνωση από τον Πρόεδρο της 4^{ης} Συνόδου της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων κ. Ανδρέα Χαραλάμπους του καταλόγου των νέων βουλευτών της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων.
3. Υποβολή υποψηφιοτήτων για τη θέση του Προέδρου της 5^{ης} Συνόδου της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων (της κ. Ευγενίας Χαμηλού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, του κ. Ραφαήλ Αλετρά εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της κ. Παναγιώτας Πολυκάρπου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών, της κ. Ελένης Λοΐζου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος και του κ. Χρίστου Οικονομίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας) και εκλογή της κ. Ευγενίας Χαμηλού.
4. Κήρυξη από την Πρόεδρο της 5^{ης} Συνόδου της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων της έναρξης της διαδικασίας παρουσίασης και έγκρισης των κοινοβουλευτικών εκθέσεων της 5^{ης} Συνόδου της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων.
5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το θέμα «Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης: Η Ευρώπη που θέλουμε!», συζήτηση (Κωνσταντίνος Πέρος, Μίνος Αγαθοκλέους, Κωνσταντίνος Ραφαήλ Διαμαντάρας, Αλεξάνδρα Τήλορ, Παναγιώτης Αντωνιάδης, Αλέξανδρος Γοπριάλ) και έγκρισή της.
6. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα «Η αύξηση της ανεργίας των νέων συνεπεία της πανδημίας του κορωνοϊού, τα προβλήματα που δημιουργούνται και η ανάγκη

- στήριξής τους», συζήτηση (Στάλω Ευαγγέλου, Ορέστης Μεταξάς, Άγια Σούσακ, Αλεξάνδρα Τέηλορ, Δημήτρης Ζιρινόγλου, Ζωή Φαρμακίδου) και έγκρισή της.
7. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για το θέμα «Πρόληψη, ενημέρωση και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας, ιδιαίτερα σε περιόδους κρίσεων», συζήτηση (Παρασκευάς Χατζήκκος, Άντρεα Δρουσιώτου, Ανδρέας Παπασάββας, Ελίνα Κολοκοτρώνη, Χαρά Στεφάνου, Αλεξάνδρα Τέηλορ) και έγκρισή της.
 8. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα «Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος από τις δασικές πυρκαγιές», συζήτηση (Αντώνης Ταμπούρας, Αντρέας Γιούπας, Κωνσταντίνος Καρσεράς, Χαράλαμπος Αρέστη, Ραφαήλ Δημητρίου, Νάγια Κουή) και έγκρισή της.
 9. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα «Ψυχική Υγεία και Νεολαία», συζήτηση (Ειρήνη Βολιτάκη, Σώτος Βασιλείου, Μαίρυλιν Χαραλάμπους, Άντρεα Σωφρονίου, Δήμητρα Σταυροπούλου, Φοίβος Φυλακτού) και έγκρισή της.
 10. Σχόλια της Προέδρου της Βουλής με αφορμή την ολοκλήρωση των εργασιών της 5^{ης} Συνόδου της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων.